

LOS HECHOS DE LOS APOSTOLES

¹ Zuma Teófilo, tuqui wejrqui tsjii libro cjiyrchinča tjapa Jesucristuž puntuquiztan. Jesusiž ojklaytanacami tjajintanacami cjiyrchinča, nasta tjuñquiztan, ² arajpacha quejpsquiz tjuñicama. Ima arajpacha quejpžcan Jesusižtan Espíritu Santužtan apostolonacžquin mantichiča, jaknužt kamz waquzičhaja, jalla nii. ³ Jesusaqui ticziquiztan jacatatžcu tii yokquiz iya pusi tunc tjuñi žejlchiča niiz apostolonacžquiz persuna tjon tjonzjapa. Tjon tjonžcan, kjanapacha tjeeziča, “Jacatatchinča”, cjican. Nižaza jaknužt Yooz mantuquiz kamz waquzičhaja, jalla nii tjajinchiča.

⁴ Tsjii nooj niiz apostolonacžtan juntjapžcu, Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Anača tii Jerusalén wajtquiztan ulnaquiča. Tekziča tjewznaquiča ančhucqui, wejt Yooz Epiž chiita taku cumpliscama. Niiqui Espíritu Santo cuchanzcaquiča; jalla niicamaž tjewznaquiča. Tuquitan wejrqui anchucaquiz nii puntu paljaychinpantača. ⁵ Juan Bautistaqui kjaztan bautissipanča. Anziqui tsjii kjaž majquiztan ančhucqui Espíritu Santužtan bautistaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUQUI ARAJPACHQUIN QUEJPCHIČHA

⁶ Apostolonacaqui Jesusižtan juntjapsi cjen, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿anzpacha amqui tii Israel wajtchiz žoñinaca ninacž quintranacžquiztan liwriyaquiya? ¿Tii žoñinaca persuna mantisjapaya?

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cji-can:

—Yooz Ejppankazza timpunacaqui mantiñiqui, čhjulo-rat tii tii watačhaja, jalla nii. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz ana zizkatz munča, čhjulo-rat tii Israel žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii. ⁸ Pero Espíritu Santuž ančhuca kuzquiz luztan, ančhucqui tjup kuzziz cjequiča. Jalla nek-ztan ančhucqui wejt puntuquiztan paljayñi ojklayaquiča Jerusalén wajt yokaran, nižaza Judea yokaran, nižaza Samaria yokaran, nižaza tjapa kjutñi. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

⁹ Nekztan apostolonacaž cheran Jesusaqui ninacž tayp-iquiztan tsewcchuc waytissiča. Yooz Epiž chjichtatača arajpacha. Nužquiz tsjir taypiquiz katchiča Jesusaqui. Ana iya tjenčiča. ¹⁰ Nekztanaqui tsewcchuc cheksnan, pucultan chiw zquitichiz žoñinacažtakaz jecžquichiča ninacž žcati. ¹¹ Nii pucultan anjilanacaqui tuž cjichiča:

—Galilea žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui tsewc-chuc chekžqui? Jesusaqui ančhucaquiztan arajpacha chjichtača. Pero tsjii nooj nii Jesusapacha wilta tii muntuquiz quejpžcaquiča, jaknužt tsjir taypiquiz katčhaja, jalla nuž tsjir taypiquizzakaz jecžcaquiča. Nuž tjonaquiča. —Nuž cjichiča anjilanacaqui.

MATIASQUI ILLZTA APOSTOL CJISSIČHA

¹² Jalla nekztanaqui apostolonacaqui Olivos cjita cu-rullquiztan chjijwžquiču, Jerusalén watja quejpchiča. Jerusalén watjaqui nii curullquiztan žcatitača, jeejz tjuñquiz jaknužt judiuž lii jaru ojcz waquzičhaja, jalla nužullquin ojcztača. ¹³ Jerusalén watja irantižcu apos-tonacaqui alujta kjuya luzziča; tsewcta altu pisuquin alujtatača. Nii apostolonacaqui tinacatača: Pedro-tača, Jacobotača, Juantača, Andrestača, Felipitača, Tomastača, Bartolomitača, Mateotača, Jacobo cjita

Alfeož majchtača, Simonatača (niiqui cananista cjita partir žoñitača), nižaza Judas cjita Jacobož majchtača. Jalla ninacatača apostolonacaqui. ¹⁴Tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizizjapa ajcajczñipantača. Ninacžtan chica želatča Jesusiž lajknacžtan, Jesusiž maatan, nižaza yekja maatakanacžtan. Tjappacha Yoozquin mayizican želatča.

¹⁵ Tsjii noojiqui jalla nuž chicapacha želan Pedruqui tsjitsiča, nii Yoozquin criichi žoñinacž taypiz. Nii oraqui tsjii patac paatuncani nužquintakalča nii criichi žoñinacaqui. Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

¹⁶ —Jilanaca, cullaquinaca, Judasqui Jesusa tanñi žoñinaca irpichiča. Tuquitan jalla nii Judas puntuquiztan Espiritu Santuqui Davidžquiz mazinchiča, Yooz tawk liwruquiz cjjirta cjisjapa. Nižaza nii Espiritu Santuž mazincaqui cumplispantača. Jaziqui cumplissiča. ¹⁷Judasqui učhum partiquiztantača. Nižaza Yoozta langzñiquiz uchtatača. ¹⁸Nii anawali paañi Judasqui Jesusa tarasunta paaztan tsjii yoka kjaychiča. Nekztan, kozzuc achchiz tjojtscu, walu pjatsi ticziča. ¹⁹Tjapa Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui nii Judas quintu zizza. Jalla nii quintu nonžcu, Judas kjayta yoka tjuuskatchiča, Acéldama cji-can. Acéldama tjuuqui ninacž tawkquiztan “Ljoc Yoka” cjiča. ²⁰Judas puntuquiztan Salmos cjita liwruquiz tuž cjjirtača: “Niiž kjuyaqui jaytitaj cjila. Nižaza ana jecmi nii kjuyquiz kamla”. Salmos cjita liwruquiz tuž zakaz cjjirtača: “Niiž puestuquiz yekja uchtaj cjila”.

²¹ Pedruqui tira chiichiča, tuž cjian:

—Jalla nii Yooz takuž cjen učhumnacquiztan tsjiqui illza, Judas puesto tanzñijapa. Jaziqui nii puesto tanzñi žoñiqui tjapa wejrnacž Jesusižtan ojklajta timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan illzta cjistanča. ²² Juanž

bautis timpu jalla nijctanpacha Jesusa arajpacha ojkz-cama, jalla nii timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan nii žoñiqui illzta cjistanča. Nekztan nii žoñiqui wejtnacatan chicapacha cjequiča, Jesusaž jacatatta puntu paljayz-japa. —Nuž cjichiča Pedruqui.

²³ Nekztanaqui pucultan žoñi illsiča, tsjiiqui Judas puesto tanzñijapa. Tsjiiqui José cjitatača, nižaza Josiqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Josiqui Justo tjuuchiz-zakaztača. Tsjiizuñqui Matías cjitatača. ²⁴ Nekztan nii ajczñi žoñinacaqui mayizichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri, amqui tjapa žoñinacž kuz zizza. Jaziqui tii pucultiquiztan amiž illzta apóstol tjeeznalla. ²⁵ Niiqui Judas puestuquiz uchtaž cjequiča, amquin sirwiñiž ojk-layzjapa. Judasqui nii puestuqui pertichiča anawali uj paažcu. Jaziqui infiernuquin ojkchiča. Jalla nuž niižtaqui waquizichiča. —Jalla nuž mayizichiča.

²⁶ Nekztanaqui ject Jesusiž illzta, jalla nii zizjapa, zurtiassiča, nii pucultiquiztan jakziltižquiz nii zurti cay-ačhaja, jalla nii. Jalla nuž zurtiascu, nii zurtiqui Matiasquiz caychiča. Jalla nekztan Matiasqui nii parti tuncaman illzta apostolonacžtan juntu cjissiča. Lijitum apóstol nužquiz cjissiča.

2

YOOZ ESPIRITU SANTUQUI TJONČHA

¹ Pentecostés cjita pjijsa tjuñquiz tjapa Jerusalén žejlñi criichi žoñinacaqui juntassiča tsjii kjuyquizkaz.

² Tiripintit tsewctan tsjii chawc tjamž joražtakaz nonziča. Tjapa nii kjuya zmali kjaazkatchiča. ³ Jalla nekztanaqui uj lastakaz jecžquichiča zapa mayni ninacž juntučama t'akžta, yekja yekja. Jalla nuž zapa maynižquiz

nii ujnacaqui želatčha. ⁴ Jalla nuž tjonžcu Espíritu Santuqui tjapa ninacžquiz luzzičha. Nekztan ninacaqui parijunaca yekja yekja taku chiichiichičha, jaknužt nii Espíritu Santuž chiikatčhaja, jalla nii.

⁵ Nii timpunacaqui Jerusalén wajtquin wacchi judío žoñinaca kamñi želatčha, ninacž cuzturumpi jarupan paañi. Nii judío žoñinacaqui tjapa kjuttan ajczquichitačha. ⁶ Jalla nii suyniñi jora nonžcu, žoñinacaqui juntas-sičha. Zapa mayni nii žoñinacaqui persun taku nonzičha. Nekztan ana tantiichuca, čhjulut watačhaja, nii. ⁷ Jalla nižtiquiztan ninaca ancha kuz turwaysi cjissičha. Ispan-tichi ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Tjapa nižta chiichiiñinacaqui anaj Galilea wajtchiz žoñinacajo? ⁸ Zapa mayni učhum persun takuž nonža. ¡Jaknužupan teejo? —Jalla nuž cjichičha.

⁹ Nekž želatčha Partia žoñinaca, nižaza Media žoñinaca, nižaza Elam žoñinaca, nižaza Mesopotamia žoñinaca, nižaza Judea žoñinaca, nižaza Capadocia žoñinaca, nižaza Ponto žoñinaca, nižaza Asia yokchiz žoñinaca, ¹⁰ nižaza Frigia žoñinaca, nižaza Panfilia žoñinaca, nižaza Egipto žoñinaca, nižaza Africa žoñinaca, nii Afric yokaqui Cirene yokž nawjktuñtan. Nižaza Roma wajtquiztan tjonñi žoñinaca želatčha. Yekjapanacaqui judío maa ejpchiz žoñinacatačha. Yekjapanacaqui ana judío maa ejpchiz cjenami judionacž cuzturumpi paañi žoñinacapantačha. ¹¹ Nižaza želatčha Creta wajtchiz žoñinaca, nižaza Arabia žoñinaca. Nii žoñinacaqui parlassičha, tuž cjican:

—Wacchi watjanacchiz žoñinacala učhumtanaqui. Pero zapa mayni učhum persun takunacaž nonžla. ¡Nii tjapa takunacžtan chiiñinacaqui Yooziž ispan-tichuca paatanaca quint'ila!

¹² Jalla nuž chiichiñi nonžcu tjappacha ispan-tichičha. Kuz turwaysi cjissičha. Nekztan pewcsassičha, tuž cjican:

—Nii puntuquiztanac, ¿kjažt cjeejo?

¹³ Yekjapanacaqui iñarchičha, tuž cjican:

—Aaaa, ninacaqui licchikazza.

PEDRUQUI ŽOÑINACŽQUIZ PALJAYCHIČHA

¹⁴ Nekzpacha tsijtsi želatčha nii tuncapan illzta apostolonaca. Jaziqui Pedruqui altu joržtan paljaychičha, tuž cjican:

—Judea yokquiz kamñi žoñinaca, nižaza Jerusalén wajtquiz žejlñi žoñinaca, wejt taku zumpachaž nonžna. Čhjuluzlaja, jalla niil kjanzt'ačha. ¹⁵ Ančhucqui “Tii žoñinaca licchikaz” cjican pinsičha. Pero tii žoñinacaqui anačha licchi. Anzic wenzlakačha. ¹⁶ Anziqui Joelž cjjirta Yooz taku cumplissa. Nii Joelqui Yooz cuntiquiztan mazinchičha, tuž cjican:

¹⁷ “Yoozqui tuž cjičha, Tii timpu tucuzinžtan wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz wejt Espiritul tjaačha. Wejt Espiritu Santuž kuzquiz luzziz cjen, ančhuca maatinacaqui lucmajch cjiñi tjunmata cjiñi wejt takuž parlaquičha. Nižaza Espiritu Santuž cjen tjotjowaqui visionanaca cheraquičha. Nižaza chawc chawcwanacaqui wiyquin chjuuznaquičha. ¹⁸ Jalla nii timpuquiz wejt sirwiñinacžquiz luctaka cjiñi maataka cjiñi wejt Espiritu cuchanžcačha. Nii Espirituž cjen, ninacaqui wejt takuž parlaquičha. ¹⁹ Tsewc arajpachquinami tii yokquizimi wejrqui ispantichuca siñalanaca tjeznačha, ljocnaca, ujnaca, tsokchi tsjirinaca, uj žketižtakaz, jalla nuž. ²⁰ Ima Jesucristo Jiliriž tjonan, tjuñiqui zumchi cjisnaquičha. Nižaza jiižmi ljocz-takaz cjisnaquičha. Jalla nižtanaca watan, wajillaž Yooz chawc tjuñiqui tjonaquičha, Yooz wali azi tjeezñi tjuñi. ²¹ Nii timpuquiziqui jakziltat liwriita

cjisjapa Yooz Jiliržquin mayizičhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequičha”.

Jalla nuž cjjirchičha Joelqui.

²² 'Israel wajtchiz žoñinaca, wejt taku nonžna. Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitačha. Ančhuca watjanacquiz ojklaycan Jesusaqui Yooz aztan ispantichucanacami, milajrunacami, siñalanacami, jalla ninaca tjeezičha. Nii tjeežta obranaca ančhucqui zizza. Jalla nii obranacaqui kjanapacha tjeezičha, Jesusaqui Yooz Epiž cuchanžquita žoñipankazza, jalla nii. ²³ Jalla nuž pajk obranaca paachiž cjenami ančhucqui Jesusa conkatchinčhucčha. Nekztanaqui ančhucqui uj paañi žoñinacžquiz Jesusa intirjichinčhucčha cruzquiz ch'awczjapa. Tuquitanpacha Yooz Ejpqui jalla tižtanaca watzpan zizatčha. Nižaza niž muntacama tii watzjapa mantichičha. ²⁴ Ančhucqui Jesusa conkatchinčhucčha. Yooz Ejpzi Jesusa jacatatskatchičha. Anawal ticzquiztan liwriichičha. Nii ticzqui Jesusižquiztanaqui anapantačha atipchuca. ²⁵ Tuqui ažk watanaca David cjita jiliri qui Jesusiž puntu cjjirchičha tuž cjican:

“Yooz Jiliri wejttan chica željñipančha. Jalla nuž wejt kuzquiz Yoozquin zint'iñpančha. Yoozqui wejt žew latuquiz žejlčha, wejr yanapzjapa, nižaza wejr ana čhjulquiztanami eksnajo. ²⁶ Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui wali cuntintutčha. Chipchipcan wejt tawkžtan Yoozquin honoral tjaa-učha. Ticz cjenami, Yoozquin kuzziztčha, Yooz Ejpqui wejr jacatatskataquičha. ²⁷ Yooz Tata, amqui ticzi žoñinacžtan wejt alma anam ecaquičha. Wejrqui am lijitum sirwiñi žoñtqui. Jaziqui wejt curpuqui anam ecaquičha sipulturquiz mokajo. ²⁸ Nižaza wejtquiz arajpach kamaña tjaajinchamčha. Tii muntuquiz amtan chica kamcan ancha cuntintul

cjeeča”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan cjiirchiča Davidqui.

²⁹ Jilanaca, učhum David cjita tuquita atchi ejpž puntuquiztan kjanapacha intintiskats pecučha. David jiliriqui ticziča. Nižaza tjattatača. Anzcama niž sipulturuqui učhum yokquiz žejlča. ³⁰ Davidqui illztatača Yooz taku chiiñijapa. Yooz Ejpqui nižquiz juramintužtan compromitkalča tuž cjican: “David, tsjiiqui am majchmaatquiztan (Cristo cjita) pajk jiliri cjequiča. Niiqui mantiz puestuquiz uchtaž cjequiča, tii wajtchiz žoñinaca mantizjapa.” Jalla nuž Yoozqui Davidžquiz compromitchiča. ³¹ Jalla nii zizcu, Davidqui tuquitanpacha Cristuž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: “Cristuž almaqui ticzi žoñinacžtan anaž ecta cjequiča. Nižaza Jesucristuž curpumi anaž mokaquiča.” Jalla nuž Cristuž puntuquiztan chiichiča. ³² Jaziqui Yooz Ejpqui nii Jesucristo jacatatskatchiča. Jacatattan, wejrnacpachača Jesucristo cherchintqui. Jaziqui tisticu cjican, nii puntu weraral chiyasača. ³³ Jesucristuqui jacatatžcu, Yooz Ejpž žew latuquiz walja honorchiz cjissiča, Yooz Ejpžtan chica mantiñi. Nižaza Yooz Epiž tuquita chita tawk jaru Jesucristuqui Espiritu Santo žoñinacžquiz cuchanžquichiča arajpachquiztan. Nii Espiritu Santuž tjonchiž cjen tii ančhucaž chertanacami nonztanacami watchiča. ³⁴ Davidqui persun puntuquiztan ana chiichiča. Davidča tsewc arajpachquin ana ojkchiqui, Yooztan mantizjapa. Davidpachača tuž cjichiqui:

“Wejt Yooz Ejp Jiliriqui wejt Yooz Majch Jiliržquiz chiichiča: ‘Honorchiz cjisjapa, wejt žew latuquiz julzna wejttan chica mantizjapa. ³⁵ Tsjii noojiqui am quintra žoñinaca k'ala atipžtaž cjequiča. Am kojch koztan tjecžtažtakaz cjequiča. Jalla nii oracama wejt žew latuquiz julzna’ ”.

³⁶ 'Ančhucqui Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Pero anziqui Yooz Ejpqui tii Jesusa tsjan chawc jiliri utchiča žoñinaca liwriizjapa. Jalla nuž intintiñi waquizila tjapa Israel wajtchiz žoñinacaqui. Ultim werarača tii takuqui. —Nuž cjican Pedruqui paljaychiča.

³⁷ Jalla nuž nonžcu nii žoñinacaqui persun kuzquiz ancha zint'ichiča. Jalla nižtiquiztan Pedružquizimi parti apostolonacžquizimi pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, ¿kjažt cjisnaqui? ¿Čhjulut wejrnac paaqui?

³⁸ Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui persun uj pajžcu, kuz campiya. Nekztanaqui Jesucristuž tjuuquiz bautistaž cjee. Jalla nekztanaqui ančhuca ujnaca pertuntaž cjequiča. Nižaza Yooz Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz nužukaz luzaquiča.

³⁹ Nii compromitta Espíritu Santuqui tjaataž cjequiča ančhucaquizimi ančhuca maatinacžquizimi, ažkquin wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza tjapa učhum Yooz Jiliriž kjawžta žoñinacžquizimi. Jalla ninacžquizimi Yooz Espíritu Santo tjaataž cjequiča. —Jalla nuž kjaaziča Pedruqui.

⁴⁰ Wacchi takunacžtan Pedruqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Liwriita cjis waquiziča, Cristuž quintra uj paañi žoñinacžtan ana casticta cjisjapa.

⁴¹ Jalla nekztanaqui walja žoñinacaqui Pedruž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. Jalla nuž catoktiquiztan tjapa ninaca bautistaž cjissiča. Nii noojiqui tsjii čhjep warank žoñinacaqui yapžquichiča parti Yoozquin criichi žoñinacžquin. Jalla nuž mirchiča. ⁴² Tjapa nii criichi žoñinacaqui apostolonacaž tjaajintanacžquiz walja tjapa kuztača. Ninacaqui tsjii kuzzizpan cjissiča. Chica juntasñitača Yoozquin mayizizjapa, nižaza čhjeri lujljapa.

CRIICHI ŽOŇINACŽ KAMTA

⁴³ Apostolonacaqui walja milajrunacami siñalanacami paachiča. Jalla nuž paatiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. ⁴⁴ Tjapa Yoozquin criichinacaquiuntu kamchiča. Nižaza tjapa ninacž cusasami tsjiiquiz juntapñitača, zapa maynižquiz tojunzjapa. ⁴⁵ Parti cusasa tuyžcu, nii paaz tojunñitača, ana želinchiz žoñinacžquiz. ⁴⁶ Zapuru timpluquiz ajczñipantača Yoozquin sirwizjapa. Nižaza criichi žoñinacž kjuyquiztan kjuya okatča, juntu chjeri lujlzjapa. Humilde kuzziz zuma cuntintu lujlñipantača. ⁴⁷ Nižaza Yoozquin honora tjaañipantača. Jalla nuž nii criichinacaz zuma kamtiquiztan parti žoñinacaqui ninaca zuma rispitiñitača. Zapuru žoñinacaqui criichiča, liwriita cjisjapa. Nekztan parti criichi žoñinacžquiz juntassiča. Jaziqui Jesucristo Jiliriqiu criichi žoñinaca mirkatchiča.

3

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

¹ Tsjii noojiqui majñakak ora, Pedružtan Juanžtan pucultan timplu kjutñi yawchiča. Nii oraqui Yoozquin mayiziz oratača. ² Nicju tsjii zuch žoñi želatča. Zucha nassipantača. Zapuru timpluquin chjitžtatača. Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitača, timplu luzni žoñinacžquiztan paaz tomangzjapa. ³ Nii zuch žoñiqui Pedružtan Juanžtan timplu luzni cheržcu, paaz tomangziča. ⁴ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan nii zuch žoñž kjutñi cherziča. Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnaca kjutñi cheržca.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztan nii zuch žoñiqui “Paaz onaá” cjian cherziča. ⁶ Pedruqui cjichiča nekztanaqui:

—Anaž wejttta paaz žejlčha. Antis wejttta Jesucristuž azi žejlčha, jalla niižtan yanapasachha. Jesucristo cjita Nazaret wajtchiz žoňž aztan amquiz cjiwčha, tsijtsna. Oka.

⁷ Nižaza Pedruqui nii zuch žoňž žew kjarcu tanžcu, tsijtskatchičha. Nii tsijtskatan nii orapacha niiž kjo-jchanacaqui tsijtsni cjissičha. ⁸ Jalla nekztanaqui nii zuch žoňiqui layžcu tsijtsičha, nižaza ojklayni cjissičha. Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan chica timplu luzzičha, ojkan, laylaycan, nižaza Yooz tjuu alawazcan. ⁹ Tjapa timpluquiz žejlni žoňinacaqui nii zuch žoňi ojklayni cherchičha, nižaza Yooz tjuu alawazni nonzičha. ¹⁰ Nekz žejlni žoňinacaqui nii žoňi pajchičha. Nii žoňipacha zapuru Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitačha, paaz tomtomangžcan. Nii čhjetinta žoňi cheržcu ispantichi cjissičha.

PEDRUŽ PALJAYTA

¹¹ Nii čhjetinta žoňiqui Pedružquiztan Juanžquiztan anaž eclawk cjetčha. Ninaca Portal de Salomón cjita timplu kjuyquiz želatčha. Jalla nijcchuc tjapa nii timpluquiz žejlni žoňinacaqui zati pariju juntassičha. Ispantichičha. ¹² Nekztanaqui Pedruqui nii juntasquiňi žoňinaca cheržcu, ninaczquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Israel wajtquiz žoňinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ispantiya? ¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejrnača chekžjo? Wejrnapacha anačha tii žoňi čhjetinchintqui. Anal wejtnaca aztan ojklayskati atchinčha. Nižaza wejrnačaž persuna zuma kamtiquiztan anal tii žoňi čhjetinchinčha. ¹³ Antiz Yoozkaz tii žoňi čhjetinchiqi. Nii Yoozqui učhum tuquita ejpnacž Yoozza, Abraham, Isaac, Jacobo, ninacž Yoozza. Jalla nii Yoozpacha niiž Majch Jesusižquiz pajk honorchiz cjiskatchičha. Nii Jesusaž cjen, tii žoňic žejtchičha. Ančhuczti jilirinaczquiz nii Jesusa

intirjichinčhucča. Nekztanaqui Pilatuž cutz tantiižtan, ančhucqui ana cutskatz pecchinčhucča. “Tiiqui anapanča Yooziž cuchanžquitaqui” cjican chiichinčhucča. ¹⁴ Jesusaqui ana čhjul ujchizza. Yooz Ejpž kuzcama kamñiča. Nii Jesusa cuts cjenpacha, ančhucqui tsjii pajk ujchiz žoñi cutskatz pecchinčhucča. ¹⁵ Jalla nuž nii žeti tjaañi Jesucristo conchinčhucča ančhucqui. Yooz Ejpzi Jesusa ticztiquiztan jacatatskatchiča. Jalla nii puntuquiztanaqui wejrnacpachača cherchintqui. Jaziqui nii puntu zuma werara chiyasača. ¹⁶ Tii Jesucristučha azzizqui. Jesucristužquiz tjapa kuztan cjican, wejrnacqui Jesucristuž aztan tii ančucaž pajta žoñi čhjetinčinča. Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tii žoñiqui zumpacha žejtchiča. Jalla nuž ančhucqui tjappachaž cheržcu, nayaquiča.

¹⁷ Jaziqui jilanaca, ančhucmi ančuca jilirinacami Jesusa conchinčhucča. Jalla nii ora ančhucqui čhjulut paatčhaja anaž zizatča. ¹⁸ Jalla nuž cjenami Yoozqui niž persun taku cumpliskatchiča. Tuquiqui Yoozqui tjapa niž taku chiiñi profetanacžquiz chiikatchiča, tuž cjican, “Yooz cuchanžquita Cristuqui sufristanča”. Nii takuqui cumplissiča. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui Yoozquin kuzziz cjee, persun uj pajžcu. Yoozquin quejpžca, ančuca ujnaca pertunta cjisjapa. Jalla nekztanaqui Yooz Jiliriqui ančuca kuznaca cuntintu cjiskataquiča. ²⁰ Nižaza Yooz Jiliriqui wilta cuchanžcaquiča Jesucristo ančhucalta uchta liwriiñiqui. ²¹ Ima Jesucristuž wilta tjonan Yooz Ejpqui tjappacha azquichaquiča, jaknužt tuquita zuma kuzziz Yooz taku chiiñi žoñinacaž mazinčhaja, jalla niicama cumpliskataquiča. Jalla nii cumplis oracama Jesucristužlaqui tsewc arajpachquin kamspanča. ²² Moisesqui učhum tuquita ejpnacžquiz cjichiča: “Yooz Jiliriqui ančucaquiz tsjii Yooz taku

chiiñi profeta cuchanžcaquiča. Nii žoñiqui ančuca wajtchiz žoñinacžquiztanpacha ulnaquiča. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquitčhaja, jalla nužuzakaz tsjii cuchanžcaquiča. Ančhucqui nii Yooz Epiž cuchanžquita žoñž taku tjapa kuztan nonžna, čhjulut chiyačhaja, jalla nii. ²³ Jakziltat ana niiž taku nonznawk cječhaj ni-iqui, Israel wajtchiz žoñinacžquiztan pjaltaž cjequiča. Nižaza walja castictaž cjequiča”. Nuž cjiča Moisesqui. ²⁴ Nižaza tii timpu puntuquiztan tjapa Yooz taku chi-ñi profetanacaqui parlichipanča Samuelžquiztanpacha jecchuc. ²⁵ Nii profetanacž taku Yooz Ejpqui ančhucal-tajapa chiikatchiča. Ančhucaltazakaz Yooz Ejpqui tsjii zuma taku tjaachiča učhum tuquita ejpnacžquiz. Jalla tuž cjican, Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča: “Am majchmaatiz cjen, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžta-japa favora paa-ača wejrqui”. ²⁶ Yooz Ejpqui niiž Majch jacatatskatžcu, ančucaquiz primira cuchanžquichiča, favora paacan. Jazic tjapa ančhuc anawali paaznaca apatatspanča.

4

PEDRUŽTAN JUANŽTAN

¹ Pedružtan Juanžtan jalla nuž parlan, timplu jiliri-nacaqui, timplu zultatž jiliržtan saduceo parti žoñinacž-tan tjonchiča. ² Pedružtan Juanžtan žoñinaca tjaaj-natča, tuž cjican:

—Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča. Jalla nuž kjana-pacha tjeeža, tjapa ticzi žoñinacaqui jacatataquiča, jalla nuž. —Jalla nižta chiitiquiztan ancha žawjchiča nii jiliri-nacaqui. ³ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan preso chjitžtatača. Nižaza carsilquiz majctatača, jakataž-cama. Nii oraqui zeziqeyatača. ⁴ Jalla nuž Pedružtan

Juanžtan Yooz puntu chiichiichiž cjen, tama nonzñi žoñinacacqui tjapa kuztan Yoozquin criichiča. Luctak criichi žoñinacacaz tsjii pjijska warankatača.

⁵ Jakatažuqui Jerusalén wajtquin ajczitača wajt jilirinacami, timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami. ⁶ Nii oraqui timplu chawc jiliritača Anasqui. Niimi ajczitača, nižaza Caifastan, Juanžtan, Alejandružtan. Nižaza tjapa timplu chawc jilirinacž famillanacami ajczitača. ⁷ Jalla nuž ajcz-iž cjen Pedružtan Juanžtan zjijckatchiča. Nekztanaqui nii jilirinacž taypiquiz apantiskatžcu pewcziča, tuž cjan:

—Ančhucqui, ¿jakzilta jiliriž mantitaž cjen nižta ančhuc paajo?

⁸ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Pedružquiz tuž chiikatchiča:

—Israel wajtchiz jilirinaca, timplu jilirinaca, ⁹ wejrnacqui ančucaž yujcquiz zjijctača, tsjii wali paata zumpacha zizajo. Jaknužt tii zuch žoñi žejtchižlaja, jalla nii ziz pecaquiž niiqui, niil quint'asača. ¹⁰ Wejrnacqui ančuca yujcquiz weraral chiyača, ančhuc nii quintu zumpacha zizajo; nižaza tjapa Israel wajtchiz žoñinaca zumpacha zizajo. Jesucristuž aztan tii žoñi čhjetinta žejlča tjapa ančuca yujcquiz tsijtchi. Ančhucqui nii Nazaret wajtchiz Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Nekztanaqui Yoozqui niipacha ticziquiztan jacatatskatchiča. ¹¹ Ančhucqui kjuy pirkiñinacažtakaz nii zuma maz tjojtchiča, “Ana cusa” cjan. Jalla nii tjojtta mazqui Jesusapanča. Nii tjojtta mazti ancha cusala, isquinqiz nonžta maz irata cjissiča. Yoozqui cjichiča, “Tii mazza tsjan juc'ant chekanaqui”. ¹² Jesucristupankazza Liwriiñiqui. Yooz Ejpqui anaž iya jakziltami utchiča liwriiñi cjisjapa. Tii

muntuquiz žejlři žoňinacžquiztan ana iya liwriiři žoňi žejlča. Jesucristupankaz učhum liwriiři atasächa.

¹³ Jalla nuž Pedruqui chiichiča Juanžtan. Nii pucultanaqui ana istutiňitača, campuquin kamňi žoňikazza. Jalla nuž cjenami Pedružtan Juanžtan tjup kuzziz chiichiča, ana ekscan. Jalla nii nayžcu nii jilirinacaqui ispantichiča. Nižaza pajchipan cjissiča, nii pucultanaqui Jesusižtan chica ojklaychitača, jalla nii. ¹⁴ Nekz chica nii čhjetinta žoňimi tsijtchi želatča. Jalla nižtiquiztan ana čhjul quintrami chii atchiča. ¹⁵ Jalla nekztanaqui nii čhjepultan žoňinaca ajczquiztan ulanskatchiča. Ninacaž ulantan, nii jilirinacaqui ninacpora zmali parlasiča, ¹⁶ tuž cjican:

—¿Čhjul učhum tii žoňinacžtan paaquejo? Tjapa Jerusalén žoňinacaqui tinacaž paata milajru zizkalala. Tinacaqui pajk siňala tjeeziča. Anača nicchuca učhumqui. ¹⁷ Tii chiitaqui ana iya zizta cjisjapa, učhumqui ninacžquiz mantiz waquiziča, ana iya Jesusiž puntu parlajo. “Nižta parlaquiž niiqui, ančhucqui casticta cjequiča” jalla nuž chiižinz waquiziča.

¹⁸ Nekztanaqui nuž parli žeržcu, nii jilirinacaqui Pedružtan Juanžtan kjawziča. Nekztan tuž chiižinchiča:

—Jaziqui ančhucqui anaž iya parlaquiča nii Jesusiž tjuužtan. Nižaza anaž jeczquizimi tjajnaquiča Jesusiž puntuquiztan. —Jalla nuž mantichiča.

¹⁹ Jalla nuž mantitiquiztan Pedružtan Juanžtan kjaz-iča, tuž cjican:

—Ančhucpachaž tantiyasa. ¿Čhjulut walikaz Yooz yucquiziya? ¿Ančucaž mantita caz wali cjesaya? už ¿Yooz mantita caz wali cjesaja? ²⁰ Wejrnacqui anal weriž chertanacami nonžtanacami parlis jaytasächa. Jalla nuž parlispanča wejrnacqui.

²¹ Jalla nektanaqui nii jilirinacaqui Pedružquiz Juanžquiz zuma ch'aanchičha. Pero nižtami ninacaqui cutztatačha. Jalla nužquiz nii jilirinacaqui ana castiqui atchičha. Parti žoñinacami Yoozquin alawazzičha, nižaza Yoozquin honora tjaachičha jalla nii milajru paatiquiztan. ²² Nii čhjetinta žoñiqui pusi tunc wata jilchiztačha.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI MAYIZICHIČHA

²³ Nektanaqui Pedružtan Juanžtan carsilquiztan cutztiquiztan niž mazinacžquin ojkchičha. Tjapa ninacž ojklaytanaca quint'ichičha, jaknužt nii timplu jilirinacami wajt jilirinacami chiitčhaja, jalla nii liwj quint'ichičha. ²⁴ Jalla nuž quint'itiquiztan, tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizichičha, tuž cjican:

—Yooz Jiliri, tjapa mantiñi Jiliri. Amqui arajpachami yokami, kot kjazmi, nižaza tjappacha paachamčha. ²⁵ Amtan Espíritu Santužtan am David cjita sirwiñi tuž chiikatchamčha:

“¿Kjažtiquiztan Yooz quintra žawjchi chiichii nacionanacchiz žoñinacaqui? ¿Kjažtiquiztan tii muntu žoñinaca ana zuma tantii? ²⁶ Nižaza tii muntuquiz chawc jilirinacaqui Yooz quintra tsijtsa, nižaza chawc jilirinacaqui Yooz Jilirž quintra nižaza niž uchta Jesucristuž quintra parlizjapa juntassa”.

Nuž cjican cjiyrchičha Davidqui. ²⁷ Jalla tižta weraračha. Herodestan, Poncio Pilatužtan, Israel wajtchiz žoñinacžtan, yekja wajtchiz žoñinacžtan, jalla tjapa ninacaqui tii wajtquin juntassičha wali zuma Jesusiž quintra paazjapa. Pero am Majch utchamčha, tsjan chawc jiliri cjisjapa. ²⁸ Jalla nuž juntascu ninacaqui am kuzquiz pinsitacama cumplissičha. Nužquiz cjissičha. Amiž tuquitan pinsita jaru, jalla nužpacha watchičha. ²⁹ Anziqui, Yooz Jiliri, wejtnaca quintra ch'aanita taku am zizza. Jaziqui wejtnacaquiz, amiž mantita ojkñi žoñinacžquiz, zuma tjup

HECHOS 4:30 17 HECHOS 4:37

kuz tjaažcalla, ana ekscan am taku parlajo. ³⁰ Nižaza am azi tjaažcalla, laa žoñinaca čhjetinzjapa, nižaza zuma obranacami, nižaza siñalanacami, nižaza milajrunacami paazjapa, am zuma Majch aztan. –Jalla nuž chiican Yoozquin mayizichiča.

³¹ Jalla nektanaqui Yoozquin mayiziz žeržtan jakziquin ajczitažlaja, jalla nii kjuya čhekjinchiča. Nižaza tjapa ninacaqui Espiritu Santuž azi tanzičha ninacž kuzquiz. Jalla nižtiquiztan walja tjurt'iñi kuzziz Yooz taku parličičha.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KAMTA

³² Tjapa nii wacchi criichinacaqui tsjii kuzziztača. Nižaza ninacž pinsamintuqui tsjiipanikaztača. Jakzilta žoñit cusasanachiz želatčhaja, nii žoñinacaqui ana cusasquiztan chiiñitača, “Wejt cusasaž tiic” cjicanaqui. Antis tjapa ninacž cusasanacaqui tsjiižtakaz želatča, tjapa criichi žoñinacžtajapa. ³³ Nii Jesusiž illzta apostolonacaqui Jesús Jiliriž jacatatz puntuquiztan tirapan paljayñitača, zuma atipñi tawkžtan. Zuma wali azziz tawkžtan atipñipantača. Nižaza Yoozqui ninaca walja yanapchiča. ³⁴ Ninacžquiztan anaž tsjii t'akjir žoñi želatča. Jakzilta criichi žoñižlaja yokchizimi kjuychizimi, jalla ninacaqui nii tuyžcu paaz zjičñipanikazza. ³⁵ Nii paaz zjičžcu apostolonacžquin intirjiñipanikaztača. Nižaza ninacaqui nii paazqui chicata tojžñitača ana želinchiz žoñinacžquiz. ³⁶ Nižaza tsjii José cjita levita t'akquiztan žoñi želatča, Chipre cjita isla yokchiz žoñi. Nii José cjita criichi žoñiqui yekja tjuuchizzakaztača Bernabé cjita. Jalla nuž tjuuskatchičha apostolonacaqui. Nii Bernabé tjuuqui tuž cjiča, “Zuma Kuzñi”, jalla nii. ³⁷ Nii Bernabé cjita žoñiqui tsjii yokchiztača. Neztanaqui nii yoka tuychiča. Nii yoka tuyžcu, paaz zji-

jcchiċha. Nekztanaqui apostolonacžquin nii paaz intir-jichiċha.

5

ANANIAS, NIŽAZA SAFIRA UJ PAACHIĊHA

¹ Yekja žoņi želatċha, Ananías cjita. Safira cjiti tjunchiztaċha. Ninacaqui persun yoka tuychizakazza. ² Nii yok tuyta paazqui t'ecžcu, persunaltajapa parti ċhjojchiċha. Partillakaz ċhjitchiċha apostolonacžquin, jalla nužuñ yoka tuychižtakaz. Niiž tjunqui nii t'ecžta paaz zizatċha. ³ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiċha:

—Ananías, ¿kjažtiquiztan am kuzquiz Satanás luzzita? ¿Espíritu Santužquiz tižta k'otsjapaqui? Nii yok tuyta paazqui t'ecsamċha. ⁴ Ima tuycan nii yokaqui amtapantakaya, ¿ana jaa? Tuyžcu, nii yoka tuyta paazqui amtazakaztaž, ¿ana jaa? ¿Kjažtiquiztan tižta ana wali pin-sichamtajo? Amqui Yoozquiz k'otċhamċha; ana žoņžquiz k'otċhamċha.

⁵ Pedruž nuž ċhiitiquiztan, Ananiasqui ticzi tjojtsiċha. Jalla nižtiquiztan nii quintu nonċi žoņinacaqui anċa ek-sñi cjissiċha. ⁶ Jalla nuž ticstan, tsjii kjažt tjojtjowanacaqui macjatchiċha, Ananías ticzi curpu murtajzjapa. Nekztan nii tjojtjowanacaqui tjati ċhjitchiċha.

⁷ Tsjii ċhjep orquiztan, Ananías tjunqui tjonċhinċha. Naaža lucu ticzi quintu ana zizatċha. ⁸ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz pewcziċha, tuž cjican:

—Wejtquiz maznalla. ¿Anċhuca yoka tuyta paaz nužul-lakazkaya?

Nekztanaqui naaqui kjaaziċha, tuž cjican:

—Jesalla, nužullapanċha.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz cjichiċha:

—Ančhucqui Yooz Espíritu Santo incallz pecatča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui pucultan nuž kaasjo? Nii zancuč tjonča nii am lucu tjažquiñinacaqui. Nižaza anziqúi amzakaz chjichaquiča.

¹⁰Nii orapacha Pedruž kjojchquiz tjojtžcu ticzinča. Nii tjojtjowanacaqui kjuya luzcu naa ticzin cherchiča. Nižaza jwezcu tjati chjitchiča naaža lucž latuquin. ¹¹Jalla nižtiquiztan tjapa nii iclizziz žoñinacami, nižaza nii quintu nonchi žoñinacami ancha eksñi cjissiča.

MILAJRUNACA PAATA

¹²Nii tjuñinacquiz apostolonacaqui walja siñalanacami milajrunacami paañitača žoñinacaž cheran. Nižaza tjapa criichinacaqui Portal de Salomón cjita kjuyquiz ajczñitača. ¹³Ana jakzilta ana criichi žoñinacami criichinacžtan mazi pajas, ancha eksnatča. Jalla nuž cjenami žoñinacaqui walja rispitchiča criichinacžquiz. ¹⁴Nižaza tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz Jiliržquin kuzziz cjissiča, luctaka cjiñi maataka cjiñi. Walja žoñinacaqui Yoozquin criichiča. ¹⁵Nižaza laa žoñinacami callquin jweztatača. Callquin tjajz zqiti chjinžcu, t'apžtatača. Nižaza camilquiz zakaz nonžtatača. Jalla nuž nonžta žejlcan Pedruž tjonz tjewziča, tsjii kjažta čhjetinta cjeyajo. Pedruž siwsallamekaj laa žoñinacž juntuñ wat jaa, cjiñitača. ¹⁶Nižaza nii wajt vicin watjanacquiztan walja žoñinacaqui tjontjonatča Jerusalenquin. Laanacami zajraž tantanacami zjijc zjijcatča. Nižaza tjapa laa žoñinacaqui čhjetintatača.

PEDRUŽTAN JUANŽTAN CARSILQUIZ CHAWJCTA

¹⁷Jalla nižtiquiztanaqui timplu chawc jiliriqui saduceo parti žoñinacžtan ancha iñizichiča. ¹⁸Jalla nuž iñizižcu, apostolonaca preso tanchiča, carsilquiz chawjczjapa. ¹⁹Jalla nuž carsilquiz chawjctaž cjen ween tsjii Yooz Jilirž

anjilaqui tjonchiča. Nižaza carsil zan chawjcz cjetsiča. Cjetžcu, apostolonaca jwessiča tuž cjican:

²⁰ —Timpluquin oka. Jalla nicju tsijtsna. Jesucristuž kamaña puntuquiztan tjapa žoñinacžquiz paljayaquiča.

²¹ Jalla nii anjilaž chiita jaru, jakatažuqui wentanalla timplu ojkchiča. Timpluquin luzcu, tjaajni kallantichiča. Jalla nii orazakaz timplu chawc jiliriqui niž mazinacžtan parliz kjuyquiz ajcziča. Tjapa Israel wajtchiz jilirinaca kjawziča. Nižaza zultatunaca mantichiča, nii chawjcta apostolonaca zjijcajo. ²² Jalla nuž carsilquin irantižcu, nii cuchanta zultatunacaqui ana čjulumi wajtchiča. Quejpžcu quint'ichiča, ²³ tuž cjican:

—Wejrnacqui carsilquin irantižcu, zuma chawjcta zalchinča. Nižaza ichni zultatunacaqui želatča carsil zawnctan. Nekztanaqui carsila cjetžcu, luzzinča. Nii kjuyltanaqui cherassinča anaž zinta pres žoñi želatča.

²⁴ Jalla nii quintu nonžcu timplu chawc jilirimi timplu zultatž jilirimi nižaza parti timplu jilirinacami, jalla tjappacha ninacaqui zuma kuz turwayzi cjissiča, ¿Kjažt cjequejo? cjican. ²⁵ Jalla nii orazakaz tsjii žoñiqui irantižquichiča, tuž cjican:

—Ančhucaž carsilquiz chawjcta žoñinacaqui timpluquin žoñinacžquiz tjaajinča. —Nuž cjican quint'ichiča.

²⁶ Nekztanaqui nii guardiñi zultatž jiliriqui ojkchiča zultatunacžtan. Nekztan apostolonaca zjijcchiča, ana chjojritžcu. “Chjojritžtaž cjesaž niiqui, parti žoñinacaqui wejrnacž maztan čhjasasaka”, jalla nuž pinsichiča nii zultatunacaqui. ²⁷ Jalla nuž zjijcžcu, nii parliz kjuyquin tsijtskatchiča chawc jilirinacž yujcquiz. Jalla nuž želan nii timplu chawc jiliriqui chiižinchiča, tuž cjican:

²⁸ —Wejrnacqui ančhucaquiz ana iya parlarj cjichintala. Nižaza nii žoňž puntuquiztanaqui ana iya tjaajnaj cjichintala. Jaziqui, ěħjulu paachinčhuctajo? Ančhucqui tjapa tii Jerusalén watja chjijpchinčhucčha ančhuca tjaajintižtan. Nižaza nii žoňi contiquiztan wejtnacaquiz uj tjojtunz pecchinčhucčha.

²⁹ Jalla nekztanaqui Pedružtan parti apostolonacžtan kjaazičha, tuž cjican:

—Primiraqui wejrnacqui Yooz castančha. Niiž jarukaz žoňimi cazasačha. ³⁰ Ančhucqui cruzquiz ch'awcžcu Jesusa conchinčhucčha. Nekztan učhum tuquita atchi ejpž Yooz tii Jesusa jacatatskatchičha. ³¹ Jacatatskatžcu Yoozqui nii Jesusa pajk honorchiz cjiskatchičha. Niiž žew latuquiz želan, Yooz Ejpqui mantis poder tjaachičha, Jesusa tsjan chawc jiliri cjisjapa. Nižaza Jesusačha Liwriiňiqui, tii Israel wajtchiz žoňinaca kuz campiiskatajo, ninacž uj pertunta cjejajo. ³² Jalla tii puntunacquiztan wejrnacqui zizučha. Nižaza tisticu cjican wejrnacqui nii chiyučha Espiritu Santužtanpacha. Yoozqui nii Espiritu Santo tjaačha niiž kuzcama kamňi žoňinacžquiz. —Nuž cjican cjichičha Pedruqui.

³³ Jalla nii nonžcuqui, nii jilirinacaqui apostolonacžjapa ancha žawjchičha. Conz pecatčha. ³⁴ Pero nii jilirinacžquiztan tsjii Gamaliel cjita fariseo želatčha. Nižaza lii tjaajiňi maestrutačha niiqui. Tjapa žoňinacaqui nižquiz walja rispitiňitačha. Jalla nii Gamaliel cjita žoňiqui tsijtsičha. Nuž tsijtsu mantichičha apostolonaca zancu jwescajo tsjii ratu. ³⁵ Nekztan parti jilirinacžquiz tuž cjichičha:

—Israel wajtchiz žoňinaca, ančhucqui tii žoňinacžquiztan cwitazaquičha. Anaž ěħjulumi paaz waquizičha. ³⁶ Ančhucž cjuňzna, tsjii tuquiqui Teudas cjita žoňiqui jecžquichičha. Nii žoňiqui “Wejrtčha chekan žoňtqui”,

tuž cjican ojklaychiča. Jalla nekztanaqui pajcpic patac žoñinacaqui nii apziča. Pero nii Teudasqui contatača. Nekztanaqui nii apzñi žoñinacaqui wichanziča. Nužquiz niiž tjaajintaqui tjabatatača. ³⁷ Niiž wiruñ censo tjuñinacžquiz tsjii Judas cjita žoñiqui jeczquichiča. Galilea wajtchiztača. Žoñinacaqui nii apzquichiča. Ultimquiziqui contazakaztača. Nekztanaqui niiž apzñinacaqui wichanzi cjissiča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan nižta watanaca cjuñžcu, tii žoñinacž quintra anača čhjulumi paa. Ana tinacžquiz mitis waquiziča. Tii žoñinacaqui persun kuzcamakat pačhaja, nuž cjenaqui anaž tjurasacha. Orallaž kataquiča. ³⁹ Yooz kuzcamat tii žoñinacaqui pačhaja, jalla nekziqui tinacaqui anaž tjabatanchuca cjesača. Tinacaqui Yooz parti žoñinacažlaja, jalla nii quintra paasaž niiqui, Yooz quintraž cjesača. Jalla nižtiquiztan tii žoñinacž quintra anaj paala. —Jalla nuž cjican nii žoñinacžquin chiižinchiča Gamaliel cjita žoñiqui.

⁴⁰ Nižtiquiztanaqui tjapa jilirinacaqui naazi cjissiča. Jalla nekztanaqui kjawziča apostolonaca. Kjawžcu, ninaca wajtchiča. Nižaza chiižinchiča ana iya parlajo nii Jesusiž puntuquiztan. Nekztan ninacaqui cutztatača. ⁴¹ Jalla nuž cutztan, jilirinacž yujcquiztan ulanchiča. Yoozqui jalla nuž munchiča, Jesusiž laycu sufrichi ninacaqui, jalla nuž. Jalla nuž cjenaqui ancha cuntintutača apostolonacaqui. ⁴² Nekztanaqui zapuru Jesucristuž puntuquiztan tira tjaajnatča, nižaza tiraž paljayatča timpluquinami kjuyquinami, “Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristučha” cjiñitača.

6

PAKALLAK CRIICHI JILANACA ILLZTA

¹ Nii timpuquiz Yoozquin criichinacaqui waljaž yapatča. Nuž yaptiquiztan tsjii quija žejlchiča. Griego taku

chiiñi judionacaqui hebreo taku chiiñi judionacž quindra quijziča, tuž cjican:

—Wejtnaca žew maatakanaca ana cusa atintitača. Zapuru čhjeri tojzquiz upa čhjeri onantača.

² Jalla nuž quijtiquiztan nii tuncapan apostolonacaqui tjapa Yoozquin criichinaca kjawziča. Nekztanaqui tjapacha juntjapžcu ninacžquiz cjichiča:

—Wejrnacqui Yooz taku parli apatatsqui anaž waquiziča, čhjerikaz atintisjapaqui. ³ Jilanaca, pakallak žoñinaca ančhucaquiztan kjurzna. Zuma kuzziz žoñi, nižaza Yooz Espíritu Santuž irpita žoñi, jalla nižaza zuma intintazzi žoñi, nižta žoñinaca kjurzna. Nekztan ninacaqui tii čhjeri atintiz puestuquin uchta cjequiča. ⁴ Wejrnaczi Yoozquin mayiziz, nižaza Yooz taku tjaajinz tiral atintača. Nii langzquiz tiral kuz tjaa-ača.

⁵ Jalla nii parlita jaru tjappacha asiptichiča. Nekztanaqui pakallak zuma žoñinaca illztatača, čhjeri atintisjapa. Primeruqui Esteban illztatača. Estebanaqui Yoozquin tjapa kuzziztača, nižaza Yooz Espíritu Santuž irpita kamñitača. Nižaza illztatača Felipižtan, Procoružtan, Nicanoržtan, Timonžtan, Parmenastan, nižaza Nicolastan. Nicolasqui Antioquía wajtchiz žoñitača. Ima Jesucristužquiz kuzziz cjican Nicolasqui judío cuzturumpichiztača, ana judío žoñi cjenami. ⁶ Jalla nuž illzcu nii pakallak žoñinaca apostolonacžquin chjich-tatača. Nekztanaqui apostolonacaqui ninacžta mayizichiča, nižaza ninacž achquiz kjaržtan lanziča, nii puestuquiz cjejajo.

⁷ Jalla nekztanaqui Yooz taku paljayta cjen, Jerusalén wajtquin criichi žoñinacaqui ančaž miratča. Nižaza wacchi judiuž timplu jilirinacami tjapa kuztan Yooz taku catokchiča.

ESTEBAN PRESO TANTA

⁸ Estebanaqui walja Yooz aztantača, nižaza Yooziž yanaptatača. Jalla nižtiquiztan walja milajrunacami siñalanacami paachiča žoñinacaž chera. ⁹ Tsjii nooj tsjii kjaž judío cuzturumpi paañi žoñinacaqui Estebanžtan ch'aasi kallantichiča. Nii judío cuzturumpi paañi žoñinacaqui “Liwriita žoñi” cjitatača. Ninacžtan, tsjii kjažt Cirene wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Alejandría wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Cilicia wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Asia yokquin kamñi žoñinacžtan, jalla nii žoñinacaqui Estebanžtan ch'aassiča. ¹⁰ Jalla nuž ch'aascan, Estebanžquiz ana atipi atchiča. Estebanqui Espíritu Santuž tjaajinta taku chiiñipantača. ¹¹ Jalla nižtiquiztan nii quintra žoñinacaqui toscar tisticunacaž taku kjaychiča, tuž chiican k'otajo:

—Tii Estebanqui ana wali tawkžtan Moisés quintrami nižaza Yooz quintrami chiichiča. Wejrnacqui nuž chiyanaqui nonzinpanča. —Jalla nii takunacžtan tisticunacžquiz tjaajziča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Estebanž quintra žoñinacaqui parti žoñinacžquiz walja žawjkatchiča. Žoñinacami, wajt jilirinacami, nižaza judío lii tjaajiñi maestrunacami, tjapa ninacaqui žawjchi cjissiča. Nuž žawjchi cjiscu Esteban tanchiča. Nekztanaqui Esteban tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ¹³ Nižaza toscar tisticunaca apantižquichiča. Nii toscar tisticunacaqui tuž cjichiča:

—Tii žoñiqui tirapan tii Yooz timplu quintra chiiñiča, nižaza Yooz lii quintra chiiñiča. Nužupanž parliñiča. ¹⁴ Nižaza wejrnacqui nonzinča, “Nii Jesús cjita Nazaret wajtchiz žoñiqui tii timplu pajlznaquiča”, nuž cjican tiiqui chiiñiča. Nižaza tiiqui cjiñiča, “Nii Jesusaqui Moisés tjaata cuzturumpinaca campiyaquiča”. Nuž cjiñiča tiiqui.

¹⁵ Jalla nektanaqui tjapa nii julzi jilirinacami Estebanž kjutñi cherziča. Nii oraqi Estebanž yujcqui anjilž yujcz-takaz cherziča.

7

ESTEBANQUI TJURT'ICHIČHA

¹ Nektanaqui timplu chawc jiliriqiu Estebanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ultimu nužupanza amya?

² Nektanaqui Estebanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt jilanaca, ejpnaca, jilirinaca, nonžna. Učhum zuma honorchiz Yoozqui učhum tuquita atchi ejp Abraham cjita žoñžquiz persuna tjeeziča. Nii oraqi Abrahamqui Mesopotamia yokquin kamñitača. Imaž Harán yokquin kami okatča. ³ Nii oraqi Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Am yoka eca, nižaza am parintinacami eca. Jakzi yokquinam okačhaja, jalla nicju am tjaajznača”. ⁴ Jalla nižtiquiztan Abrahamqui Caldea yokquiztan ulanchiča, Harán yokquin kami ojkchiča. Nekz kaman Abrahamž ejpqui ticziča. Nektanaqui tekzi tii učhumž kamz yokquiz Abraham tjonchiča. Yoozza nii irpichiqui. ⁵ Jalla tekz kaman, Yoozqui ana čhjul yok irinsami tjaachiča. Abrahamžtajapa persun yoka ana želatča. Jalla nuž cjenami Yoozqui taku ecchiča, tuž cjican: “Tii yoka amtapanž cjequiča. Nižaza am ticžtanaqui tii yokaqui am maatinacaž tanznaquiča”. Jalla nuž cjican Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nii oraqi Abraham ana ocjalchiz cjenami, Yoozqui nuž chiichiča. ⁶ Nižaza Yoozqui niižquiz cjichiča, “Wiruñaqi am majchmaatinacaqui yekja yokquin kamaquiča, nacjuñta žoñinacažtakaz. Nekziqiu pusi patac wata kamaquiča. Jalla nii yokquin am majchmaatinacaqui yekja žoñž mantakaz paaquiča.

Nižaza sufrican kamaquiča”. ⁷ Nižaza Yoozqui cjichiča: “Am majchmaatinaca sufriskatchiž cjenaqui, wejrqui nii sufriskatñi žoñinaca casticača. Nekztanaqui am majchmaatinacaqui nii yokquiztan ulanžcaquiča. Ulanžcu tii yokquiz wejr sirwaquiča”. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tsjii compromiso paachiča Abrahamžtan. Nii compromiso jaru Abrahamqui persun janchiquiz chimpuskatchiča. Nižaza quinsakal tjuñquiztan Isaac majch nastan, Abrahamqui niiž persun majchquiz chimpuchiča. Wiruñauqui Isaacqui niiž majch Jacobžquiz chimpuchiča. Wiruñauqui nižazakaz Jacobqui niiž tuncapan lucmajch maatinacžquiz chimpuchiča. Jacobž lucmajch maatinacžquiztan tjonchiča učhum tuncapan t'akanaca.

⁹ 'Nii Jacobž majchnacaqui učhum tuquita atchi ejpnacatača. Ninacaqui José cjita lajkž quintra iñiziñitača. Jalla nižtiquiztan ninacž lajk tuychiča. Nekztanaqui nii tuyta lajkqui Egipto yokquin chjichtača. Pero Yooz Ejpqui Josižtan chicapachatača nii oraqui. ¹⁰ Nekztan sufrichi želan Yoozqui José liwriichiča. Nižaza walja zizñi cjissiča. Jalla nuž cjen Faraón chawc jiliriqui Josižtan cuntintutača. Nekztanaqui Faraonqui José utchiča, Egipto wajtchiz žoñinaca mantiñijapa, nižaza Faraonž kjuychiz žoñinaca mantiñijapa.

¹¹ 'Wiruñ tsjii kjaž watquiztan tsjii mach'a žejlchiča, ancha sufrichiča tjapa Egipto yokquin kamñi žoñinacami, nižaza tjapa Canaán yokquin kamñi žoñinacami. Jalla nuž cjen učhum tuquita ejpnacaqui ana čhjululu lujlsmi nii timpunacac wachatča. ¹² Pero Jacobqui tsjii quintu nonchiča, Egipto yokquin trigo žejlchi. Nuž nonžcu niiž majchnaca cuchanchiča. Niiž majchnacaqui učhum tuquita ejpnacatača. Jalla niitača primer ojkaqui Egipto yokquinaqui. ¹³ Nekztanaqui pizc wilta

ojkžcu, Josequi niiz jilanacžquiz pajkatchičha. Jalla niž-tiquiztan Egipto chawc jiliriqui Josiž familia pajchiča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Josequi mantichiča niiz ejp Jacobo zjijcajo, nižaza tjapa familianacžtanpacha. Ninacaqui pakallak tunca pjijskani žoñitača. ¹⁵ Jalla nekztanaqui Jacobqui kami ojkchiča Egipto yokquin. Nekzi ticziča Jacobqui. Nii yokquin ticzizakazza učhum tuquita atchi ejpnacaqui. ¹⁶ Wiruñaquí nií atchi ejpnacž tsjijnaca chjichtatača Siquem cjita yokquin. Nicju tjattatača Abrahamž kjayta yokquin. Abrahamqui nií Siquem yoka paaztan kjaychiča Hamor cjita maatinacžquiztan.

¹⁷ 'Tuquitan juramintužtan Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: "Am majchmaatinacžquiz tii yoka tjaacha". Nii tjaata taku cumplis ora žcatžinž-can Israel wajtchiz žoñinacaqui waljaž miratča Egipto yokquinaqui. ¹⁸ Nii oranaca Egipto yokquinaqui tsjii chawc jiliriqui mantiz kallantichiča, ana José pajñi. ¹⁹ Nii jiliriqui učhum wajtchiz žoñž quintra pinsichiča. Nekztan anawal quintra paachiča učhum tuquita atchi ejpnacžquiz. Nii jiliriqui mantichiča, Israel lucmajch maatinaca majttan zawnc uchla, ticzi cjisjapa. ²⁰ Jalla nií timpu Moisesqui majttatača. Ancha c'achja wawatača niíqui. Yoozqui nií wawžtan wali cuntintutača. Niiz maa ejpqui čhjep jiiz kjuyquiz mantiñchiča. ²¹ Ana iya nií wawa čhjoj čhjoji atžcu, kjuyquiztan chjitchiča. Nekztanaqui Egipto chawc jilirž persun majtqui nií Moisés wawa wajtchinča. Jalla nuž wajtžcu, persun maatižtakaz uywazzinča. ²² Jalla nižtiquiztan Moisesqui tjapa nií Egipto žoñnacž tjaajintanaca zizñi cjissiča. Nižaza zuma paatiquiztanami nižaza zuma chiitiquiztanami walja rispittatača Moisesqui.

²³ 'Niiz pusi tunc watchiz cjican Moisesqui parti Israel žoñinacžquin tsjii tjonžni ojkz pecchiča. ²⁴ Jalla

nuž tjonzñi ojkžcu cherchiča, tsjii Egipto žoñiqui tsjii Israel žoñi wjajtatča, jalla nii cherchiča. Nii Israel žoñžtan cjatžcu kijtchiča. Nekztan nii Egipto wjajtñi žoñžquiz ayni tjepuncan conchiča. ²⁵ Nekztanaqui Moisesqui kuzquiz zizziča, Yoozqui nii utchiča, Israel žoñinaca Egipto žoñinacž mantuquiztan liwriizjapa, jalla nii. Nižaza Moisesqui pinsichiča, Israel žoñinacaqui nižtazakaz zizziča. Pero nii Israel žoñinacasti ana nižta naaziča, Moisesqui Yooz uchta liwriiñi, jalla nii. ²⁶ Jaka tažquiqui Moisesqui tsjii pucultan Israel žoñinacžtan ch'aasñi zalchiča. Jalla nuž zalžcu, pertunaskats pecchiča, tuž cjican: “Jilanaca, pucultan ančhucqui Israel žoñinacčhucča. ¿Kjažtiquiztan ančhucpora ch'aasjo?” ²⁷ Nekztanaqui ana wal uj paañi žoñiqui Moisés tewkziča, tuž cjican: “¿Ject am jiliri utchejo, wejrnac mantiñijapajo?” ²⁸ Zezcu Egipto žoñi conchamča. ¿Jazic wejrzam konz pecjo?” ²⁹ Jalla nii nonžcu Moisesqui atipassiča Madián yokquin. Jalla nicju kamchiča nacjuñta žoñi cjenaqui. Nicju tjunatan zalžcu, pucultan ocjalchiz cjissiča, nii yokquin kaman.

³⁰ Pusi tunc watquiztan nekztan tsjii ch'ekti yokquintača Moisesqui, Sinaí cjita cur žcati. Jalla nekz želan, tsjii anjilaqui nižžquin jecžquichiča, tsjii kalu ujžtan taaztažtakaz, nii taypiquiz. ³¹ Jalla nii cheržcu, Moisesqui ispantichiča. Jalla nii uj cheri macjatcan, nonziča Yooz Jilirž jora. Nii joraqui tuž cjichiča: ³² “Wejrqui am tuquita atchi ejpnacž Yooztča. Abrahamž Yooztča, nižaza Isaacž Yooztča, nižaza Jacobž Yooztča”. Nekztanaqui Moisesqui tsucchi kjarcati kallantichiča. Iya ana cheržñi atchiča. ³³ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiča: “Am čhjata chjojkzna. Tii amiž tecžta yokaqui wejt yokača. ³⁴ Wejrqui weriž illzta žoñinacž sufriñi cherchinča nii Egipto yokquin kamñi. Nižaza ninacž llaquizan ninaca

kjawñi nonzinča. Jalla nižtiquiztan ninaca liwrii chji-jwžquichinča. Picha, ninaca liwriizjapa am cuchnača Egipto yokquin”.

³⁵ Tuqui Israel wajtchiz žoñinacaqui Moisesquiz ana rispitchičha. Niižquiz cjichiča: “Ject am jiliri utchejo, wejrnaca mantiñijapajo?” Jalla nuž cjenami Yoozqui nii Moisespacha jiliri utchiča, Israel žoñinaca liwriyajo. Israel žoñinaca liwriizjapa, nii taazta kalquiz jeczquichi anjilaqui Moisesquiz yanapaquiča. ³⁶ Jalla nekztanaqui Moisesqui učhum tuquita atchi ejpnaca jwessiča nii Egipto yokquiztan. Ima nii yokquiztan ulanskatan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča, nižaza Ljoc cjita kot taypiqueiz tjakziča, jalla nuž milajru paachiča. Nekztan pusi tunc wata ch'ekti yokquin ojklaycan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča. ³⁷ Jalla tii Moisespacha Israel wajtchiz žoñinacžquiz cjichiča: “Yoozqui wejr cuchanžquichiča ančhuc liwriizjapa. Jalla nižta irata Yoozqui Israel žoñinacžquiztan yekja liwriiñi profeta cuchanžcaquiča. Jalla niiž tjontan ančhucqui niižquiz caza”. Jalla nuž cjichiča Moisesqui. ³⁸ Nižaza Moisesqui Israel žoñinacžtan ch'ekti yokquin žejlchiča, Sinaf cjita cur latuquiz. Jalla neks tsjii anjilžtan parličičha. Nižaza učhum tuquita atchi ejpnacžquiz palt'ižinchiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku tanziča, tjurñi Yooz taku. Učhumnacaltajapa nii tanziča. Nižaza učhumnacaquiz nii taku tjaajinchiča.

³⁹ Učhum tuquita ejpnacaqui Moisesquiz ana caz pechiča. Ana pajz pecatča, Yooziž uchta jiliri, jalla nii. Egipto yokquinpanž quejps pecatča. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui učhum tuquita ejpnacaqui Aaronžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Yooznaca paažinalla, wejtnaca tucquin chjichñijapa. Nii Moisesaqui wejrnaca ulanskatchičha Egipto yokquiztan. Pero anziqiu anal zizi

atučha, čhjulukat niižquiz watčhani. Cunamit curquiztan ana quejpžcačhani”.⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui korquiztan tsjii wac chul turu paakatchičha ninacžtajapa, tsjii yooz cjisjapa. Nekztan nii paata yoozquiz wilana conchičha. Nižaza ninacž paata yoozquiztan ancha cuntintutačha.⁴² Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichičha, ninacž persun kuzcamakaz kamajo. Jalla nižtiquiztan persun kuzcama cjićican arajpach tjuñimi, jiizimi, warawaranacami sirwichičha. Jalla nii puntuquiztan Yooz taku chiiñi profetanacaž cjićirta liwruquiz tuž cjićirtatačha:

“Israel žoñinaca, ančhucqui pusi tunc wata ch'ekti yokquin kamcan, wilana conchinčhucčha. ¿Wejtquin sirwisjapa nižta paachinčhucjo?⁴³ Anapančha. Antis Moloc cjita žoñiž paata yoozquin jawkchinčhucčha nii wilananaca. Nižaza Renfán cjita warawara yooztakaz cherchinčhucčha. Jalla nii warawar yoozquin rispitchinčhucčha wilana tjaacan. Nižaza ančhuca tuqui nii žoñiž paata yooznaca chjitskatiñčhuctačha. Ančhucpachaž nižta yooznaca paachinčhucqui, nekz sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančhuc jwesacčha ančhuca kamz yokquiztan. Jalla nuž jwescu Babilonia cjita yokquiztan nawjctuñtan chjichačha”.

Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cjićirtatačha.

⁴⁴ 'Ch'ekti yokquin ojklaycan učhum tuquita ejpnacaqui zkiz timpluchiztačha. Yoozqui Moisesquiz nii timplu plano tjeezičha. Nekztanaqui Yooz mantita plan jaru, nii timpluqui paatatačha. Nekziqui Yoozqui sirwitatačha.⁴⁵ Nii zkiz timplu učhum tuquita ejpnacaqui tanzicčha irinsažtakaz. Josuež irpita, učhum tuquita ejpnacaqui nii timplu chjitchičha, Canaán yokquin luzcan.

Nekz žejlñi žoñinacžquiztan nii yoka tanziča. Yooz pacha nii žoñinaca chjatkatchiča, učum tuquita ejpnacžquiz tjaazjapa. Nii yoka tanžcu jalla nekz kamchiča Davidž kamtacama. ⁴⁶ David cjita jiliriqui Yooziž ancha okžtatača. Jalla nižtiquiztan Davidqui tsjii timplu kjuya kjuyz pecatča Yooz sirwizjapa. Niiž tuquita ejp Jacobqui nii Yooz sirwichizakazza. ⁴⁷ Pero ultimquiziqui Salomón cjita Davidž majch, niiča Yooz timplu cjican kjuychiqui. ⁴⁸ Jalla nuž timplu kjuyta cjenami, werar Yoozqui anaž žoñiž kjuyta kjuyquiz želasača. Jalla nuž cjichizakazza tsjii Yooz taku chiiñi profet žoñiqui. Yooz puntuquiztan jalla tuž cjiyrchiča nii profet žoñiqui:

⁴⁹ “Wejt mantis julzza arajpachaqui. Tii yokaqui wejt kojcha jeejkatzjapažtakazza. ¿Chjuluž cheechi kjuya ančhucqui wejtajapa kjuyasajo? Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. ¿Jakziquint wejt jeejz yoka žejljo? ⁵⁰ Wejrtča tjappacha paachintqui”.

Jalla nuž Yooz puntuquiztan cjiyratača.

⁵¹ Nižaza Estebanqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui ancha chojru kuzzizčhucpanča, ana Yoozquin kuzzizčhucča. Cjuñchizčhucča pero ana Yooz taku nonzinčhucča. Nižaza ančhucqui Yooz Espiritu Santužquiz anapan caziñčhucča. Tuquita ejpž nižtazakazza ančhucqui. ⁵² Ančuca tuquita ejpnacaqui Yooz taku chiiñi profetanacžquiz ana rispitchipanča. Antis sufriskatchipanča. Nii profetanacaqui tsjii tsjan zuma žoñiž tjonz mazinchiča. Ančuca tuquita ejpnacazti ninaca conchiča. Jaziqui nii zuma žoñiqui tjonchiča. Ančhuczti nii žoñi preso tankatchinčhucča, y nižaza conkatchinčhucča. ⁵³ Anjilanacaqui ančucaquiz Yooz lii tjaachiča. Jalla nii tjaata lii ana cazziñčhucča. —Jalla nuž Estebanqui paljaychiča.

ESTEBAN CONTA

⁵⁴ Estebanž chiita taku nonžcu, ancha žawjchiča. Nižaza Estebanž quintra iżke jojchiča, ninacaž žawjchi tjeezjapa. ⁵⁵ Estebanzti Espíritu Santuž irpitapankaztača. Nekztanaqui Estebanqui arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yoozquiztan walja c'ajžquiñi cherchiča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz Jesusa tsijtsi cherchizakazza. ⁵⁶ Nekztan Estebanqui cjichiča:

—jArajpach kjutñi cheržna! Arajpacha cjetzil cheruča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz tsijtsi žejlča Jesusa Yooz Maatiqui.

⁵⁷ Ninacazti ana nonžni yujcchiča. Cjuñi chawcziča. Nižaza altu joržtan kjawcan apura zalchiča tanzjapa. ⁵⁸ Jalla nuž tanžcu, wajtquiztan jwessiča. Nekztan wajtž tjiiquin, maztan čhajcchiča. Nii maz čhajcñi žoñinacaqui tsjii Saulo cjita tjowžquiz ninacz zquti cwitižinajo ecchiča. ⁵⁹ Jalla nuž maztan čhajcan, Estebanqui Yoozquin mayizichiča, tuž cjan:

—Wejt Yooz Jesús Jiliri, wejt animu chjichalla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Estebanqui quillziča. Altu joržtan kjawchiča, tuž cjan:

—Wejt Yooz Jiliri, tii žoñinaca tii ujquiztan pertunalla amqui.

Jalla nuž kjawžcu, ticziča.

8*CRIICHI ŽOÑINACA WICHANZI*

¹ Nekztanaqui nii Saulo cjita tjowaqui Esteban conzjapaqui tjapa kuztača. Jalla nii noojpacha Yoozquin criichinacz quintra juc'anti juc'anti sufriskati kallantichiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nižtiquiztanaqui tjapa criichi žoñinacaqui wichanziča tjapa Judea yokaran nižaza Samaria yokaran. Nii Jesusiž apostolonacazti

ana wichanziča. ² Tsjii kjažultan Yoozquin zuma sir-wiñinacaqui Estebanž curpu tjatziča. Nižaza ancha kaachiča niižquiztan. ³ Nekztan nii Saulo cjita žoñiqui criichinacž quintra ancha anawali paachiča. K'ala tjatanz pecchiča. Nižaza kjuyquiztan kjuya ojklaychiča luctaka cjiñi maataka cjiñi tanzjapa, nižaza carsilquiz chawjckatsjapa.

SAMARIA WAJTQUIN YOOZ TAKU PALJAYTA

⁴ Jakziquin nii wichanzi criichinacaqui ojektčhaja, jalla nicju liwriiñi Yooz taku paljayñitača. ⁵ Tsjii wichanzi žoñiqui Felipe cjitatača. Jalla nii žoñiqui tsjii Samaria yokquiz žejlñi watja ojkičiča. Jalla nicju Cristuž puntuquiztan paljayi kallantichizakazza. ⁶ Jalla nuž paljayan žoñinacaqui walja ajcziča. Tjapa nii žoñinacaqui Felipež paljayta taku tjapa kuztan nonznatča. Nižaza Felipež paata milajrunaca cheržcu, niiž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. ⁷ Walja zajraž tanta žoñinacaqui čhjetintatača. Nii laa žoñinacžquiztan zajraqi kjawcan ulanchiča. Nižaza walja zuch žoñimi cojumi čhjetintazakaztača. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui cuntintutača.

⁹ Jalla nii wajtquiz tsjii Simón cjita wayt'ir žoñi želatča. Tuquitanpacha wayt'iri ojklayñi žoñitača, nii Samaria wajtchiz žoñinaca incallcan.

—Wejrtča chekan žoñtqui —cjican ojklayñitača.

¹⁰ Jalla niiž taku walja nonz pecñitača. Nižaza kolta cjiñimi pakji cjiñimi tuž cjiñitača:

—Tii žoñiča walja Yooz aztanaqui. Yooztakazza tiiqui.
—Nuž cjican cjiñitača.

¹¹ Ažk watanaca nii wayt'ir žoñiqui žoñinaca incal-lžcu, walja cazkatñitača. ¹² Jalla nekztanaqui Felipe-i qui tjonchiča Yooz taku paljayi. Yooz Epiž mantiz puntuquiztan nižaza Jesucristuž puntuquiztan jalla nuž

paljaychiča. Jalla nuž paljaytiquiztan walja luctaka cjiñi maataka cjiñi tjapa kuztan criichiča Yooz Ejpžquin. Nekztan criitiquiztan bautistatača. ¹³ Nižaza Simonpachača criichiqui, nižaza bautistatača. Jalla nekztanaqui Felipžquiz cumpanti kallantichiča. Felipiž milajrunaca paan, walja ispantichiča nii Simonaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jerusalenquin žejlñi apostolonacaqui quintu nonchiča, Samaria wajtchiz žoñinaca Yooz taku catokchiča, jalla nii. Jalla nuž nonžcu nicju tsjii pucultan cuchanžquichiča, Pedružtan Juanžtan. ¹⁵ Jalla nuž irantižcuqui, nii pucultanaqui Samaria wajtchiz criichinacžtajapa Yoozquin mayizichiča, Espíritu Santu tanznajo. ¹⁶ Tuquiqui anaž jakziltižquizimi Espíritu Santuqui luztkalča. Jesucristuž tjuužtan alajakaz bautistatalča. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan ninacž juntuñ kjaržtan lanziča. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ninacžquiz luzziča.

¹⁸ Jalla nuž kjaržtan lanztiquiztan Espíritu Santuž luzñi cheržcu, Simonaqui paaz tirziča, ¹⁹ tuž cjican:

—Wejtquin zakaz nii am azi tjaalla. Jalla nekztanaqui wejrzakaz kjaržtan lanžcu žoñinacžquiz Espíritu Santo luzkatača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui Simonžquiz cjichiča:

—Am paazmi amtanpacha k'ala katžla. Yooz onanta Espíritu Santo anaž kjayasača paaztan. ¿Kjažtiquiztan nižta am pinsejo? ²¹ Amqui tii langzquiz anaž mitisiz waquiziča. Tii Yooztajapa langzquiz anaž amta cjesača. Yooz yujcquiziqui am kuzqui anača zuma. ²² Jalla nii am anawali pinsinaca jayta, nižaza apatata. “Wejrqui anawali pinsichinpanča” cjican Yoozquin rocaza, am kuz pinsitanaca pertunta cjisjapa. Nekztan cunami pertunta cjis atčhani. ²³ Amqui ana zuma kuzzizamča. Anawali

pinsiskaz am kuzquiz tjonča. Wejrqui am ana wali int'iskatča.

²⁴ Jalla nekztanaqui Simonaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttajapa Yooz Jiliržquin mayiziñalla, ana čhjulumii tii amiž chiita takunacquiztan wejtquiz watajo.

²⁵ Nekztanaqui nii apóstol žoñinacaqui Jesucristo Jilirž puntuquiztan zuma čhiichiča, nižaza Yooz taku zuma parličiča. Jalla nekztanaqui Samaria yokquiz wacchi kolta watjaran liwriiñi Yooz taku paljayñi ojklayčiča. Jalla nuž ojklayžcu quejpčiča Jerusalén watja.

FELIPŽTAN ETIOPIA WAJTCHIZ ŽOŇŽTAN

²⁶ Niiž wiruñ tsjii Yooz anjilaqui Felipžquiz cjichiča:

—Žaažna. Jerusalén wajtquiztan warchuc oka, Gaza ojknii jiczquin.

Ch'ekti yoka nuž watča nii jiczqui. ²⁷ Nekztanaqui Felipiqui žaažcu, ojkičiča. Nii jiczquiz ojkan tsjii Etiopía wajtchiz žoñžtan zalčiča. Nii žoñiqui eunucutača. Nižaza jilirž cusasanaca cwitiñi žoñitača. Candace cjita žonqui tsjan chawc jiliritača Etiopía wajtquin. Jalla naa chawc jilirž mantuquiztača nii cusasanaca cwitiñi žoñiqui. Nii žoñiqui Jerusalén watja ojchitača werar Yooz rispitsjapa. ²⁸ Jaziqui persun watja quepi ojkičiča. Niiž persun cawall autuquiz julzi želatča, Isaías cjirra Yooz taku liican. Isaiastača tuqita Yooz taku čhiñi profetaqui. ²⁹ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui Felipžquiz cjichiča:

—Nii cawall autuquiz macjata.

³⁰ Jalla nuž macjatžcu Felipiqui nonziča, nii žoñiqui Isaías cjirra Yooz taku liiñi, jalla nii. Jalla nuž nonžcu Felipiqui pewczyča, tuž cjican:

—¿Nii Yooz taku am intintiya?

³¹ Nii žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtquiz jec tjaajiñimi žejlča. ¿Jaknužt wejr intintasajo?

Nekztanaqui nii žoñiqui Felipe kjawziča, nii autu juntuñ yawzcajo, niižquiz julžinžcajo.

³² Jalla nii cjjirta Yooz taku tuž cjetča:

“Uuzažtakaz coni chjichtaž cjequiča. Uuzaqui ch'ujukaz žejlpanča tsjii čhjipñi žoñžquiziqui, jalla nižta conz oraqui ch'ujuž cjequiča niiqui. Anaž chiyaquiča. ³³ Zuma kamañchiz cjenami ombrawillta cjequiča. Ana čhjul justiciami wataquiča. Niiž majchmaatquiztan, ¿jequit tii puntu watchinaca quint'izjapa želas? Tii muntuquiz niiž kamz wira tucuzinžnaquiča”.

³⁴ Jalla nii liičcu nii jiliriqui Felipžquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jecz puntuquiztan tii profetaž cjjirta chiijo? ¿Niiž persun puntuquiztankaya? už ¿yekja žoñž puntuquiztan, jaa?

³⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui nii liita Yooz taku puntuquiztan tjaajñi kallantichiča. Jesucristuž puntuquiztan niiqui chiyatča. Jalla nii zuma liwriiñi taku tjaajziča. ³⁶ Jalla nekztanaqui tsjii wijiña macjatcan, nii jiliriqui cjichiča:

—Tekz kjaz žejlča. ¿Anaj tii kjazquiz bautista cjesaya?

³⁷ Felipiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Am persun tjapa kuztan criyaquiž niiqui, bautistam cjesača.

Nii jiliriqui kjaaziča tuž cjican:

—Jesucristuqui Yooz Majchča, jalla nii tjapa kuztan criyuča.

FELIPIQUI YOOZ TAKU KJANZT'ICHIČHA

³⁸ Jalla nektanaqui nii cawall autu tsijtskatchičha. Nektanaqui pucultan chjijwžquichičha kjaz kjutñi. Nektanaqui Felipiqui nii jiliri bautissičha. ³⁹ Kjazquiztan ulnan, Yooz Espíritu Santuqui Felipe chjitchičha. Felipiqui ana iya tjenchičha nii jiliržquiz. Jalla nuž cjenami nii jiliri qui tira ojkchičha cuntintu. ⁴⁰ Felipizti Azoto cjita wajtquin chjichtatačha. Nižaza wajtquiztan watja ojklaycan, liwriiñi Yooz taku paljayñi ojkchičha, Cesarea cjita watja irantiscama.

9

SAULO JESUCRISTUŽTAN ZALCHIČHA

¹ Jalla nuž Felipe ojklayanaqui Sauluqui Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa nižaza conzjapa tirapan kuz tjaatčha. Anapanž jaytiz pecatčha. Nektanaqui timplu chawc jiliri cheržñi ojkchičha. ² Nii chawc jiliržquiztan ortina maychičha. Damasco cjita watja ojkz pecatčha. Jalla nicju ajcz kjuyaran ojklayz pecatčha, Yooz jiczquiz luzñi žoñinaca kjurzjapa, criichi luctaka cjiñi maataka cjiñi kjurzjapa. Nii criichinaca wajtžcu preso tanz pecatčha, Jerusalenquin chjitzjapa. Jalla nižta ojklayzjapa ortina maychičha. ³ Ortina jwescu, ojkchičha Damasco cjita wajt kjutñi. Damasco žcatilla cjen, tiripintit tsjii wali pajk kjanaqui muzpa kjanžquichičha niž muytata. ⁴ Sauluqui yokquiz tjojtsičha. Jalla nuž tjojtzcú tsjii jora nonzičha, tuž cjiñi:

—Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo?

⁵ Nektanaqui Sauluqui pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿ject amyá?

Nii tsewctan chiiñi joraqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrtčha Jesusitqui. Amqui wejt quintram paačha. Nuž paacan, ampacham quintra paačha. Tsjii wacaqui ar

parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintraž paača. Jalla nižta irata am persun quintram paača.

⁶ Nekztanaqui Sauluqui tsucžcu cjatinzka tjonziča niiž curpuqui. Nekztanaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, ĵčhjulu wejr paajum cjee amya?

Yooz Jiliri qui cjichiča:

—Žaažna. Watja luzna. Jalla nicju amquiz kjana chiita cjequiča čhjulut paasalaja, jalla nii.

⁷ Saulužtan chicapacha ojklayñi žoñinacaqui ancha tsucchiča. Ninacaqui nonzizakazza nii jora chiižquiñi. Pero ana cherchiča jecmi. ⁸ Jalla nekztanaqui Sauluqui žaaziča yokquiztan. Jalla nuž žaažcu čhjujuiqui cjetziča, pero ana wira cheri atchiča. Jalla nižtiquiztan Sauluž kjarcu tanžcu Damasco watja chjitchiča niižtan chica ojklayñi žoñinacaqui. ⁹ Jalla nii wajtquin čhjep maj ana cherñi žejlchiča. Nižaza ana čhjeri lujlñi anaza kjaz licñi žejlchiča.

¹⁰ Jalla Damasco wajtquin tsjii Ananías cjita Yoozquin criichi žoñi želatča. Nii Ananiasquiz Yooz Jiliri qui jecžquichiča wiiquin, tuž cjican:

—ĵAnanías!

Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekziča wejrqui.

¹¹ Nekztanaqui Yooz Jiliri qui cjichiča:

—Žaažna. Sok'o cjita call kjutñi oka. Nekztan Judas kjuyquiz pewczna, tuž cjican: “ĵSaulo, Tarso wajtchiz žoñi anaj žejlya?” Jalla nuž pewcznaquiča. Nii Sauluqui Yoozquin mayizican želaquiča. ¹² Tsjii wiiquin chjuužcan, tižta cherchiča Sauluqui. Tsjii Ananías cjita žoñiqui niižquiz luzziča. Jalla nuž luzcu kjaržtan niiž juntuñ lanziča wilta cherajo. Chjuužcan Sauluqui jalla nuž cherchiča.

¹³ Jalla nuž nonžcu, Ananías cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii žoňžquiztan wacchi quintunaca nonchinča. Jerusalén wajtquiz juc'anti anawali paachiča amquin criichinacžquiz. ¹⁴ Anziqiu tekzpacha tjonzizakazza. Timplu chawc jiliriž tjaata ortinchiz tjonchiča, tjapa amquin rispitni žoňinaca tanžcu preso chjitsjapa.

¹⁵ Pero Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejrqui tii žoňi illzinča, wejt puntuquiztan parlajo. Yekja nacionchiz žoňinacžquizimi nižaza ninacž jilirinacžquizimi nižaza Israel nacionchiz žoňinacžquizimi, jalla nuž wejt puntuquiztan parlaquiča tiiqui. ¹⁶ Jalla niiqui wejt puntuquiztan parliňiž cjen ancha sufraquiča. Wejrqui nižquiz intintiskatača jalla niž sufris puntuquiztan.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Ananiasqui ojkchiča jakziquin Saulo želatčhaja, jalla nicju. Saulužquin luzcu, kjaržtan niž juntun lanziča, tuž cjican:

—Saulo, jila, amiž jiczquiz tekz tjonan Jesusa Jiliriqui amtan zalchiča. Jalla nii Jesusa Jiliriqui wejtquin mantižquiča, am wilta cherkatajo, nižaza Espiritu Santuž am kuzquiz luzajo.

¹⁸ Nii orapacha Sauluž čhujcquiztan ch'iz cjaapažtakaz tjojtsiča. Nekztan wilta cherňi cjissiča. Nekztanaqui Sauluqui žaaziča, nižaza bautista cjissiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui čhjeri lujlžcu, wilta azi tanziča. Nekztan tsjii kjaž maj Damasco cjita wajtquin kamchiča Yoozquin criichinacžtan.

SAULUQUI JESUSIŽ PUNTUQUIZTAN PALJAYCHIČHA

²⁰ Jalla nuž kamcan Sauluqui ajcz kjuyanacquiziqui Jesusiž puntuquiztan paljaji kallantichiča tuž cjican:

—Jesusaqui werar Yooz Majchpanča.

²¹ Nii nonžni žoňinacaqui ispantichiča, tuž cjican:

—Tii žoňiqui Jerusalén wajtquin ojklaychiča Jesucristužquin rispitni žoňinaca tani. Tekzizakaz tjonchiča

Jesucristužquin criichinaca tanažlani. Nižaza preso chjic-hažlani, timplu jilirinacžquin intirjizjapa. Jalla nii žoñi-pančha, ¿ana jaa?

²² Pero Sauluzti juc'anti tjup kuzziz Yooz taku parličiča. Juc'anti juc'anti atipñi takunacžtan parličiča. Zuma kjana intintiskatchiča, Jesusa Yooziž cuchanžquita Cristučha, jalla nii. Jalla nuž intintiskatan, nii Damasco wajtquin kamñi judionacami kuz inakaz turwaysi quirchiča.

SAULUQUI ATIPCHIČHA

²³ Tsjii kjaž majquiztan nii žejlñi judío žoñinacaqui palt'ichiča Saulo conzjapa. ²⁴ Nii žoñinacaž conz palt'ita zizziča Sauluqui. Majiñami weenami wajtž zana tjew-snatčha, čhjulorat wajtquiztan ulnačhaja, jalla nii ora Saulo conzjapa. ²⁵ Pero tsjii ween nii wajtchiz criichinacaqui tsjii pajk canastiquiz yaažcu, Saulo chjijun-žquichiča. Tsjii pajk alto murallaž muyuntitatača nii watjaqui. Jalla nii juntuñ chjijunchiča zawncchuc. Jalla nuž atipassiča Sauluqui.

SAULUQUI JERUSALENQUIN QUEJPCHIČHA

²⁶ Sauluqui Jerusalén watja quejpžcu Yoozquin criichi žoñinacžtan ajcz pecatčha. Nii criichinacazti Saulužtan ajcz eksiča. “Ana ultimu Yoozquin criichižcaa” cjican kuzquiz pinsichiča. ²⁷ Jalla nuž cjenami Bernabé cjita jilaqui Saulo chjitchiča, apostolonacžtan zalzjapa. Nektanaqui Bernabequi apostolunacžquin mazziča, jaknužt Saulo jiczquiz ojkan Jesucristo Jiliržtan zaltčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesucristo Jiliriqui Saulužquiz pal-jaychičhalaja, nii mazñi. Nižaza jaknužt Damascuquin Sauluqui Jesucristo puntuquiztan tjup kuzziz parličhaja, jalla nii mazzizakazza. ²⁸ Nektanaqui Sauluqui Jerusalén

wajtquin ojklaychiča; nižaza hermanonacžtan kamchiča. ²⁹ Jalla nuž žejlcan Sauluqui Jesucristuž puntuquiztan tjup kuzziz paljaychiča. Nižaza griego taku chiiñi judionacžtan ch'aascan parlichičha. Nii žoñinacaqui Saulo konz pecatča. ³⁰ Jalla nii quintu zizcu, nii parti criichinacaqui Saulo chjitchičha Cesarea cjita wajtquin. Jalla niwjctan Tarso cjita watja cuchanchičha.

³¹ Jalla nektanaqui nii timpuqui walikaz želatča iclizanacami, Judea yokquin žejlñi iclizanacami, Galilea yokquin žejlñi iclizanacami, Samaria yokquin žejlñi iclizanacami. Jalla nuž tjappacha walipantača. Yoozquin criichinacami Yooz Jiliri walja tjapa kuzziz cjisnatča. Rispitñi kuzziztača. Nižaza Espíritu Santuqui ninaca kuzñitača, cuntintu kamajo. Jalla nižtiquiztan walja yapchiča Yoozquin criichinacaqui.

ENEAS ČHJETINTA

³² Nižaza Pedruqui criichi žoñžquiztan žoñi tjontjonžcan ojklayatča. Nižaza Lida wajtchiz Yooz parti žoñinacžquiz tjonzñi ojkiča. ³³ Jalla nicju Eneas cjita žoñžtan zalchiča. Eneasqui quinsakal wata laa zuchu želatča, tjajz ajpzquiz želatča. ³⁴ Nektanaqui Pedruqui nižquiz cjichiča:

—Eneas, Jesucristuqui am čhjetnaquiča. Žaažna. Am tjajz zquiti zumpacha chjinžna.

Nii orapacha Eneasqui žaaziča. ³⁵ Nektanaqui nii Lida wajtquiz kamñi žoñinacami nižaza Sarón wajtquiz kamñi žoñinacami nii zuch žoñi čhjetinta cherchiča. Nektanaqui niž tuquita ejpnacž cuzturumpinaca eccu, Yooz Ejp Jiliržquin criichiča. Nižaza Yooz kamañchiz cjissiča.

DORCAS CJITI ŽON JACATATSKATTA

³⁶ Jalla nii timpuzakaz Jope cjita wajtquin tsjaa Yoozquin criichi žon želatča, Tabita cjiti. Griego tawkquiz Dorcas cjiti tjuuchiztača. Naa maatak žon zuma paatanaca paacan zuma kamiñpantača, nižaza t'akjir žoñinaca okzniñtača. ³⁷ Jalla nii timpu Dorcas cjiti žonqui laa cjiscu, ticzinča. Ima tjatcan naaža curpu awjžcu, tsjii kjuyquiz tsewcta pisuquin chjichtatača. ³⁸ Jope watjaqui Lida žcatillatača. Jalla nii Lida wajtquin Pedruqui želatča. Jalla nuž zizcu nii Jope wajtchiz hermanonacaqui pucultan žoñinaca cuchanchiča Pedružquin rocajo, tuž cjican:

—Apuraj tjonla, ana enenžcu.

³⁹ Nekztanaqui Pedruqui tsijtscu ninacžtan ojkchiča. Jalla nicju irantižcu nekztan Pedruqui chjichtatača, Dorcas curpu majcžta kjuyquin. Nii kjuyquin Pedružtan chica žejlcan žew maatakanacaqui kaatča. Nižaza ninacaqui Pedružquiz tjeeziča Dorcas paata zquitinaca, nii. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui tjappacha nii parti žoñinaca ulanskatchiča. Ninacaž ulantiquiztan quillžcu Yoozquin mayizichiča. Naa ticzin žona curpu kjutñi cheržcu chiichiča, tuž cjican:

—Tabita, žaažna.

Jalla nižtiquiztanaqui naa ticzin žonqui čhujcqui cjetzinča. Nekztanaqui Pedro cheržcu, julzinča. ⁴¹ Pedruqui naaža kjarcu tanziča, nekztan tsijtskatchiča. Nuž tsijtskatzcu Pedruqui parti jilanacami nižaza žew maatakanacami kjawziča. Nekztan Dorcas žejtchin tjeeziča. ⁴² Tjapa nii Jope wajtchiz žoñinacaqui nii quintu zizziča. Jalla nižtiquiztan walja Yoozquin criichiča. ⁴³ Pedruqui tsjii kjaž maj nii wajtquiz kamchiča, Simón cjita žoñž kjuyquiz. Nii Simonaqui zkizinaca koñž langžniča.

10

PEDRUŽTAN CORNELIUŽTAN

¹ Cesarea wajtquiz tsjii Cornelio cjita žoñi želatča. Niiqui zultatž jiliritača, Italian cjita regimientoquiztan.

² Jalla nii jiliriqiu niiž familianacžtanpacha arajpach Yooz rispitiñitača. Nižaza Yoozquin mayiziñitača. Nižaza pori judío žoñinacžquiz walja paaztan yanapt'ichiča.

³ Tsjii noojiqui majñakak ora chjuužtažokaz tsjii Yooz anjila cherziča, kjanapacha. Nii anjilaqui niižquin tjonžquichiča tuž cjican:

—¡Cornelio!

⁴ Corneliuzti tsucchi anjilž kjutñi cherziča. Nekztan pewcziča:

—Wejt Jiliri, ĵchjulutaya? —cjican.

Nekztanaqui nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Amqui Yooz Ejpžquin mayiziñamča. Nuž naychiča Yooz Ejpqui. Nižaza am t'akjir žoñinacžquiz yanaptanaca naychiča. Jalla nuž nayžcu, Yooz Ejpqui cuntintuča. Nižaza am cjuñža. ⁵ Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawzjapa. Nii Simonaqui Pedro cji-tazakazza. ⁶ Pedruqui yekja Simonžtan alujtača. Nii yekja Simonaqui zkizi koñz langžni žoñiča. Niiž kjuya pajk kot žcati žejlča. Nii Pedruž amquiz chiyaquiča, čhjulut am paas cječhaja, jalla nii. —Jalla nuž chiichiča nii anjilaqui.

⁷ Nii anjilaž ojektanaqui, Corneliuqui pucultan piyuananaca kjawziča. Nižaza atintiñi zultatunacžquiztan tsjii zuma cumpliñi zultatu kjawziča. Nii zultatuqui Yoozquin kuzzizakaztača. ⁸ Nekztanaqui Corneliuqui nii kjawžta žoñinacžquiz tjapa quint'ichiča. Jalla nekztan Jope wajtquin cuchanchiča.

⁹ Niiž jaka tažuqui nii čhjepultan cuchanta žoñinaca Jope kjutñi ojkchiča. Jope watja žcatiž cjen, nii oraqui

Pedruqui kjuy juntuñta patiuquin yawchiča Yoozquin mayizi. Nii oraqui taypurutača. ¹⁰ Jaziqui Pedruqui ancha čhjeri eecskatatča, lujlz pecatča. Jalla nuž čhjeri kisan, Pedruqui nii tsewcta patiuquin tsjii chjuužtažokaz cherziča. ¹¹ Jalla tuž cherziča: arajpacha cjetzi tsjii pajk mantilažtakaz chjijwžquichiča yokquin. Nii mantilaqui pajkpic punta žcucžintača. ¹² Jalla nii mantiliquiz tjapaman pajkpic kojchanacchiz animalanacami, zkoranacami, wežlanacami želatča. ¹³ Nekztanaqui Pedruqui tsjii jora nonziča, tuž cjican:

—Pedru, tsijtsna. Conžna. Lujlzna.

¹⁴ Pedruzti kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animalanaca ana lulasača. Lii quintrača. Jaziqui nižta anal lulasača wejrui.

¹⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wilta chižquichiča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz chiichiča, “Zumača niiqui, lujlzjapa” cjican. Jalla nii Yooziž chiita taku anam amqui nicasača, “Ana zumača lujlzjapa. Lii quintrača” cjicanaqui.

¹⁶ Jalla tižta čhjep wilta watchiča. Nekztanaqui nii mantilaqui arajpach kjutñi waytitatača. ¹⁷ Nekztanaqui Pedruž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Nii chjuužtakaz cherta žjaknužt cjii? Čhjulut Yoozqui wejtuiz intintiskatž pec?” Nii orapacha Simonž kjuya pewcpewcziča Corneliuž cuchanžquita žoñinacaqui. Nekztanaqui Simonž kjuy zanquin irantichiča. ¹⁸ Irantižcu, nii žoñinacaqui altu joržtan pewcziča, tuž cjican:

—¿Simón anaj tekz alujya? Simonž tsjii tjuuqui Pedro cjitača.

¹⁹ Pedruqui tirapanž pinsatča nii chjuužta puntuquiztan. Jalla nuž pinsan, Espíritu Santuqui niž kuzquiz cjichiča:

—Cheržca, Pedro. Čhjepultan žoñinaca am kjurčha. ²⁰ Tsijtsna. Chjijwžca. Ana paysnakcan ninacžtan oka. Wejrtčha ninaca cuchanžquichintqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui chjijwžquichičha, nii Corneliuž cuchanžquita žoñinacžtan zali. Ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui tsjii žoñi kjurčha. Wejrtčha nitqui. ;Čhjulquin ančhucqui tjonchinčhuctay?

²² Nekztan ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Cornelio cjita zultatž jiliriž cuchanžquita tjonučha wejrnacqui. Niiqui walja rispitta žoñičha. Nižaza niiqui Yooz rispitičha. Tjapa judío žoñinacaqui niiž zuma kamañ wira quint'iñičha. Tsjii Yooz anjilaqui niižquin mantichičha, tuž cjican: “Žoñinaca cuchna, Pedro cjitaqui tekz am kjuyquiz kjawzjapa. Pedruž chiita taku nonžna amqui”. Jalla nuž Corneliužquiz cjichičha nii Yooz anjilaqui.

²³ Nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz kjawzičha atintita cjisjapa. Tsjii arama neksz tjajžinchičha. Jaka tažuqui Pedruqui ninacžtan ojkchičha. Nižaza tsjii kjaž Jope wajtchiz hermanonacaqui niižtan chica ojkchičha.

²⁴ Niiž kat tažu Cesarea watja irantichičha, Corneliuž kjuyquin. Jalla nicju Corneliuqui tjewznatčha niiž parintinacžtan, nižaza tsjii zuma mazinacžtan. Corneliuqui ninaca kjawzičha, ninacazakaz Pedruž taku nonzjapa. ²⁵ Pedruž kjuyquin luztan Corneliuqui niižtan zalchičha. Nekztan Pedruž yujcquiz quillzičha, nii amzjapa. ²⁶ Pedruzti tsijtskatchičha, tuž cjican:

—Tsijtsna amqui. Wejrmi am irat žoñizakaztčha. Anačha Yooztakaztčha.

²⁷ Jalla pucultan parlican, luzzičha. Nii kjuyquin walja ajczi žoñinaca zalchičha. ²⁸ Pedruqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui zizza. Tsjii judío žoňiqui yekja wajtchiz žoňžtan anaž mazi cjisnasača, anaž ninacžtan ajcnasača. Nižaza yekja wajtchiz žoňž kjuyquin anaž tjonznasača. Jalla nuž judiož lii cjiča. Pero Yoozqui wejr intintiskatchičha. Anziqui čhjul žoňimi Yooz partiquiz cjesača, nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui anal chiiz waquizuča, “Nii žoňiqui ana Yooz partiquiz cjesača” cjicanaqui. ²⁹ Nekztan amiž kjawžtiquiztan wejrqui ana kjaž chiižcu tjonchinča; judionacž lii quintra cjenami ana nicchinča. Pero ziz pecučha, ¿kjažtiquiztan wejr kjawzinčhucta ančhucqui?

³⁰ Jalla nekztanaqui Corneliuqui kjaaziča tuž cjican:

—Ažk pajkpic tjuňi wattan tii majňakak ora wejrqui kjuyquiz želatuča, Yoozquin mayizican, nižaza ayunazcan. Jalla nuž želan, tsjii walja llijňi zquitchiz žoňiqui wejtquiz jecžquichiča. ³¹ Nižaza wejtquiz cjichiča: “Cornelio, Yoozqui am mayizita nonziča. Nižaza amiž t'akjir žoňinacžquiz okztanaca cjuňziča. ³² Jaziqui Jope wajtquin žoňinaca cuchna, Simona zijjajo. Nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. Yekja Simonž kjuyquiz alujazi žejlpachača, pajk kot žcati. Nii yekja Simonaqui zkizi koňž langžňi žoňičha. Nii Pedruqui tjonžcu, amtanž parlaquiča”. Jalla nuž wejtquiz chiichiča nii anjilaqui. ³³ Jalla nuž nii chiita tawk jaru, apura cuchanchinča am kjuri. Walim tjonchamča. Jaziqui tekzi tjappacha wejrnacqui Yooz Ejpž yujcquiz žejlča. Jaknužt Yoozqui wejrnacalta amquiz cjitčhaja, jalla nii tjappacha nonz pecasuča wejrnacqui.

PEDRUŽ PALJAYTA TAKUNACA

³⁴ Jalla nekztanaqui Pedruqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Jaziqui intintazuča. Ultim weraraž, Yoozqui tii muntuquiz žejlñi žoñinaca anaž yekja yekja illilla. ³⁵ Yoozquin rispitznaquiž niiqui, nižaza Yooz kuzcama kamaquiž niiqui, Yoozqui jakzilta čhjul wajtchiz žoñžquiz-imi asiptasača. Anziqui jalla nuž intintazuča. ³⁶ Yooz Ejpqui Israel žoñinacžquiz amigo pajassiča. Nekztan niiz zuma kamañ puntu zizkatchičha. Jesucristuž cjen zuma cuntintu kuzziz cjisni atasacha, jalla nii. Jesucristučha čhjulquiztanami chekan Jiliriqui, wali azziz. ³⁷ Ančhucqui zumapanž zizza, jaknužt judío yokquiz watčhaja, jalla nii. Primero Juanqui Yooz taku mazmazziča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nekztanaqui Jesucristuqui niiz persun Galilea yokquiz obranaca tjeežni kallantichiča. ³⁸ Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitača. Yooz Ejpqui niizquiz walja Espiritu Santuž azi tjaachiča. Jalla nižtiquiztan ojklaychiča, walinaca paacan, nižaza zajraž tanta žoñinaca liwriican. Jalla nuž paachiča, Yooz Ejpžtan niiztan chicapachaž nuž cjen. ³⁹ Tjapa Jesusaž ojklaytanacami paatanacami cheržcu, jalla nii maznasača wejrnacqui, Judea yokaran ojklaytanacami, nižaza Jerusalén watjaran ojklaytanacami. Wiruñaquí Jesusaqui cruzquiz ch'awctiquiztan conta ticziča. ⁴⁰ Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan Yooz Ejpqui Jesusa jacatatskatchičha. Jacatatskatžcu Yoozqui wejtnacaquiz parizizkatchičha. ⁴¹ Jesusaqui parti žoñinacžquiziqui ana parizichiča. Antiz wejtnacaquiz alaja parizichiča. Nižaza jecnatat Yooz Ejp illztčhaja, jalla ninacžquiz parizichiča Jesusaqui. Nižaza wejrnacmi Jesusaž jacatattiquiztan niiztan juntu lulassinča, nižaza kjazmi juntu licassinča. ⁴² Nekztanaqui Yooz Ejpqui tii Jesusapacha wali Juez Jiliržquin utchiča. Juez cjen nii Jesús chawc Jiliriqui žejtñi žoñimi ticzi žoñimi juzjizaquičha. Jalla nii mazmazñijapa wejrnac cučanžquichiča Jesusaqui.

⁴³ Nižaza tuquitanpacha Yooz taku parliñinacaqui Jesusiž puntuquiztan parlichipanča, tuž cjican: “Jakziltat nii Jesusižquiz tjapa kuztan criyačhaj niiqui ujnacquiztan pertuntaž cjequiča”.

ESPIRITU SANTUŽ LUZTA

⁴⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, Espíritu Santuqui tjapa niiž chiita taku nonžni žoñinacžquiz luzziča. ⁴⁵ Jalla nuž cjen nii Pedružtan tjonchi judío žoñinacaqui ispan-tichi quirchiča, Espíritu Santuqui tjaatazakaztača ana judío žoñinacžquizi. ⁴⁶ Espíritu Santo tanžcu, nii žoñinacaqui yekja ana pajta taku chiichiyatča. Nižaza Yoozquin waljaž alawatča. Jalla nižtiquiztan ispan-tichi cjissiča nii žejlñi judionacaqui. ⁴⁷ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnacaquiz Espíritu Santo tjaatača. Nižaza tinacžquiz Espíritu Santo tjaatazakazza. Jaziqui tinaca bautista cjisjapa, ¿jec žoñit atajas?

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Pedruqui mantichiča, Jesucristuž tjuuquiz tinaca bautista cjeyajo. Nekztanaqui nii žoñinacaqui Pedružquiz rocchiča tsjii kjaž maj ninacžquiz kamt'ajo.

11

PEDRUŽ JUDIO ŽOÑINACŽQUIZ MAZTA

¹ Nii Judea yokaran žejlñi illzta apostolonacami, jilanacami, jalla ninacaqui quintu nonchiča, yekja wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku catokchiča, jalla nii. ² Pedruqui Jerusalén watja quejpžquichiča. Jalla nuž quejptan parti judío criichinacaqui Pedruž quintrachuchchiča, ³ tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra amqui yekja wajtchiz žoñinacžquin tjonzñi ojkchamtajo? ¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra ninacžtan lujlchamtajo?

⁴ Nekztanaqui Pedruqui nii parti judionacžquiz quint'ichiča, jaknužt watčhaja primerquiztanpacha Corneliuž puntu, jalla nii. Tuž cjican, quint'ichiča:

⁵ —Wejrqui Jope wajtquin želatuča. Yoozquin mayizican, tsjii chjuužtažoka cherchinča, jalla tižta. Tsjii pajk mantilažtakaz tsewctan chjijwžquichiča. Niiž pajkpic puntuquiztan žcucžintatača. Jakziquiztažlaj wejrqui, jalla nekez wejr tirichuc irantižquichiča. ⁶ Jalla nuž irantižquitanaqui zumpacha cherzinča, čhjulut nii kjuyltan žejl, cjican. Jalla nuž wejrqui cherchinča tjpaman pajkpic kjojchchiz animalanaca, k'it animalanacami, zkoranacami, wežlanacami, jalla nuž cherchinča. ⁷ Nii orazakaz tsewctan tsjii žoñž joražtakaz nonzinča. Wejtquin chiižquichiča tuž cjican: “Pedro, tsijtsna. Conžna. Nižaza lujlzna”. ⁸ Wejrzi kjaazinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animala ana luli atasacha, am lii quintrača. Jaziqui nižta anal paasača wejrqui”. ⁹ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wiltazakaz chiižquichiča, tuž cjican: “Yoozqui chiichiča, ‘Zumaž tiiqui lujljapa’ cjican. Nii Yooz zuma cjitaqui ana amqui ‘Ana lulasaž’ cjeella. Yooziž chiita taku anam nicz waquiziča, ‘Ana lulasaž. Lii quintrača’ cjicanaqui”. ¹⁰ Jalla nuž čhjep wilta watchiča, nekztanaqui nii mantilaqui waytitatača tsewchucpacha. ¹¹ Nekztanaqui čhjepultan žoñinacaqui weriž alujta kjuyquiz irantižquichiča. Cesarea wajtquiztan cuchantatača wejr kjuri. ¹² Nižaza Espíritu Santuqui wejr mantichiča ninacžtan ana paysnakcan okajo. Nižaza sojtaltan jilanacaqui wejttan chica ojkchiča. Jalla nicju irantižcu, tjappacha wejrnacqui tsjii žoñž kjuyquiz

luzazzinča. ¹³ Nižaza nii kjuychiz žoñiqui wejtnacaquiz quint'ichiča, jaknužt niž kjuyquiz tsjii anjila chertčhaja, jalla nii. Nii anjila tsijtsi cherchiquičha. Nižaza nii anjilaqui nižquiz tuž cjichiquičha: “Jope wajtquin žoñinaca cučanžca, Simona kjawznajo. Niiž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. ¹⁴ Jalla niiqui amquiz chiyaquičha, jaknužt ammi nižaza tjapa am familianacami liwriita cječhaja, jalla nuž”. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui ninacžquiz parli kallantitan, Espíritu Santuqui ninacžquiz luzziča, jaknužt tuquiqui učumnacaquiz lutzčhaja, jalla nuž. ¹⁶ Jalla nekztanaqui wejrqui Jesusaž niž tuqui chiita taku cjuñzinča. Jesucristo JiliriQUI cjichiča, “Juanqui kjaztan bautisñipantača. Ančhucqui antis Espíritu Santužtan bautistaž cjequičha”. ¹⁷ Jesucristo Jiliržquiz criichiž cjen Yoozqui učumnacaquiz Espíritu Santo tjaachiča. Nižta iratapacha Yoozqui ninacžquiz Espíritu Santo tjaachiča. Jaziqui wejrqui anal Yooz quintra cjesača. —Nuž quint'ichiča Pedruqui.

¹⁸ Jalla nii quintu nonztiqiztan nii Jerusalén wajtchiz criichinacaqui ana iya chutchiča. Nužquiz ch'ujquichiča. Yoozquin alawazziča, tuž cjican:

—Nižazakaz yekja wajtchiz žoñinacaqui persun ujnaca pajžcu, nižaza persun kuznaca campiižcu, jalla nekztan ninacaqui persun ujnacqiztan pertuntazakaz cjequičha. Nižaza wiñaya Yooztan kamaquičha.

CRIICHI ŽOÑINACA WICHANZI

¹⁹ Esteban conžcuqui, yekja Yoozquin criichinaca zakaz walja tanzquin cjissiča. Jalla nuž cjen criichinacaqui yekja watjanacquin atipassiča. Fenicia, Chipre, Antioquía, jalla nii yokanac kjutñi wichanziča. Jalla nicju liwriiñi Yooz takunaca parličiča. Judío žoñinacžquiz alaja parličiča, ana yekja žoñinacžquiziqui.

²⁰ Yekjapa criichi jilanacaqui Chipre yokquiztan nižaza Cirene yokquiztan ojkchiča. Nekztanaqui nii yokanacquiztan Antioquía watja irantichiča. Nekztan Antioquía wajtquin yekjapa criichinacaqui ana judío žoñinacžquiz parlichizakazza Liwriiñi Jesucristo Jilirž puntu takunacquiztan. ²¹ Jesucristo Jilirž aziqui ninacžquiztača. Nižaza nii parlitiquiztanaqui walja žoñinacaqui tuquita cuzturrumpinaca jaytižcu, Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criichiča.

²² Nekztanaqui Jerusalén iclizziz criichinacaqui nii quintu nonchiča. Jalla nii quintu nonžcu, Bernabé cjita žoñi cuchanchiča Antioquía watja. ²³ Jalla nicju irantižcu, Bernabequi cherchiča, jaknužt Yoozqui nekz žejlñi criichinacžquiz okztčhaja, jalla nii. Nii criichinacaqui walja cuntintutača. Jaziqui Bernabequi tjappachquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin criichinaca, zuma tjapa kuztan Yooz jiczquiz kamaquiča.

²⁴ Nižaza Bernabequi wali zuma žoñitača. Niiqui Espiritu Santužtan tsjii kuzziztača. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziztača. Jalla nuž zuma kamcan walja žoñinaca Yoozquin macjatskatžquichiča Bernabequi.

²⁵ Jalla nekztanaqui Bernabequi Tarso watja ojkchiča Saulo kjuri. Saulo wajtžcu Antioquía chjitchiča.

²⁶ Jalla nicju tsjii wata intiru criichinacžtan žejlchiča. Tama žoñinacžquiz Yooz taku tjaajinchiča. Antioquía wajtquiziqui criichinacaqui cristiano tjuuchiz cjissiča. Tuquiqui nižta tjuuchiz ana želatča.

²⁷ Jalla nii timpuqui tsjii kjažultan Yooz taku parliñi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiztan Antioquía ojkchiča.

²⁸ Tsjiiqui Agabo cjitatača. Niiqui nii ajeczñi criichinacž tayıquiz tsijtsiča. Tsijtsican Yooz Espiritu Santuqui nii Agabo chiikatchiča, tuž cjican:

—Tjapa tii yokquiz wali čhjer mach'a želaquiča.

Jalla tižta watchiča, Claudio cjita chawc jiliriž mantiz timpuqui. ²⁹ Jalla nižtiquiztan nii Antioquía wajtchiz criichinacaqui acuerdo luzziča Judea wajtchiz jilanacžquin tsjii yanapři cuchanzjapa. Zapa mayniqui jaknužt onanchucažlaja jalla nuž onanchiča, nii Judea wajtchiz criichi jilanacžquin yanapzjapa. ³⁰ Nižaza nii onantanaca apaychiča Judea wajtchiz icliz jilirinacžquin. Bernabežtan Saulužtan nii apayanacaqui chjitchiča.

12

JACOBO CJITA APOSTOL CONTAČHA

¹ Jalla nii timpu Herodes cjita chawc jiliriqi yekjap Yoozquin criichi žoñinaca tanchiča. ² Nižaza Herodesqui Jacobo conkatchiča pajk cuchillžtan. Jacobqui Juanž jilatača. ³ Jalla nuž contiquiztanaqui judío žoñinacaqui muzpa chipchipchiča. Jalla nuž nayžcu Herodesqui Pedro preso tanchizakazza. Jalla nii oraqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijstatača. ⁴ Pedro preso tantiquiztan, carsilquiz chawctatača. Carsilquiz pajkpic t'ak zultatunaca wijilři uchtatača. Zapa t'akaqui pajkpic zultatuchiztača. Pascua pjijsta pastanalla Herodesqui Pedro jwes pinsichiča, nii Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiz tjeezjapa. ⁵ Nuž Pedruqui tirakaz carsilquiz chawcta želatča, zultatuž cwitita. Nii parti Yoozquin criichi jilanaca cullaquinaca niižtajapa walja tjapa kuztan Yoozquin mayizatča.

PEDRO CARSILQUIZTAN LIWRIITA

⁶ Jaka tažuqui Herodesqui Pedro jwes pecatča žoñinacžquiz tjeezjapa. Ima jwesani nii ween Pedruqui tjabatča, carinžtan čhejlta pucultan zultatž taypikuiz. Yekja zultatunacaqui carsil zanquiz wijilatča. ⁷ Jalla nii weenpacha tiripintit Yooz anjilaqui tjonchiča. Nižaza nii

carsil kjuyltan muzpa waljaž kjančiča. Nekztanaqui nii anjilaqui Pedruž latuquiztan lanziča. Nuž lanžcu tjaji wajtskatchičha. Nekztanaqui Pedružquiz paljaychiča:

—Uri žaažna, —cjican.

Jalla nii orapacha Pedruž kjara čejlta carinaqui jutztoka tjojtsičha. ⁸ Nižaza nii anjilaqui cjichiča:

—Cinturuna zumpacha yajkzna. Nižaza am čhjata čhjatzna.

Jalla nuž Pedruž paan, nii anjilaqui cjichiča:

—Am irs irsna. Wejt wirquiz apžca.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui anjilž wirquizpacha ulančiča carsilquiztan. Nii ora Pedruqui werara ana werara, ana zuma zizi atchiča. “Chjuuznoka wejrqui” cjican pinsatča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui primera wijilni zultatu watchičha. Nekztanaqui nii jaru wijilni zultatu watchizakazza. Nekztanaqui carsil zanquin irantichiča. Nekztan carsil jir chawjczqui jutztoka cjetsičha. Jalla nekztanaqui callquinpacha ulančiča, nižaza ojkchiča. Jalla nuž cjen yekja callquin zina ectača. Anjilaqui nužquiz jutztokaz katchičha. ¹¹ Pedruqui nekztan zumpacha naaziča, carsilquiztan liwriita, nii. Nekztanaqui cjichiča:

—Ultim werara liwriitaž wejrqui. Anal chjuuznukalala. Wejt Yooz Ejp Jiliriqui niž anjila cuchanžquichiča wejr liwriizjapa Herodes kjarquiztan, nižaza nii anawali paaz pecni judío žoñinacž kjarquiztan.

¹² Jalla nuž pinsican, Pedruqui María kjuya ojkchiča. Naa Mariiqui Juanž maatača. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. Jalla naaža kjuyquin walja Yoozquin criichi žoñinacaqui ajczitača, nii ora Yoozquin mayizatča. ¹³ Pedruž kjuy patio zana t'okt'okan, tsjaa tur cullaqui Rode cjiti ulanžquichinča, ject tjonchi, cjican. ¹⁴ Pedruž jora čhajzcu, ancha cuntintu zajtchinča partinacžquin mazni, Pedruča tjonchi, cjican. Tjatzintača, nii patio

zana cjetzinz. ¹⁵ Nii quintu nonžcu, criichi žoñinacaqui cjichiča:

—¡Amqui lucuratomča!

Jalla nuž chiyan, naaqui werarapanča cjichinča. Nii partinacazti cjichiča:

—Anaž nii cjesača. Niiž animužlani anjilažlaj.

¹⁶ Pedruzti tira zanquiz t'okžinchiča. Nekztan chawjcz cjetžinchiča. Pedro cheržcu, walja tsucchi cjissiča. ¹⁷ Pero Pedruqui kjaržtan siñala utchiča nii ajczi žoñinaca ch'uj cjejajo. Jalla nekztanaqui Pedruqui quint'ichiča, jaknužt Yoozqui nii carsilquiztan liwritčhaja, jalla nii. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui nužuzakaz quint'aquiča Jacob jilžquin nižaza parti criichinacžquin. Wejr okaž, —cjichiča.

Jalla nekztanaqui Pedruqui ulanchiča, yekja kjutñi ojkzjapa.

¹⁸ Tjuñiž tewjctanalla, Pedro ana žejlñi cheržcuqui, nii wijilñi zultatunacaqui ancha tsucchiča, nižaza kuz turwayskatchiča. Pedruqui jaknužt ulantčhaja, jalla nii ana wira jaknuž zizi atchiča. ¹⁹ Nekztanaqui Herodesqui Pedro kjuri cuchanchiča. Ana wachi atchiča. Jalla nekztanaqui Herodesqui nii wijilñi zultatunacžquiz zumpacha pewcpewcziča. Jalla nuž pewc pewcžcu, nii zultatunaca conajo mantichiča. Jalla niiž wiruñ Herodesqui Judea yokquiztan ojkchiča, Cesarea wajtquin želi.

HERODES TICZIČHA

²⁰ Herodesqui žawjchiča Tiro Sidón wajtchiz žoñinacž quintra. Jalla nižtiquiztanaqui ninacaqui acuerdo palt'ichiča Herodes yujquiz prisintisjapa. Nii Tiro Sidón watjanacchiz žoñinacaqui Herodes tjaata čhjeržtan kamñitakalča. Nižaza tsjii Blasto cjita žoñi želatča. Ni-iqui Herodes secretariotača. Jalla nii žoñinacaqui Blasto

cjita secretario roct'ichiča ninacžta favora tjurt'ižinajo, Herodes ana quintra cjeyajo. ²¹ Herodesqui tsjii tjuñi citchiča ninaca nekzi prisinti cjeyajo. Jalla nii cita tjuñquiziqui Herodesqui niiz wali jilir zquiti cujtsiča audiencia watzjapa. Jalla nuž zquiti cujtžcu, niiz mantiñi silquin julziča. Nekztanaqui tsjii kjaž takunaca chiichiča. ²² Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii nonžni žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—Tii chiiñi žoñiqui anača ina žoñi. ¡Antis yoozpanča!

²³ Jalla nuž kjawtiquiztan Herodesqui cuntintutača, nii žoñinacaž kjawta taku ana nicz pecatča, “Anača wejrcui Yooztqui” cjicanaqui. Ana werar Yooz Ejpžquin honora tjaachiča. Jalla nižtiquiztan nii orapacha Yooz Ejp Jiliriqui niiz anjila cuchanžquichiča, Herodes chawc laa cjisnajo. Jalla nekztanaqui nuž laacjžcu Herodesqui lak'už liwj mirta ticziča.

²⁴ Pero nii liwriñi Yooz takuqui tjapa kjutñi parlita cjis-siča. Nekztanaqui tsjan tsjan žoñinacaqui tjapa kuztan nii parlita Yooz taku criichiča.

²⁵ Bernabežtan Saulužtan nii pucultanaqui apayta onantanaca intirjžcu, Jerusalén wajtquiztan Antioquía quejpchiča. Nižaza Juan chjichcu ojkchiča. Juanqui niiz tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača.

13

BERNABEŽTAN SAULUŽTAN CUCHANTA

¹ Antioquía wajtchiz Yoozquin criichi žoñinacžquiztan Yooz puntu tjaajiñinaca, nižaza Yooz taku chi-ñi profetanaca želatča. Jalla tinacatača: Bernabé, Saulo, Simón (Negro cjitazakaztača), Lucio (Cirene wajtchiz žoñitača), nižaza Manaén (niiqui junto pajkchiča Herodestan. Herodesqui Galilea kjuttan mantiñitača).

² Tsjii nooj Yoozquin alawazjapa ajczitača, nižaza nii

ora ayunasatkalča. Jalla nuž cjen Espíritu Santuqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui Bernabé nižaza Saulo yekja t'akžina, weriž munta trabajo paañijapa.

³ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayizizcu, nižaza ayunascu, nii Yoozquin criichinacaqui Bernabežtan Saulužtan ninacž juntuč kjaržtan lanziča. Nekztanaqui nii pucultanaqui cuchanchiča, Yooz trabajo trabajžcajo.

BERNABEŽTAN SAULUŽTAN CHIPRE YOKQUIN OJKTA

⁴ Nekztanaqui Espíritu Santuž cuchanžquitan Bernabežtan Saulužtan ojkchiča Seleucia cjita watja. Jalla nicju warcu zalchiča Chipre cjita yoka ojkzjapa. ⁵ Jalla nicju irantižcu Salamina cjita watja luzziča. Jalla nicju judionacž ajcz kjuyanacquiz Yooz taku parli kallantichiča. Juan Marcos ojkchizakazza ninaca yanapi. ⁶ Tjapa nii Chipre cjita yokaran ojklaychiča. Nižtami Pafos cjita watja irantichiča. Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Barjesús cjitatača. Nii žoñiqui laykatalča. Nižaza toscara chiiñitakalča, “Wejrqui Yooz taku chiichiyuča” cjiñitakalča. ⁷ Jalla nii layka žoñiqui chawc jiliri Sergio Paulo cjita nižtan chicatalča. Jalla nii jiliriqui cusa zizni žoñitača. Nii žoñiqui Yooz taku nonz pecatča. Jalla nižtiquiztan Bernabežtan Saulužtan kjawskati cuchanchiča. ⁸ Nii layka žoñiqui ninacž quintra chiichiča, nii jiliriqui ana Yooz taku nonznajo, nižaza Yoozquin ana kuzziz cjejajo. Nii layka žoñž tsjii tjuuqui Elimas cjitazakaztača. ⁹ Nižaza Sauluž tsjii tjuuqui Pablo cjitazakaztača. Nii Pabluqui Espíritu Santuž irpitapantača. Nii layka žoñiž Yooz tawk quintra chiitiquiztan, Pabluqui nii žoñž kjutni zumpacha cherziča, ¹⁰ tuž cjan:

—Amqui anawalimča. Incallňamča. Amqui zajriž maatičha. Nižaza Yooz kuz quintramča. Amqui Yooz Ejpž taku tsjii kjutňi intintiskatz pecňampanča. ¿Kjaž-tiquiztan nižta amjo? ¹¹ Jaziqui Yooz Ejp Jiliriqui am casticaquiča. Zuram cjequiča. Tsjii kjaž maj tii tjuň sii anam cheraquiča.

Jalla nii orapacha zura cjissiča, zumchiquizpan. Ana zinta cheri atžcu, nii layka žoňiqui tsjii žoňi kjurchičha niiž kjarcu tanžcu chjichňijapa. ¹² Jalla nižta cheržcu, nii chawc jiliriqui Yoozquin criičičha. Yooz taku puntu tjaajintiquiztan walja ispantichi quirchičha nii jiliriqui.

ANTIOQUIA OJKTA

¹³ Jalla nektanaqui Pabluqui niiž mazinacžtan warcu zalchiča Pafos wajtquiztan ojkzjapa. Nektan Perge cjita watja irantichičha. Perge watjaqui Panfilia yokquintača. Nektan Juanqui ninaca ecchiča, Jerusalén watja quejpžquichiča. ¹⁴ Nektanaqui ninacaqui Pergequiztan watchičha Antioquía watja. Antioquía watjaqui Pisidia yokquintača. Jalla nicju tsjii jeejz tjuňquiz luzziča tsjii judionacž ajcz kjuyquiz. Nektanaqui luzcu, julziča. ¹⁵ Jalla nuž želan cjirta Yooz tawk liwruqui liitatača, Moisés cjirta Yooz takumi, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiňi profetanacaž cjirta takumi, jalla nii liitatača. Jalla nuž liičcu ajcz kjuy jilirinacaqui Bernabežquiz Pablužquiz chiyajo nuž cjichiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucalta tsjii zuma taku želanaqui, anzpahaž chiya.

¹⁶ Nektanaqui Pabluqui tsijtsičha. Nižaza kjara waytižcu ch'uj cjiskatchičha. Jalla nuž ch'uju želan, paljayčičha tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoňinaca, nonžna. Nižaza werar Yooz rispitňi žoňinaca, nonžna. ¹⁷ Israel wajtchiz žoňinacž Yoozza werar Yoozqui. Jalla nii Yoozqui

učhum tuquita atchi ejpnaca illziča niižquin sirwajo. Nii timpuquin Egipto yokquin tirapan kamchiča yekja wajtchiz žoñinacažtakaz. Jalla niža želanami Yoozqui walja mirkatchiča. Wiruñaquí Yooz Ejpqui niiž azi tjeezcan jwezquichiča nii yokquiztan. ¹⁸ Pusi tunc watanaca ch'ekti yokaran ojklayan, Yoozqui ninacž anawali kamzquiztan awantichiča. ¹⁹ Nii timpupacha pakallak nacionanacaqui Canaán yokquin žejlñitača. Jalla tjappacha nii yokquiz žejlñinaca tjatanchiča Yoozqui, nižaza ninacž yoka tjaachiča učhum tuquita atchi ejpnacžquiz, tsjii irinsažtakaz. ²⁰ Nekztanaqui pusi patac pjijska tuncan watanaca juezanaca utchiča učhum ejpnacžquiz mantiñijapa, Samuelž timpu irantisquizcama. Samuelqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetatača. ²¹ Jalla nii Samuelž timpuquiz učhum ejpnacaqui tsjii pajk jiliri maychiča ninaca irpiñijapa. Jalla nuž maytiquiztan Yoozqui Saúl illziča ninaca mantiñijapa. Nii Saúlqui Cis majchtača, nižaza Benjamín t'akquiztantača. Nii Saúlqui pusi tunc watajapa mantiñitača. ²² Nekztanaqui Yoozqui niiž puestuquiztan Saúl jwessiča. Jalla nekztanaqui nii rey puestuquin David utchiča. Davidž puntuquiztan Yoozpachača tuž cjichiqui: “Wejrqui tii David cjita žoñi nayučha Isaíž majchča. Tii žoñiž cjen ancha cuntintutča. Wejt kuzcamapanikaz kamñipanča tiiqui”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui. ²³ Tsjii Davidžquiztan majchmaati ojkniqui Jesusa cjitača. Tuquiqui Yoozqui taku ecchiča Israel wajtchiz žoñinaca liwriizjapa. Jalla nii taku cumplisjapa, Yoozqui tii Jesusa cuchanžquichiča Israel žoñinacžquiz. ²⁴ Ima Jesusaž Yooz langz kalltan, Juanqui tjapa Israel žoñinacžquiz parliñitača, tuž cjican: “Ančhucqui persun ujnaca pajžcu, kuznacaž campiya, nekztan bautistaž cjesača”. ²⁵ Juanž ticz tjuñi

žcatžinzcan, Juanqui cjichiča: “Ančhucqui jaknužt wejt puntuquiztan pinsičhaja, niiqui anača niit wejrqui. Wejt wirquin tjonča tsjiiqui, wejtquiztan juc'ant jiliriča. Nii atintizjapa, anal waquizuča, nižaza wejrqui inakaztča.”

²⁶ Jilanaca, Abrahamž majchmaatinaca, nižaza Yooz rispitsñinaca, ančhucqui nonžna. Ančhucaltajapaž tii liwriiñi Yooz taku žejlča. ²⁷ Jalla nii Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami, nižaza niiž jilirinacami, jecčhalaja Jesusaqui, nii ana zizatča. Zapa jeejz tjuñquiz judionacž ajcz kjuyquin tuquita profetanacž cjijrta taku liiñipanča. Jalla nuž liyanami nii taku anaž intintazñipantača. Nii žoñinacapachača tuquita Yooz taku cumpliskatchiqui, Jesusa conta cjiskatchiča, nuž. ²⁸ Nii Jesusižquiz ana čjul ujmi watchiča, nii conzjapaqui. Jalla nuž cjenami ninacaqui Pilato chawc jiliržquiztan maychiča, nii Jesusa conzjapa. ²⁹ Nekztanaqui Jesusiž puntuquiztan jaknužt tuquitanpacha Yooz tawk liwruquiz cjijrtatažlaja, jalla tjapa nii cjijrta takunaca cumplissiča. Nii taku cumplistiquiztan Jesusiž curpu cruzquiztan apakchiča. Nekztanaqui niiž curpu tjattatača. ³⁰ Yooz Ejpzti Jesusa ticziquiztan jacatatskatchiča. ³¹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Jesusaqui niiž mazinacžquiz tjontjonziča. Niiž mazinacaqui niižtan chica ojkchiča Galilea yokquiztan Jerusalén watja. Nižaza ninacaqui anziqui žoñinacžquiz niiž puntuquiztan tiraž parliča.

³² Jaziqui Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku ecchiča. Wejrnacqui nii cumplista takunaca zjičchinča ančhucaquiz mazjapa. Jalla nii zuma mazta ančhucaquiz parluča. Yoozqui učhum ejpnacžquiz taku ecchiča. ³³ Učhumqui nii tuquita atchi ejpnacžquiztan tjonchinča. Učhumnacalta Yoozqui niiž ecta taku cumplissiča, Jesusa jacatatskatchiqui, nii. Nižaza nižtapača segundo salmuquiz cjijrtatača tuž cjican: “Amqui

wejt maatimča. Tonj tjuñi žejt-katchinča”. ³⁴ Nižaza Yooz Ejpqui niž jacatatz puntuquiztan chiičiča, tuž cjican: “Ticziquiztan am curpu jacatatskatača, ana wira sipulturquiz mojkzjapa”. Jalla nii puntuquiztan chiičiča cjiirta Yooz takuqui, tuž cjican: “Yoozqui Davidžquiz taku ecchiča, jalla nii tawk jaru ančucaquiz zuma favora paasača Yoozqui”. ³⁵ Jalla nužpan chiičiča tsjii salmuquiziqui, tuž cjican: “Am zuma sirwiñiž curpu ana ecta cjesača mokajo”. ³⁶ Jalla nuž werarača. Davidqui niž timpu žejlñi žoñinacžquiz yanapchiča, jaknužt Yooz mantičhaja, jalla niicama. Nekztanaqui Davidqui ticziča niž ejpnaca irata. Nekztan niž ticzi curpu tjattiquiztan mojkchiča. ³⁷ Jesucristuzti Yooziž jacatatskatchiča. Niiž curpuzti ana mojkchiča. ³⁸ Jilanaca, ančucqui tuž ziz waquiziča. Jesusiž cjen ujnaca pertuntaž cjesača. Jalla nii zuma taku ančucaquiz parluča. ³⁹ Moisés mantita lii jaru kamcanami, ana pertunta cjisni atča. Jesusižquiz macjatchi cjenaqui jalla nižtakaz tjapa ujnacami pertuntaž cjesača. ⁴⁰ Jaziqui ančucqui cwit'aza, ana nii tuquita cjiirta casticu sufrisjapa. Tuquitan Yooz taku parliñi profetanacaqui cjiirchiča, tuž cjican:

⁴¹ “Nonžna, Yooztan quintrazñinaca, azzucaž ančucqui, nižaza chjatkatchucaž ančucqui. Wejrqui Yooz Ejptča. Ančuca kamz timpuquiz wali pajk obranaca paachinča. Jalla nuž ančucaquiz quint'ichi cjenami ančucqui ana criyasača. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjisna, nižaza casticta cjequiča, ančucqui Yooz quintra tjasñinaca”.

⁴² Nuž chiižcu Pabluqui niž mazinacžtan judionacž ajcz kjuyquiztan ulanchiča. Yekjap ana judionacž ejpchiz žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui roct'azziča, tuž cjican:

—Tii jar jeejz tjuñquiz tii puntunacquiztan wejt-nacaquiz wilta tjaaznalla.

⁴³ Nii ajcz kjuyquiz nii cultu žeržcu walja judío žoñinaca, nižaza judiož cuzturumpi paañinaca, jalla ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica apzičha. Nii pucultanaqui zuma taku tjaachičha, tuž cjican:

—Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztanž cjee. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjee.

⁴⁴ Jalla nii wiruñta jeejz tjuñquiziqui joz tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajczičha Yooz taku nonzjapa. ⁴⁵ Jalla nuž ajczi cheržcu, nii judío žoñinacaqui iñizichičha. Nekztanaqui Pabluž quintra chiichičha, niiž taku ana walkatzjapa. Nižaza Pablo iñarchičha. ⁴⁶ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ana ekskucchiichičha, tuž cjican:

—Ančhucqui judío žoñinacčhucčha. Nižtiquiztan ančhucacuiz primeraqui tii liwriiñi Yooz taku chiistančha. Ančhuczti tii Yooz taku anaž nonz pecčha. Nižaza Yooziž tjaata wiñaya žeti anaž risiwz pecčha, jalla nuž tantiichinčhucčha ančhucqui. Jalla nižtiquiztan anziqui ana judío ejpchiz žoñinacžquiz tii Yooz taku paljayačha. ⁴⁷ Jalla nuž mantichičha Yooz Ejp Jiliričha, tuž cjican:

“Wejrqui ančhucacuiz utchinčha, tjapa nacionanacquin žoñinacžquiz wejt puntu kjanzt'ajo. Ančhucadž cjen tjapa kjuttan tii muntuquiz yok tjiiquin kamñi žoñinacami liwriitaž cjequičha”.

⁴⁸ Jalla nuž nonžcu, nii ana judío ejpchiz žoñinacaqui ancha chipchičha. Nižaza Yooz taww puntuquiztan, tuž cjichičha: “Tii Yooz takuqui zumapančha”. Jakziltat arajpachquin wiñaya kamzjapa Yoozqui illzaja, tjapa ninacaqui nii parlita Yooz taku criichičha. ⁴⁹ Tjapa yokaran Jesucristo Jilirž puntuqui parlitatačha. ⁵⁰ Judío žoñinacazti quintra aptazzičha. Nekztan ninacaqui tsjii kjaž rispitta judío cuzturumpi paañi maatakanacžtan, nižaza tsjii kjaž wali zuma rispitta wajt jilirinacžtan palt'ichičha.

Nii judío žoñinacaž cjen ninacaqui Pabluž nižaza Bernabež quintra aptazzizakazza, nii yokquiztan chjatkatz-cama. ⁵¹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ninacž kojchquiztan zcatchi pulpu tsajtsičha. Jalla nii tsajtstaqui tsjii siñalažtakaztačha nii wajtchiz žoñinacž quinrajapa. Nii yokquiztan ulanžcu, Iconio cjita watja ojkičha. ⁵² Pero nii Yooz taku catokñi žoñinacaqui ancha cuntintutačha. Nižaza Espíritu Santuž irpitapanž cjissičha.

14

ICONIO WATJA OJKTA

¹ Iconio cjita wajtquin kamcan Pablužtan Bernabežtan luzičha nii judionacž ajcz kjuyquin. Nekztan Jesucristuž puntuquiztan parlitiquiztan, walja judío žoñinacžtan, nižaza ana judío žoñinacžtan, walja ninacaqui Yoozquin criičičha. ² Pero nii ana criiči judío žoñinacžti ana criiz pecchipantačha. Nekztan ninacaqui parti žoñinaca Yoozquin criichinacž quintra aptazzičha, nižaza criichinacž quintra pinsiskatchičha, “Nii Yoozquin criiči žoñinacaqui anawalipančha” cjicanaqui. ³ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ažk tjuñi kamčičha nii wajtquin. Nižaza zuma tjurt'iñi kuzziz paljayčičha. Nižaza Jesucristo Jiliržquin tjapa kuzziztačha. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui azi tjaachičha, siñalanacami milajrunacami paajo. Jalla nuž paatiquiztan kjanapacha tježtatačha, Yooz okžni takuqui weraračha, jalla nii. ⁴ Nii wajtchiz žoñinacaqui pizc partiquin t'akzičha. Parti žoñinacžti judío žoñinacžquin apuyčičha. Parti žoñinacžti apostolonacžquin apuyčičha. ⁵ Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui parti žoñinacžtan, nižaza nii wajt jilirinacžtan, tsjii parla asiptičičha Pablo Bernabé ch'aanizjapa, nižaza ninaca maztan čhajczjapa. ⁶ Pablužtan Bernabežtan jalla

nii quintu zizcu, atipassiĉha. Litra wajt kjutni ojkchiĉha. Niżaza Derbe wajt kjutni ojkchizakazza. Nii pizc watanacaqui Licaonia cjita yokquintaĉha. ⁷Tjapa nii Licaonia yokaran zuma liwriiŋi Yooz taku parlichiĉha.

PABLO MAZTAN ČHAJCTA

⁸Nii Litra wajtquin tsjii zuch žoŋi želatĉha. Majttiquiztanpacha nižtapantaĉha, wira ana ojklajniĉha. Jalla nicju julzi želatĉha. ⁹Nii zuch žoŋiqui Pabluž chiita taku nonziĉha. Nii žoŋiqui “Pabluqui wejr čhjetnasaž jaz” cjican pinsichiĉha. Niżaza Pabluqui niiž kuzquiz naychiĉha, Yoozquin tjapa kuzziz cjeta, jalla nii. ¹⁰Jalla nižtiquiztan Pabluqui niižquiz zuma chekžcu, altu joržtan chiižinchiĉha, tuž cjican:

—Sok'opacha tsijtsna, am persun kjojchtan.

Jalla nižta chiitiquiztanaqui nii zuch žoŋiqui tsjii layzcu tsijtsiĉha, nekztan ojklayi kallantichiĉha. ¹¹Jalla nii Pabluž paata cheržcu, žoŋinacaqui walja kjawi kallantichiĉha. Licaonia tawkquiztan kjawchiĉha tuž cjican:

—Yooznacaqui žoŋižtakaz tsewctan chjijwžquichiĉha uĉhumnacaquiz.

¹²Nii žoŋinacaqui cjetĉha, Bernabequi Júpiter cjita yoozza. Pabluqui parliŋipantaĉha, jalla nuž cjen nii žoŋinacaqui cjichiĉha, Pabluqui Mercurio cjita yoozza. ¹³Wajt tjiiquin Júpiter yooz timpluquiz želatĉha. Nii timplu fabriqueruqui wac turunaca niżaza pjajkjallanaca zjijcchiĉha, wajt zanquiz, jalla nekz. Nii fabriqueržtan nii wajtchiz žoŋinacžtan Pablužquiz Bernabežquiz sirwiz pecatĉha Yooztakaz. Wac turunacžtan wilana ljokt'iz pecatĉha. ¹⁴Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan jalla ninacaqui nižta paa-awc cjen naaziĉha. Jalla nuž naažcu persun zquiti wjajrsiĉha, anal nii pecuĉha cjican. Niżaza

nii žoñinacž taypiquin kjawcan luzcu, altu joržtan chi-ichiča, tuž cjican:

¹⁵ —Žoñinaca, ¿kjažtiquiztan wejtnacaltajapa tižta paajo? Wejrnacqui ančhuca irata žoñizakaztča. Ančhucqui jalla tižta paaz cuzturumpinaca jaytiz waquiziča. Inapanikazza tii ančhuc cuzturumpinacqui. Werar žejtñi Yoozza tjapa kuztanqui sirwizqui. Jalla nuž cjican ančhucaquiz mazñi tjonchinča. Nii werar Yoozqui paachiča arajpacha, yokanaca, kotanaca, nižaza tjapa žejlñinaca paachiča. ¹⁶ Tuqui timpuqui žoñinacqui persun kuzcama ojklayñitača. Jalla nuž ojklayan Yoozqui ana kjaž cjiñitača. ¹⁷ Yoozqui chijñi apayžquiča, zuma zkala pookajo. Nižaza Yooz cjen wali čhjeri žejlča, učumnaca lujlžjapami, nižaza cuntintu kamzjapami. Jalla nuž zumanaca tjaača Yoozqui. Nižtiquiztan žoñinacqui Yooz pajz waquiziča.

¹⁸ Jalla nuž chiyanami nii wajtchiz žoñinacqui tira wilana conawkkaz cjetča, Pablužquiz Bernabežquiz sirwizjapa. Ch'aman tii custurumpinacquiztan apatatskatchiča. Ultimquiziqui nižtami ana wilana conchiča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž judionacqui tjonchiča Antioquía wajtquiztan, nižaza Iconio wajtquiztan. Jalla nii tjonchi žoñinacqui nii wajtchiz žoñinacžquiz kazzinchiča Pabluž quintra. Nekztanaqui maztan Pablo muzpa čhajcchiča. Nekztan nii čhajcñi žoñinacqui, “Ticziča” cjican Pablo wajtž tjija joochiča. ²⁰ Wajtž tji-iquin ectaž cjen jalla nekzi criichinacqui ajcziča Pabluž muytata. Jalla nuž želan, Pabluqui žaaziča. Nekztan wajtquin wilta luzziča. Nekztanaqui jaka tažuqui Bernabežtan Pablužtan ojkičiča Derbe cjita wajt kjutñi.

²¹ Jalla nicju zuma liwriiñi Yooz taku paljaychiča. Jalla nuž paljayan walja žoñinacqui Yooz taku criichiča.

Nekztanaqui Listra Iconio Antioquía nii watjanac kjutñi quejpchiča. ²² Jalla nii watjanacquin Pablužtan Bernabežtan Yoozquin criichi žoñinaca tjurt'iñi kuzziz cjisjapa walja chiižinčiča, tuž cjican:

—Yoozquin kuzzizpankaz tira kamaquiča. Yooz mantuquiz kamchiž cjen, tii muntuquiz ancha sufrispanča učumnacaqui.

²³ Nižaza zapa iclizquin jilirinaca nombrichiča. Nekztanaqui Yoozquin mayizizcu ayunazcu Pabluqui nii nombritanaca Yoozquin cumpjiichiča. Nii nombrita jilirinacaqui Yoozquin tjapa kuzziztača.

PABLUŽTAN BERNABEŽTAN ANTIOQUIA QUEJPCHIČHA

²⁴ Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan Pisidia cjita yokaran watchiča. Nekztanaqui Panfilia cjita yokquin irantichiča. ²⁵ Jalla nicju Perge wajtquin Yooz taku paljaychiča. Nekztanaqui Atalia cjita wajt kjutñi ojkchiča. ²⁶ Jalla nicju warcu zalchiča, Antioquía ojkzjapa. Tuquiqui ima okan, Antioquía wajtchiz criichinacaqui Pablužtan Bernabežtan, nii pucultan Yoozquin cumpjiichiča Yooz taku paljayajo. Jalla nuž Yooz taku paljayz trabajo žeržcu, Antioquía watja quejpchiča. ²⁷ Jalla nicju irantižcu, Pabluqui Bernabežtan nii wajtchiz criichinaca juntaskatchiča. Nekztan nii criichinacžquiz quint'ichiča, tjapa Yooz aztan paatanaca. Nižaza quint'ichiča, jaknužt yekja wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin criichiča; nižaza Yooz jiczquiz luzziča. ²⁸ Nižaza ažk tjuñinaca Pablužtan Bernabežtan nicju žejlchiča criichinacžtan.

¹ Jalla nii timpuqui tsjii kjaž žoñinacaqui Judeaquiztan Antioquía ojkchiča. Jalla nicju ninacaqui Yoozquin criichinacžquin tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Moisés mantita cuzturumpinaca paastanča, liwriita cjisjapa.

² Pablužtan Bernabežtan nižta tjaajiñi žoñinacžtan walja ch'ayi ch'ayi parličiča nii cuzturumpi paaz puntuquiztan. Ultimquiziqui Pablužtan Bernabežtan yekjap criichinacžtan nombrita cjissiča, Jerusalén watja ojkzjapa. Jalla nicju nii parlita puntuquiztan wila parlaquiča apostolonacžtan nižaza icliz jilirinacžtan.

³ Jalla nijapa nii Antioquía criichinacaqui ninaca cuchanchiča. Jalla nuž ojkcan, Fenicia yokaran Samaria yokaran watchiča. Jalla nuž wajtcan Pablužtan Bernabežtan quint'ichiča, jaknužt yekja nacionchiz žoñinacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytičhaja, nižaza jaknužt Yoozquin kuzziz cjistčhaja, jalla nii quint'ichiča. Jalla nii quinto nonžcu žoñinacaqui “Ancha cuzala” cjican cjichiča.

⁴ Pablužtan Bernabežtan Jerusalén watja irantitan, nii wajtchiz criichinacami apostolonacami nii icliz jilirinacami tjapa junttu Pablužtan Bernabežtan risiwchiča. Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan quint'ichiča jaknužt ninacaqui Yooz aztan paatčhaja, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui yekjap fariseo partiquiztan criichinacaqui tsjitsiča, tuž cjican:

—Nii yekja nacionchiz criichinacaqui judionacž chim-puz custurumpi jalla nii paastanča. Nižaza Moisés mantita liicama kamla.

⁶ Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacami ajcziča jalla nii puntu parlizjapa. ⁷ Jalla nuž ažkpacha ch'ayi ch'ayi parližcu, Pedruqui tsjitsiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucqui tižta zizza. Tuquiqui Yoozqui ančhucacquitán wejr illzipanla, yekja nacionchiz žoñinacžquiz nii zuma liwriiñi Yooz taku paljayajo, ninaca nii liwriiñi taku criyajo. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tjapa žoñinacž kuz zuma zizza. Nii yekja nacionchiz žoñinaca criiñi kuzziz cjen, Yoozqui ninacžquiz Espíritu Santo luzkatchiča. Jaknužt učumnacaquiz Espíritu Santo luzkattčhaja jalla nužzakaz. Nižaza Espíritu Santo tjaa-can, Yoozqui tjeeziča, yekja nacionchiz criichinaca persun maati cunta ricujchizakazza, jalla nii. ⁹ Yoozqui ninacžtan učumnacatan ana pjalpjalziča. Yoozquin tjapa kuz cjen ninacaqui kuz campiichiča. Nižaza Yoozqui ninaca pertunchiča, zuma kuzziz cjejayajo. ¹⁰ Jaziqui Yooz Ejpqui nižta munchiča. Ančhucqui Yooz quintra cjequiž niiqui, casticta cjequiča. Ančhucqui nii yekja wajtchiz criichinaca učum cuzturumpi tjuz pecča, tsjii liczi kuzižtakaz. Učhumpachaž nii cuzturumpinaca ana tjapa payi atchiča, nižaza učum tuquita atchi ejpnacžquiztanpacha ana tjapa payi atchiča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan nižta ninaca paakatž pecjo? ¹¹ Nii cuzturumpi paañiž cjen anaž jakziltami ujnacquitán liwriita cjesača. Jesucristo Jiliri qui okžñi kuzziz cjen žoñinacž laycu ticziča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichiž cjen učumnacami ninacami ujnacquitán liwriita cjesača.

¹² Jalla nuž Pedruž chiitiquiztan tjappacha ch'uju cjissiča. Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ninaca quint'ichiča, jaknužt yekja nacionanacaran ojklaycan Yooz aztan siñalanacami milajrunacami paatčhaja, jalla nii. ¹³ Jalla nuž quint'i žeržtan, Jacoboqui cjichiča:

—Jilanaca, nonžna. ¹⁴ Simón Pedruqui učumnacaquiz quint'ichiča jaknužt tuquiqui Yoozqui persun maati cunta ana judío žoñinaca ricujchižlaja, jalla nii. ¹⁵ Nižaza Yooz taku parliñi profetanacž cijirta tawk jaruča niiqui.

Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

¹⁶ “Tii wattanaqui quejpžcača. Davidž kjuyquiztan ojkñi žoñinacaqui pajlzi kjuyažtakaz žejlča. Jaziqui Davidž pajlzi kjuyaqui wital kjuyača. Wital waytača, ew žoñinaca cjisjapa. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapaman nacionchiz žoñinacaqui Yooz Ejp Jilirž kamaña pecaquiča. Jakziltat Yooz kjawztažlaja, jalla nii žoñinacaqui Yoozquin tjonaquiča. ¹⁸ Jalla nuž cjichiča Yooz Jiliriqui tuqui timpuquiztanpacha, žoñinacaž zizajo”.

¹⁹ ‘Jalla nižtiquiztan wejr cjiwča. Nii ana judío žoñinacaqui ana molistis waquiziča. Ninacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytichiča, Yooz kuzcama kamzjapa. Jalla nuž cjenaqui ana kjaž cjis waquiziča, nii učum cuzturumpinaca paaz puntuquiztan. ²⁰ Tiikaz učumqui ninacžquin cjijsasača, tuž cjan: “Žoñiž paata yoozquin wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza anača adulteriuquiz ojklayzqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza čhjul animal ljocmi anača lujlsqui”. Jalla niikaz cumplistanča nii yekja wajtchiz criichinacaqui. ²¹ Tuquitanpacha zapa wajtquiziqui Moisés liiqui parlitatača. Nižaza zapa ajcz kjuyquiz liitatača zapa jeejz tjuñquiziqui.

²² Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacžtan nižaza tjapa criichinacžtan palt'ichiča, tsjii tsjii ninacžquiztan illzjapa. Nekztan Judas illztatača, niiž tsjii tjuuqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Silas illztazakaztača. Jalla nii pucultanaqui walja zuma jilanaca cjitatača niiž mazi jilanacžquiztan. Nekztanaqui nii illzta žoñinacaqui Pablužtan Bernabežtan cuchantatača Antioquía wajtquin, nii cuzturumpi paaz parlita puntu mazjapa. ²³ Jalla ninacžtan tsjii carta apaychiča. Nii cartiquiz tuž cjichiča:

“Wejtnaca jilanaca, wejrnacqui Jesusiž illzta apostolonactča, nižaza icliz jilirinactča, nižaza Yoozquin criichinactča. Wejrnacqui ančhucaquin tsaanznuča. Ančhucqui ana judío žoñinacčhucča. Antioquía wajtchiz žoňčhucča, nižaza Siria yokquin kamiňčhucča, nižaza Cilicia yokquin kaminčhuczakazza. ²⁴ Wejrnacqui tsjii quintu zizzinča. Tekztan tsjii kjaž žoñinacaqui ančhucaquin ojtkalča, ana jec jiliriz mantita ojkcichča. Jalla ninacaž chiita taku ančuca kuz turwayskatčhani. Ninacaqui cjičhani, “Judionacž chimpuz cuzturumpi paastanča. Nižaza tjapa Moisés liiqui cumplistanča”. Jalla nuž chiižcu, paysnakñi kuzziz cjissinčhucžlani. ²⁵ Jalla nii quintu zizcu, nii puntuquiztan wejrnacqui zuma palt'ichinča. Nekztanaqui wejrnacqui kazzinča, tsjii pucultan wejtnacaquiztan illzjapa. Nii pucultanaqui illzatača ančhuc chertzñi okajo. Ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica okaquiča. Nii Pablo Bernabé, jalla ninacaqui ancha zuma pecta jilanacača. ²⁶ Nii Pablužtan Bernabežtan Jesucristo Jilirž mantita ojklaycan joz conkatchičha. ²⁷ Nižtiquiztan wejrnacqui Judastan nižaza Silžtan cuchanchinča, ančhucatan tii puntu parlizjapa. Nižaza ančhucaquiz tjapa tii puntuquiztan paljayaquiča. ²⁸ Wejtnacquizimi Espíritu Santužquizimi walikaztača tinacaqui. Wejrnacqui ančhucaquiz anaž tsjii liczi kuzi tjuz waquizasasča, anaž wejtnac liczi cuzturumpi paakatž waquizasasča. Jalla tiikaz paakatž waquiziča. ²⁹ Žoňiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza čhjul animal ljocmi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui, luctaka cjiñimi maataka cjiñimi. Zuma lucutiñipan kamsa. Jalla nuž kamaquiž niiqui, walikaz cjequiča ančhucqui. ¡Zumakaz ojklaya!” Jalla nuž cjiirtatača nii cartaqi.

³⁰ Nekztanaqui nii cuchanta žoñinacaqui cartižtan ojkchiča Antioquía watja. Jalla nicju irantižcu, tjapa nii wajtchiz criichi žoñinaca juntazziča. Nekztan nii carta intirjichiča. ³¹ Jalla nii carta liičcu, nii jilanacaqui walja chipchiča, nii zuma takunaca cjjržquitaž cjen. ³² Nižaza nii Judastan Silžtan Yooz taku paljayñitača. Jalla nuž paljaycan walja žoñinacžquiz kuzziča. Nižaza nii criichinacaqui tjurt'iñi kuzziz cjiskatchiča ninacž tawkžtan. ³³ Jalla tsjii kjaž tjuñinaca nicju kamchiča, Judastan Silžtan. Nekztanaqui ninaca cuchanžquiñi jilanacžquin quejtz pecatča. Jalla nuž peccan parti criichinacaqui cjichiča:

—Yooz Ejpžtan ančhucqui zumakaz okalla.

³⁴ Jalla nekztanaqui Judasqui ojkchiča. Ultimquiziqui Silasqui eclis tantiichiča. ³⁵ Nižaza Pabluqui Bernabežtan Antioquía wajtquin eclichizakazza. Nekztanaqui parti jilanacžtan Yooz taku walja tjaajnatča ana criichi žoñinacžquiz, nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatča.

PABLUQUI WILTA YOOZ TAKU PALJAYI OJKČHA

³⁶ Jalla niž wiruñ Pabluqui Bernabežquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wiltaž jaziqui ojklalla. Jakzi watjanacquin učhumqui liwriiñi Yooz taku parlitažlaja, jalla nii jilanacžquin tjontjonžquilalla. Jaknužt kamčhaja jalla niičhum cheržquilalla.

³⁷ Bernabequi Juan chjitz pecatča. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. ³⁸ Niiž tuquiqui Panfilia wajtquin žejlcan, Marcosaqui Pablužquiztan Bernabežquiztan quepi zarakchiča. Ana iya chica ojklaychiča Yooz taku parlican. Jaziqui Pabluqui Marcos ana chjitz pecatča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ch'aassičha. Nekztanaqui jaljtichiča. Bernabequi Marcos chjitzcu tsjii warcu luzziča Chipre kjutñi ojkzjapa.

⁴⁰ Pabluzti Silas cjita žoňi illzičha niižtan chica ojkñijapa. Nii žejlñi jilanacaqui Pabluztan Silžtan Yoozquin cumpji-ichičha, Yooz zuma yanapajo. ⁴¹ Nekztan ninaca Siria yok kjutñi ojkchičha. Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojklaychičha, iclizquiztan icliza ojklaychičha, criichi jilanaca tjurt'ini kuzziz cjeyajo.

16

TIMOTEOQUI PABLO CUMPANT'ICHIČHA

¹ Nekztanaqui Pabluztan Silžtan irantižquichičha Derbe Litra cjita watjanacquiz. Jalla nicju tsjii Yoozquin criichi žoňžquiz zalchičha, Timoteo cjita. Niiž maaqui judío žontačha, Yoozquin criiñtačha. Niiž ejpqui griego žoňitačha. ² Nižaza Litra wajtchiz criichi žoňinacami Timoteo rispitchičha. Iconio wajtchiz žoňinacaqui Timoteo rispitchizakazza. ³ Nekztanaqui Pabluqui Timoteo kjutzñi pecatčha. Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž cuzturumpi jaru Timoteo chimpuskatchičha, nii yokaran kamñi judionacaž ana quintra chiyajo. Timoteož ejpqui griego žoňitačha, anatačha judío. Jalla nuž cjen Timoteoqui ana chimpuchiztačha, judionacaž irata. Jalla nii zizzičha nii yokaran kamñi judionacaqui. ⁴ Nekztanaqui tjapa watjanaca ojklaycan, Pabluqui niiž mazinacžtan Jerusalén parlita quintu mazzičha. Apostolonacami Jerusalén icliz jilirinacami, jalla ninacaž chiita taku quint'ichičha tjapa Yoozquin criichi jilanacžquiz. ⁵ Jalla nižtiquiztanaqui niiran žejlñi criichinacaqui Yoozquin walja tjapa kuzziz cjissičha. Nižaza zapuru Yooz jiczquiz luzatčha iya žoňinacaqui. Jalla nižtiquiztan tsjanž yapatčha Yoozquin criichi jilanacaqui.

PABLUŽ CHJUUŽTA

⁶ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Pablužquizimi niiz mazinacžquizimi atajchiča, ana Asia yokaran Yooz taku parliñi ojklajajo. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Frigia, nižaza Galacia cjita yokanacaran ojklajchiča. ⁷ Jalla nuž ojklajžcu, Misia cjita lintiquin irantichiča. Jalla niwjctan Bitinia yokquin luzquiz pecatača. Jalla nuž pinsan Jesucristužtan Espíritu Santužtan nii yoka luz ana munchiča. ⁸ Jalla nižtiquiztan Bitinia yokquin ana luzziča. Antis Misia yokquin watžcu, Troas cjita watja irantichiča. Jalla nii watjaqui pajk kot tjiiquiz želatča. ⁹ Jalla nicju tsjii ween Yoozqui Pablo chjuuzkatchiča. Chjuuzcan jalla tuž Pabluqui cherchiča, tsjii Macedonia wajtchiz žoñi cherchiča. Tsijtsi želatča. Nižaza rocatča, tuž cjican: “Macedonia yok kjutñi kajžcalla amqui. Yanapt'alla”. ¹⁰ Jalla nuž wiiquin chjuužcuqui Pabluqui tjacziča Macedonia ojkszjapa. Nižazakaz wejrnacmi tjaczinča Pablužtan ojkszjapa. Ultimupanž Yoozqui wejrnaca kjawziča, nawjk ojklajajo liwriñi taku paljayajo.

PABLUŽTAN SILŽTAN FILIPOS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹¹ Jalla nekztanaqui Troas wajtquin tsjii warcu zalazzinča. Nekz luzcu ojkinča. Nii pajk kot taypiz tsjii kolta yoka želatča, Samotracia cjita. Jalla nii tirichuc ojkinča. Niiž jaka tažuqui Neápolis cjita watja irantichinča. ¹² Jalla nekztan ojkinča Filipos cjita watja. Nii watjaqui tuquitanpacha romano cjita wajtchiz žoñinacaž julžtatača. Jalla Macedonia yokquin nii watjaqui tsjan chekan pakjitača yekja watjanacquiztanaqui. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchinča. ¹³ Tsjii jeejz tjuñiz wajtquiztan ulanchinča, nižaza puj atquin. Jalla nicju žoñinacaqui ajczñitača, Yoozquin mayizi. Jalla nuž žejlcan wejrnacqui julzinča. Nekztanaqui liwriñi Yooz taku palt'ican, nii ajczi maatakanacžquiz paljaychinča.

¹⁴ Tsjaa maatakqui Lidia cjititača. Naaqui Tiatira cjita wajtchiz žontača. Nižaza naaqui fin murat telanaca tuiñtača. Naa žonqui Yoozquin walja kuz tjaachintača. Jalla nuž cjen, Yoozqui naaža kuzquiz Pabluž chiita taku catokskatchiča. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan naa žonqui bautistatača naaža familianacžtanpacha. Nekztanaqui wejtnacaquiz roct'ichinča, tuž cjican:

—Ančhucqui ultimupan wejrqui Jesucristužquin criichinčataqui cjičhaj niiqui, wejt kjuyquin tjonžcalla alujazjapa. —Nuž roctiquiztan naaža kjuyquiz wejrnacqui alujazzinča.

¹⁶ Tsji noojiqui wilta Yoozquin mayiziz yokquin ojkan, wejrnacqui tsjaa zajriž tanti turatan zalchinča. Naa turqui ariwiñi zizzintača. Naaqui patrunž manta payiñtača. Jalla nižtiquiztan walja paaz ganiñtača naaža patrunžjapa. ¹⁷ Naa turqui Pablužquiz nižaza wejtnacaquiz apžni kallantichinča. Jalla nuž apzcan kjawiñtača, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui arajpach Yooz sirwiñiča. Nižaza ančucaquiz liwriñi Yooz taku paljayñiča. —Jalla nuž kjawcan chiichinča.

¹⁸ Zapuru nižta kjawcan wejtnacaquiz apžniñtača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui naažajapa tsjii zkoluc žawjz-nawcž cjetča. Jalla nuž cjen naaža kjutñi quejpžcu cherziča. Nižaza naa tanñi zajrižquiz chiichiča, tuž cjican:

—Zajra, Jesucristuž tjuuquiz am ulna cjiwča taa turaquiztan.

Jalla nii orapacha nii zajraqui naa turaquiztan ulanchiča.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan naa tura patrunanacaqui naaža ariwiñiquiztan ana iya paaz gani atchiča. Jalla nuž cjetča nii patrunanacaqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui

Pablužtan Silžtan tanchičha. Nekztanaqui pajk plazquin chjitchičha nii wajt pajk jilirinacž yujcquin. ²⁰ Juez jilirinacžquin prisintiskatchičha, tuž cjican:

—Tii judío žoñinacaqui učhum žoñinaca aptjapčha. ²¹ Nižaza ninacž tsjemat cuzturumpinaca tjaajinčha. Jalla nii cuzturumpinaca učhumqui anaž catokz waquizičha. Nižaza ana niicama kamz waquizičha. Lii quintračha. Učhumnacaqui roman žoñinacčhumčha.

²² Jalla nuž chiitiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Pabluž nižaza Silž quintra tjojtichičha. Nižaza nii juez jilirinacaqui mantichičha, ninacž kujtta zquiti chjojkžinajo, nekztan paržtan wjajtajo. ²³ Jalla nuž walja wjajtžcu, carsilquiz chawjcchičha. Nižaza nii carsila itzñi žoñi mantichičha, ninaca zuma wijilajo. ²⁴ Jalla nuž mantitiquiztan, nii carsila itzñi žoñiqui ninaca carsil kjuyl majcchičha, nawjk c'utžjati. Jalla nekzi pajk mazu madera želatčha, ni-iqui žoñi castics maderapantačha. Nii maderquiz ninacž kjojcha majcžinchičha.

²⁵ Jalla nuž cjenami chica arama Pablužtan Silžtanaqui Yoozquin mayizican želatčha. Nižaza Yooz wirsu itscan želatčha. Jalla nuž mayizan, nuž itsan, nii parti carsilquiz chawjcta žoñinacaqui nonzičha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tiripintit tsjii tembloraž tjonchi. Nekztan nii carsil yokanacami pirkanacami liwj chekjinskatchičha. Jalla nuž chekjintiquiztanaqui tjapa nii carsil zananacami justokaz cjetsičha. Nižaza nii preso žoñinacž čhejlta carinanacami justokaz jersičha. ²⁷ Jalla nižta watžcu, carsil itzñi žoñiqui tjaji wajtsičha. Nii carsil zananaca cjetsi cheržcu, “Pris žoñinacaqui atipchiž caa” nuž cjican pinsičha. Jalla nuž pinsiscu, niiž pajk cuchillu jwessičha, cuchillžtan persuna conzjapa. ²⁸ Nekztanaqui Pabluqui kjawchičha, tuž cjican:

—Anam persunpacha čhjojrichaquiča. Tjapa chawjcta pris žoñinacami tekz žejlča.

²⁹ Jalla nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui micha tjeesnaj cjichiča. Nekztanaqui carsil kjutñi zati pari ju luzziča, walja tsucchi chekjincan. Nekztan Pabluž Silž kjojchquiz tuzi t'oksiča. ³⁰ Nekztanaqui zancu jwescu, pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, wejr liwriita cjisjapa, ¿chjulut wejr paaz waquizasaya?

³¹ Pablužtan Silžtanaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesucristo Jiliržquiz tjapa kuztan criya. Jalla nuž cjenauki liwriita cjequiča am familianacžtanpacha.

³² Jalla nekztanaqui Pablo Silasqui niižquizimi niiž kjuy familianacžquizimi Yooz taku paljaychiča. ³³ Nii weenpacha nii carsila itzñi žoñiqui ninacž čhjojri awjžinchiča. Jalla nekztanaqui niimi tjapa familianacami bautista cjis-siča. ³⁴ Nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui Pablužtan Silžtan jalla ninaca chjitchiča persun kjuya. Niiž kjuyquin čhjeri tjaachiča. Nii žoñiqui familianacžtanpacha walja cuntintutača Yoozquin crižcu.

³⁵ Nii wenziqui juez jilirinacaqui zultat policianaca mantichiča carsilquin, Pablužtan Silžtan cutz ortinžtan cuchanchiča. ³⁶ Ninacaž carsilquin irantitan, nii carsila itzñi žoñiqui Pablužquiz cjichiča:

—Nii juez jilirinacaqui wejtquin ortina apayžquichiča, ančhuc cutznajo. Nižtiquiztan ančhucqui jazic liwriiž okaquiča.

³⁷ Pablužti nii zultat policianacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui roman parti žoñinactča. Tjapa tii wajtquiz žejlñinacž yujcquiz wejrnaca wajtchiča, ana wejtnacauki zumpacha pewcžcu. Nekztanaqui inapacha

wejrnac carsilquiz majcchiča. ¿Jaziqui ančhucqui wejr-naca chjojzaka cuts pecya? ¡Anaž cjesača! Antiz ninacaj persuna wejrnac tii carsilquiztan jwesi tjonla.

³⁸ Nekztanaqui nii policianacaqui ojkžcu nii juez jiliri-nacžquiz tjapa nii puntuquiztan quint'ichiča. Pablužtan Silžtan roman parti žoñinacquiztan, jalla nii quintu zizcu, ancha tsucchi cjissiča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan pertuna mayizi ojkchiča. Nekztanaqui nii jilirinacaqui tjonžcu jwessiča. Nekztan Pablužquizimi Silžquizimi rocchiča, tuž cjican:

—Tii wajtquiztanž ulna.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui carsilquiztan ulanžcu Pablužtan Silžtan Lidia kjuya ojkchiča. Jalla nekztanaqui criichi jilanaca cheržcu, “Tjurt'iñi kuzziz cjee ančhucqui” cjican chiižinchiča. Nekztanaqui ojkchiča.

17

ŽOÑINACAŽ APTJAPŽTA TESALONICA WAJTQUIN

¹ Jalla nekztanaqui wilta ojkchiča, Pablužtan Silž-tanaqui. Anfópolis nižaza Apolonia jalla nii yokanaca watchiča. Nekztanaqui Tesalónica cjita pajk watja iran-tichiča. Jalla nekzi tsjii judionacž ajcz kjuya želatča.

² Nii wajtquin Pabluqui nii acjz kjuyquin ojkchiča, ni-iz cuzturumpi jaru. Tsjii čhjep jeejz tjuñinacquiziqui Pabluqui nii ajczñi žoñinacžquiz paljaychiča, nii tuqui-tan cjiirta Yooz tawk jaru. ³ Yooz tawkquiztan tjaa-jinchiča Jesucristuž puntuquiztan, tuž cjican:

—Jesucristuqui sufrispantača, niiž ticzcama. Niiž ticziquiztan jacatatspantača. Nii Jesusapachača Yooz-iž cuchanžquita Cristuqui. Jalla nuž ančucaquiz pal-jayuča.

⁴ Jalla nii paljaytiquiztan yekjap judionacaqui Jesu-cristužquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui Pablužtan

Silžtan juntu cjissiča. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui Jesucristužquiz criichizakazza. Tuquiqui Yooz Eypkaz sirwichiča. Nižaza walja rispitta maatakanacaqui Jesucristužquin criichizakazza. ⁵ Jalla nuž cjen ana criiñi judionacaqui ancha iñiziñi cjissiča. Nekztanaqui nii ana criiñinacaqui yekjap ñejo kuzziz žoñinaca juntjapchiča, Pabluž Silž quintra parlizjapa. Nekztanaqui ninacaqui juc'anti žoñinaca juntichiča. Nii žoñinaca juntižcu, žoñinaca aptjapchiča Pabluž Silž quintra. Nekztanaqui tjapa nii quintra aptjapzñi žoñinacaqui Jasonž kjuya ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu, nii kjuya muyuntichiča, Pablo Silas kjurcan. Nii pucultan žoñinaca jwes pecatča, parti žoñinacžquiz intirjizjapa. ⁶ Pero Jasonž kjuyquiz Pablo Silas ana watchiča. Nižtiquiztanaqui nii quintra žoñinaca Jason tanchiča, nižaza yekjap neks žejlñi jilanacžtan. Nekztanaqui nii criichinacaqui chjichtatača wajt jilirinacž yujcquin. Nii jilirinacž yujcquiz želan, nii quintra žoñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui jakziquin ojektčhaja, neks žejlñi žoñinacž kuz turwayskatča. Jalla tinacaqui tekz tjonchizakazza, ana wal kamaña quejpskatzjapa. ⁷ Jasonqui niiž kjuyquiz Pablo Silas alujchitakalča. Nižaza tinacaqui cjiča, yekja chawc jiliri žejlča, Jesusa cjita. Nužukaz cjiča tinacaqui. Jalla nuž cjenacqui niiqui ancha učhum lii quintrača, nižaza učhum roman chawc jilirž quintrača. —Nuž cjican quintra chiichiča.

⁸ Jalla nuž nonžcu, tjapa nii wajtchiz žoñinacami jilirinacami walja žawjchiča. ⁹ Ultimquiziqui Jasonqui ni-
iž mazinacžtanpacha tsjii wali printa tjaachiča, ninaca cutta cjeyajo.

PABLUŽTAN SILŽTAN KAMTA BERA CJITA WAJTQUIN

¹⁰ Jalla nii nooj weenpacha criichi jilanacaqui Pablužquiz Silžquiz nii wajtquiztan ulanskatchiċha. Nekztan Berea cjita watja ojkiċha. Jalla nicju irantižcu, judionacž ajcz kjuya luzziċha. ¹¹ Jalla nii judionacaqui tsjan zuma kuzziztaċha nii Tesalonic wajtchiz judionacžquiztan. Tjapa kuztan Yooz taku catokñitaċha. Nižaza zapuru ninacaqui tuquita cjiirta Yooz taku liižcu liižcu zumpacha tantiichiċha, nii Pabluž Silas chiita taku, werara ana werara, jalla nii zizjapa. ¹² Jalla nižtiquiztan walja nii judionacaqui Jesucristužquin criichiċha. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui criichizakazza, rispitta luctakanacami maatakanacami criichizakazza. ¹³ Jalla nekztanaqui nii Tesalónica wajtchiz judionacaqui nonziċha, Pabluqui Berea wajtquin Yooz taku paljayñi ojkiċha. Jalla nii quintu zizcu, Berea watja ojkiċha. Jalla nicju ninacaqui žoñinaca žawjwaž zijjcanċiċha, Pabluž quintra. ¹⁴ Jalla nuž cjen nii criichi jilanacaqui ana enenskatžcu Pablo cuchanžquichiċha pajk kot kjutñi. Silžtan Timoteožtan, jalla ninacazti Berea wajtquiz eclichitaċha. ¹⁵ Nekztanaqui Pablužtan cumpant'iñi žoñinacaqui Pablo chjitchiċha Atenas cjita watja. Jalla nekztanaqui quejpžquichiċha tii takunacžtan: “Silžtan Timoteožtan, jalla ninacaqui Pablužquin apura irantiz waquiziċha”, cjiican.

PABLUŽ KAMTA ATENAS CJITA WAJTQUIN

¹⁶ Nekztan Pabluqui Silas Timoteo tjewsnatċha. Atenas cjita wajtquiz žejlcan, wacchi žoñiž paata yooznaca cherċiċha. Nii wajtquiziqui jakzimi žoñiž paata yooznacapanikaz želatċha. Jalla nuž cheržcu niiž kuzquiz ancha sint'ichiċha. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž ajcz kjuyquin paljayċiċha. Judionacžquizimi

Yooz rispitiñi žoñinacžquizimi paljaychiča. Nižaza zapuru pajk plazquin paljaychiča, ojklayñi žoñinacžquiz. ¹⁸ Jalla nii plazquiz tsjii istutiiñinaca želatča. Parti nii istutiiñinacaqui Epicúreos t'akquiztantača. Parti nii istutiiñinacazti Estoicos cjita t'akquiztantača. Jalla ninacaqui Pablužquiz paljaychiča. Nekztanaqui yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—¿Jaknužkat tii žoñic chiičhani, waljaž chiiča pero? ¿Čhjulut intintskatz pecjo?

Yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—Niiča yekja yooznacž puntuquiztan paljayñiqui.

Pabluqui Jesusiž puntuquiztan nižaza ticzquiztan jacatatz puntuquiztan chiichiča. Jalla nuž chiitiquiztan nii istutiiñinacaqui nižta chiichiča. ¹⁹ Nekztanaqui nii istutiiñinacaqui Pablo chjitchiča tsjii Areópago cjita yokquin. Jalla nicju ajczñitača parlizjapa. Nekztan Pablužquiz chiichiča tuž cjican:

—Nawjctan amqui tsjii ew tjaajintanaca zjicchamča. Jalla nii ew taku ziz pecuča wejrnacqui. ²⁰ Amqui tsjemat istrañchuc takunaca chiiča. Kjažt cjii nii takunacaya, jalla nii intintaz pecuča wejrnacqui.

²¹ Nii Atenas wajtchiz žoñinacaqui nižaza nii parti wajtquin kamñi žoñinacaqui čhjul ew takunacami nonzkaz pecatča. Nižaza čhjul ew takunacami chiiz kaz pecatča. Jalla nii ew takunacquizkaz ninacž kuz tjaañitača.

²² Jalla nii Areópago yokquin Pabluqui ninacž taypiquin tsijtsiča. Jalla nuž tsijtsicu, tuž cjichiča:

—Atenas wajtchiz žoñinaca, ančhucqui wacchi yooznaca rispitiñchucča, jalla niil cheruča. ²³ Tii wajtquiz ojklaycan, wejrqui ančuca silunaca cherchinča. Nižaza tsjii silquin cherchinča tuž cjjirta: “Tii siluqui ana pajta Yooz sirwizjapača”. Nii ana pajta Yooz ančhucqui

rispitiĉha, ana pajžcupacha. Jalla nii ana pajta Yooz puntuquiztan chiyuĉha.

²⁴ ‘Nii Yoozqui tii muntu paachiĉha, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlŋi cusasanaca. Jaziqui arajpachquinami yokquizimiž mantiĉha. Nii Yoozqui žoŋinacž kjuyta timplunacquiz ana kamĉha. ²⁵ Anaž ĉjulumi pecĉha, žoŋiž sirwita paataqui. Niipachaž zapa maynižquiz žeti tjaaĉha, nižaza quera atquiztan jeejsjapa tjaaĉha, nižaza tjappacha tjaaĉha žoŋinacžquiz.

²⁶ ‘Tsjii lucutiŋi žoŋžquiztan tjapa tii muntuquiz žejlŋi žoŋinaca tjonkatchiĉha Yoozqui, tjapa kjutŋi tii muntuquiz kamajo. Nižaza žoŋinacž žejtz timpumi ticz timpumi, jalla nii Yoozpachaž mantiĉha. Nižaza jakziquin tsjii žoŋiqui kamslaja, jalla niimi zakaz mantiĉha Yoozqui. ²⁷ Jalla nuž mantichiĉha Yoozqui, žoŋinaca nii kjurajo, nižaza wachajo. Ultimupanĉha Yoozqui učumnacaquiztan anaž ažkquin žejlĉha. ²⁸ Yooziž cjen učumqui žejtĉha, nižaza ojklayĉha. Jalla nižtazakaz yekjap anĉucaquiztan cjiirchiĉha, tuž cji-can: “Yooziž paataĉha učumqui”. ²⁹ Nekztanaqui učumqui Yooz paatiquiztan, učumlaqui anaž pinsic waquiziĉha, tuž cji-can: “Ultim Yoozza žoŋiž paataqui, korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, jalla nižta žoŋiž paataqui”. ³⁰ Tuqui timpuqui žoŋinacaqui Yooz puntuquiztan ana zumpacha zizziĉha. Jalla nuž cjen Yoozqui žoŋinacž uj awantichiĉha. Anziqui tjapa tii jazta žoŋinacžquiz mantichiĉha, tuž cji-can: “Persun uj pajžcu, kuzza campiya”. ³¹ Nekztanaqui Yoozqui tsjii tjuŋi utchiĉha, tjapa tii muntuquiz žejlŋi žoŋinaca werara pjalzjapa. Tsjii Yooziž illzta žoŋiqui tjapa žoŋinaca pjalaquiĉha, Yooz Ejpž cuntiquiztan. Yoozqui nii illzta žoŋi ticziquiztan jacatatskatchiĉha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui kjanapacha tjeeziĉha, nii žoŋiqui illztataĉha

pjalñijapa, jalla nii. Jaziqui niižquin criya. —Nuž paljay-chičha Pabluqui.

³² Jalla nii ticziquiztan jacatatchi quintu nonžcu, yek-japanacaqui tjassičha. Yekjapanacazti cjichičha:

—Tii jarquin tii amiž chiita puntuquiztan wilta nonznachani.

³³ Jalla nektanaqui Pabluqui ninacžquiztan ojkchičha. ³⁴ Yekjapanacazti Pablužquiz apzičha, niiž taku criičcu. Ninacžquiztan tinaca želatčha: Dionisiotačha tsjiiqui, nižaza niiqui Areópago cjita t'akquiztantačha. Nižaza Dámaris cjiti tsjaa maatak žonqui criichintačha. Nižaza tsjii kjaž iya žoñinacaqui criichičha.

18

PABLUŽ KAMTA CORINTO CJITA WAJTQUIN

¹ Wiruñaquí Pabluqui Atenas wajtquiztan ulanchičha. Corinto cjita watja ojkchičha. ² Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchičha. Nii žoñiqui Aquila cjitatačha. Ponto yokquiztan tjonchitačha. Niiž tuquiqui Claudio cjita chawc jiliričha mantichičha tjapa judío žoñinaca Roma wajtquiztan ulnajo. Jalla nižtiquiztan Aquilaqui Italia yokquiztan ulanspantačha, niiž tjunatanpacha, Priscila cjiti. Ninacžquin Pabluqui tjonžni ojkchičha. ³ Pablužtan ninacžtan tsjii oficiuchiztačha, tultu kjuya paañitačha. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžtan kamchičha junto nii tultu kjuya langzjapa. ⁴ Zapa jeejz tjuñquiz Pabluqui judionacž acjz kjuya ojkñitačha. Jalla nicju judionacžquiz Yooz taku paljayñitačha, nižaza ana judío žoñinacžquizimi. Zuma razunchiz tawkžtan paljaychipančha ninacaž zumpacha intintazni cjisnajo.

⁵ Nekztan Silžtan Timoteožtan Macedonia yokquiztan irantižquichiča. Nekztanaqui Pabluqui Yooz takupanž paljayatča. Yekja langžñijapa timpu ana želatča. Nižaza Pabluqui judío žoñinacžquiz kjanacama intintiskatchiča, Jesusaqui ninacaž tjewžta Cristučha, jalla nii. ⁶ Nii judío žoñinacazti quintra cjissiča Pablužjapa. Nižaza niž quintra anawalinaca chiichiča. Jalla nižta niž quintra chiitiquiztan Pabluqui niž zquti tsajtsajtsinchiča, ninacž quintra tsjii siñala cjejajo. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui infiernuquinž tjojttaž cjequiča, liwriñi Yooz taku ana nonzinčhucča, nekztan. Jalla nuž castictaž cjen, ana wejtquiz uj tjojtñasacha. Ančhucqui kuzinpan Yooz taku ana criiz pecča. Tonjtan nawjcchuc wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquin okača, ninacžquin liwriñi Yooz taku paljayžcača.

⁷ Nekztanaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu tsjii Justo cjita žoñž kjuya ojkiča. Nii žoñiqui Yooz sirwiñitača, nižaza ajcz kjuy latuquiz kjuychiztača. Jalla nekc žejlñitača. ⁸ Nii ajcz kjuy jiliriqui Crispo cjitatača. Niiqui niž familianacžtanpacha Jesucristužquin criichiča. Nižaza walja Corinto wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu criichiča. Nekztanaqui bautista cjissiča. ⁹ Jalla nekztanaqui tsjii ween Yooz Jiliriqui Pablo chjuuzkatchiča. Nii chjuužtiquiztan Yoozqui Pablužquiz cjichiča:

—Ana eksna amqui. Tirapan Yooz taku parla. Yooz taku paljayñi langquiztan ana jayta. ¹⁰ Wejrqui amtan chicapachača. Anaž jakziltami amquiz tani atasacha, ana wali paazjapaqui. Nižaza tii chawc wajtquiz muzpa žoñinacaqui wejtquin criyaquiča.

¹¹ Jalla nuž chjuuzcu Pabluqui nii Corinto wajtquiz tsjii wata tirzuchiz kamchiča, Yooz taku tjaajincan.

¹² Jalla niiž wiruñ judío žoñinacaqui Pabluž quintra tsjii kuzziz ajczičha. Nekztanaqui Pablo tanžcu, chawc jilirž yujcquin chjitchičha. Galión cjitatačha nii Acay yok jiliriqui. ¹³ Jalla nuž chjichcu, nii chawc jiliržquiz cjichičha:

—Tii žoñiqui učumnaca lii quintraž ojklayčha. Tiiqui žoñinacžquiz ana wal tawkžtan intintiskatčha, niiž Yooz sirwizjapa. Pero niiž Yooz sirwizqui učumnaca lii quintračha.

¹⁴ Pabluž chiyawc cjen Galión cjita jiliriqui judionacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Judío žoñinaca, tii žoñiqui ana wejtnaca lii quintra paachičha. Nižaza ana chawc uj paachičha. Tsjii anawali paatasachha, nekztan ančhucaž quijta razuna nonžtasachha.

¹⁵ Tii asuntuqui ančhuca takucamakazla; nižaza žoñž tjuu puntuquiztan parlakazla; nižaza ančhuca liiquiztankazla. Jaziqui ančhucporaž parlasa; nižaza ančhucporaž kjažmi arreglase. Wejrqui anal tii ančhuca lii puntuquiztan arreglis želučha.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii jiliriqui nii žoñinaca tjirkatchičha niiž oficinquiztan. ¹⁷ Nii ajcz kjuya jiliriqui Sóstenes cjitatačha. Jalla niičha quijchiqui. Jalla nuž nii jiliriz tjirkattiquiztan, tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui nii quijñi žoñžtan kichi tansičha, jalla nekzpacha, nii jilirž yujcquizpacha. Nii Galión cjita jilirizti nuž kichjasanami ana importichičha.

PABLUQUI ANTIOQUIA QUEJPCHIČHA

¹⁸ Nekztanaqui Pabluqui iyapan kamchičha. Nekztan nii criichi jilanacžquiz “Okučha” cjican ulanchičha. Nekztanaqui tsjii warcu zali ojkičha, Siria yoka ojczjapa. Priscilatan Aquilžtan chica ojkičha. Cencrea cjita wajtquiz, ima warcuquiz luzcan, Pabluqui niiž ach chara k'ala murchičha, tsjii compromitta cuzturumpi

cumplisjapa. ¹⁹ Nekztanaqui warcuquiz ojkžcu, Efeso cjita watja irantichiča. Jalla nicju Pabluqui Priscilatan Aquilžtan, jalla ninaca ecchiča. Nekztan Pabluqui judionacž ajcz kjuya ojkchiča. Jalla nicju nii ajczñi judionacžtan parličiča. ²⁰ Nekztanaqui nii judionacaqui Pablo roct'ichiča, iya tsjii kjaž majžtan kamt'ajo. Pabluzti ana munchiča. ²¹ Jalla nekztan ima ninacžquiztan ojkcan, Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja irantistanča, pjijsa paazjapa. Pero Yooz munanaqui wejrqui quejpžcača ančhucatan wilta zali.

Jalla nuž chiižcu, warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Efeso wajtquiztan ojkchiča. ²² Nekztanaqui Cesarea cjita watja irantižcu, Pabluqui warcuquiztan ulanchiča. Jalla nuž ulanžcu Jerusalén watja ojkchiča, criichi jilanacžquin zalzjapa. Nekztan Antioquía wajt kjutñi ojkchiča. ²³ Jalla nekz tsjii kjaž tjuñi kamžcu, wilta ojkchiča. Galacia nižaza Frigia yokanacaran ojklayčiča. Jalla niiran iclizquiztan icliza ojklayčiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatzjapa.

APOLOS CJITA YOOZ TAKU PALJAYÑI

²⁴ Jalla nii timpuqui tsjii judío žoñiqui Efeso cjita watja irantichiča. Apolos cjita tjuuchiztača. Niiqui Alejandría pajk wajtchiz žoñitača. Nižaza niiqui Yooz taku walja zuma paljayñitača. Nižaza cijrta Yooz taku zumaž zizatča. ²⁵ Nii Apoložquiz Yooz kamañ puntu walja tjaajintatača. Jaziqui walja tjapa kuztan Yooz taku parliñitača. Juanž bautistakaz cjenami Jesucristuž puntuquiztan walja kjana tjaajinchiča. ²⁶ Nekztanaqui Efeso wajtquiz žejlcan, Apolosqui ajcz kjuyquiz tjurt'iñi kuzziz tsijtsiča, Yooz taku paljayzjapa. Niiž paljayta taku nonžcu, Priscilatan Aquilžtan jalla ninacaqui tsjii latu Apolos chjitchiča, Yooz kamaña puntu tsjan kjana

tjaajinzjapa. ²⁷ Jalla nekztanaqui Apoložquiz Acaya cjita yokaran ojklayz pecatča. Jalla nuž cjen jilanacaqui walja apoychiča, nižaza tsjii carta credencial apaychiča nii yokquin žejlñi jilanacžquiz, ninaca zuma risiwajo. Nii yokchiz jilanacaqui Yooz okzñiž cjen criichiča. Acaya irantiscuqui Apolosqui nii criichi jilanacžquiz zuma tjaajinchiča. ²⁸ Nižaza zuma razunquiztan chiican, tjapa žoñinacž yujcquiz nii quintra judionacž pinsitanaca tjeeziča, anapan zumaž ninacž razunaqui. Ninaca atipchiča. Nii quintra judío žoñinacaqui ana kjaž cjii atchiča. Cjijrta Yooz tawk jaru intintiskatchiča, Jesusaqui ninacaž tjewzta Cristučha, nižaza Yoozquiztan cuchanžquita Cristučha, jalla nii.

19

PABLUŽ KAMTA EFESO CJITA WAJTQUIN

¹ Acayquiztan quejpžcu, Apolosqui Corinto wajtquiz želatča. Pabluzti curunac yoka watžcu, Efeso watja irantichiča. Jalla nicju tsjii kjaž Yoozquin criichi žoñinacžtan zalchiča. ² Jalla nuž zalžcu, Pabluqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ančhuc criiz oraqui Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz luzzikay?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž. Nii Espíritu Santo puntuquiztan anawira nonzinča.

³ Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pewcziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿čhjul bautismo tanzinčhuctaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Juanž bautismo tanzinča —cjican.

⁴ Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:

—Walikazza. Juanqui kuz campiiñi žoñinacžquiz bautisñitača. Pero nii Juanž wirquin tsjiiqui tjonchiča.

Jalla niičha Jesusaqui. Niiqui Yooz Ejpžquiztan cuchanžquita Cristučha. Jalla niížquin criiz waquizičha. Jalla nižtazakaz Juanqui žoñinacžquiz chiižiñitačha.

⁵ Jalla nii taku catokžcu, nii žoñinacaqui Jesucristo Jilirž tjuuquiz bautistatačha. ⁶ Nekztanaqui Pabluqui ninacž juntun kjaržtan lančičha. Jalla nuž lanznan Espiritu Santuqui tjončičha. Jalla nižtiquiztan yekja takunacžtan parli kallantichičha. Nižaza Yooziž zikkatta puntunaca parličičha. ⁷ Jalla ninacaqui tsjii tuncapan žoñinacatakalčha.

⁸ Čhjep jiiz Pabluqui jalla nicju kamčičha. Jalla nuž kamcan ajcz kjuya ojknipantačha. Nii ajcz kjuyquin zuma tjurt'iñi kuzziz paljayñipantačha, Yooz mantita kamañ puntuquiztan intintiskatcan. ⁹ Yekjap žoñinacazti wira ana criichipančha. Ninacaqui chojru kuzziz cjis-sičha. Yooz kamañ quintra parličičha. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžquiztan zarakčičha. Nižaza criichi žoñinaca chjitchičha tsjii escuel kjuyquin. Nii escuelchiz žoñiqui Tiranno cjita tjuuchiztačha. Jalla nicju Pabluqui tjaajinčičha zapuru. ¹⁰ Jalla nuž tjaajincanaqui pizc wata kamčičha. Jalla nižtiquiztan tjapa nii Asia provincia yokquin kamñinacaqui Jesusa Jilirž liwriiñi quintu nončičha. Judío žoñinacami, nižaza ana judío žoñinacami nii quintu nončičha. ¹¹ Nižaza Yooz aztan Pabluqui wali pajk milajrunaca paachičha. ¹² Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui pañumi zquitimi Pablužquiz lanskatchičha. Jalla nuž lanskatzcu, nii pañumi zquitimi chjitchičha, laa žoñinacžquin. Jalla nižtiquiztan nii laanacaqui čhjetintatačha, nižaza nii žoñinaca tanñi zjranacami ulanskatchičha.

¹³ Tsjii kjaž judío žoñinacaqui ojklayatčha, zajranaca chjatkcatcan. Jalla nuž chjatkcatcan, nii žoñinacaqui Je-

susa Jilirž tjuužtan ojklayz pecatča. Nekztanaqui zajaranacžquiz cjichiča:

—Zajranaca, ančhuc ulnaj cjiwčha, Pabluž parlita Jesús tjuuquiz.

¹⁴ Jalla nižta paachiča pakallawk judío jilazullcaqui. Ninacž ejpqui Esceva cjita tjuuchiztača. Niiqui judiuž timplu chawc jiliritača. ¹⁵ Nii pakallawk jilazullca nižta paan, tsjii žoňi tanňi zajraqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesús pajuča. Nižaza Pablo pajuča. Ančhucqui žjectchuctajo?

¹⁶ Jalla nižtiquiztan nii zajra tanta žoňiqui tsjii layžcu ninacžquiz tanziča, kijchjapa. Nii zajraž tanta žoňiqui walja azziztača. Jalla nii aztan ninaca atipchiča. Nižaza k'alapacha čhjojritchipanča. Nižtami chjojrichta ana zquitchiz atipassiča nii pakallawk žoňinacaqui. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii Efeso wajtchiz žejlňi žoňinacaqui nii quintu zizziča, judionacami, ana judionacami. Jalla nekztan walja eksnatča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuu walja alawazziča.

¹⁸ Nižaza walja criichi žoňinacaqui ninacaž tuquita persun uj paatanaca pajžcu, kjanacama mazziča. ¹⁹ Nižaza yekjap žoňinacaqui ima Yoozquin criican, laykican ojklayňitača. Jalla ninacaqui ninacž layka ojklayz liwrunaca zjijcchiča. Nekztan k'ala nii liwrunaca ujkatchiča tjapa žoňinacaž cheran. Pjijska tunc waranka pajk ultimu paaz, nuž valorchiztača nii liwrunacaqui. ²⁰ Jalla nekztan nii criichi žoňinacaqui tjapa kjutňi Yooz taku paljayi ojklaychiča. Nekztan tsjan tsjan žoňinacaqui Yooz taku catokchiča.

²¹ Jalla niiž wiruň Pabluqui niiž kuzquiz Macedonia nižaza Acaya yokanacquin tjonzpanž tantiichiča. Jalla nuž wattan Jerusalén watja irantispanž tantiichiča. Nižaza Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja ojčkzcuqui, wejtlaqui Roma watja iran-tistanča.

²² Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pucultan yanapñina naca cuchanchičha Macedonia. Nii pucultanaqui Timoteotača, nižaza tsjiiqui Erastotača. Pabluzti tsjii kjaž majjapa eclichiča Asia yokquin.

ŽOŇINACA APTJAPŽTA EFESO WAJTQUIN

²³ Jalla nii timpuqui walja žoñinaca aptjapziča, Yooz kamañ jicz puntuquiztan paljaytaž cjen. ²⁴ Nii aptjapñi achaqui Demetrio cjitatača. Jalla niiqui paazquiztan yooznaca paañitača. Jalla nuž paatiquiztan walja paaz canchiča, nižaza parti nižta paañinacaqui. Diana cjiti žoñiž paata yooz timplu irata jalla nii paachiča ninacaqui. ²⁵ Nekztan Demetrio cjita žoñi qui tjapa nii yooznaca paañi žoñinaca juntichiča, nižaza niž langžni mazinaca juntichizakazza. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Jilanaca, ančhucqui zizza. Tii oficiuquiz langzcan, zuma paaz canča učumnacaqui, zuma kamzjapa. ²⁶ Tii Pabluqui ojklayča, “Žoñiž paata yooznacaqui anača ultim yoozqui”, cjican. Jalla nuž chiyan, walja žoñinacaqui niž taku criičha, tii Efeso wajtquinami, nižaza tjapa tii Asia provincia yokquinami. Niiž taku criičcu, učum yooznacquiztan zarakchiča. Jalla nii quintu nonchinčhucča, nižaza cherchinčhucča. ²⁷ Jalla nižtiquiztan tii učum langznacaqui anat cusa cjisnačhani. Nižaza učumž cansmi pertisnačhani. Anzi qui tjapa tii Asia provincia yokquin žejlñi žoñinacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami naa yooz siñuri sirwiñičha. Pero Pabluz cjen, Diana cjiti pajk yooz siñuri timplumi ana rispittat cječhani.

²⁸ Jalla nuž Demetriuz chiita taku nonžcu, walja žawjchi cjissiča. Jalla nuž žawjžcu, kjawchiča tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!
—nuž cjican kjawchiča.

²⁹ Nekztan tjapa nii wajtchiz žoñinacž kuz turwayskatchičha. Nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Gayžtan Aristarcužtan, jalla ninaca kichi tanzičha. Nii pucultanaqui Macedonia yokquiztan Pablužtan chica ojkchitača. Jalla nii pucultan tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchičha. ³⁰ Nižaza Pabluqui nii kjuya luz pecatča, žoñinacžquiz paljayzjapa. Criichi žoñinacazti Pablo atajchičha, ana luzkatajo. ³¹ Nižaza yekjap Asia jilirinaca želatča, Pabluž amigonacatakalča. Jalla ninacaqui tsjii žoñi cuchanžquichičha Pablužquin rocžinajo, nii parliz kjuyquiz ana luzajo. ³² Tampachquiztan juntazcu žoñinacaqui kjawchiča tjapaman razunanaca chiican. Aptjapziž cjen nekztan nižta kjawchiča žoñinacaqui. Ancha pajk ch'awjwa paatča. Jila manka žoñinacaqui čhjul puntu ajcztažlaja ana zizziča. ³³ Yekjap žoñinacaqui nii ajczta puntu zumpacha intintiskatchičha Alejandružquiz. Nekztan niiqui tucquin tsijtskatchičha, nii judionacžquiztan tjurt'ižinajo. Nekztanaqui Alejandruqui kjara waytižcu ch'uj cjeej cjichičha. Nekztanaqui niiqui tjapa žoñinacž yujcquiz tjurt'ižiñž tawkžtan chiiz pecatča. ³⁴ Parti žoñinacazti Alejandro judío žoñi cjican zizcu, wilta kjawchiča tsjii pizc ora. Tsjii joržtan tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!

³⁵ Jalla nekztanaqui nii wajt secretariuqui žoñinaca ch'uj cjiskatžcu, paljaychičha tuž cjican:

—Efeso jilanaca, tii pajk yooz Diana siñura timplu tii Efeso wajtchiz žoñinacžquiz cumpjiitača. Nižaza arajpachquiztan tjojtžquichinča taa yooz siñuriqui. Tsjii maz cheechi tjonžquichinča. ³⁶ Jalla nii puntuquiztanaqui anaž jecmi nicasača. Jaziqui ch'ujčha cjee. Ima

zuma tantiyazcan anača čhjulumi paa. ³⁷ Tii ančuca zijjcta žoñinacaqui ana čhjulumi chiichiča naa Diana siñurijapaqui, anazaž naa quintra čhjulumi paachiča. ³⁸ Demetriužtan niž langzñi mazinacžtan quijz pecčhaj niiqui, nijjapa juez jilirinaca žejlča. Nii jilirinacžquinkaz ojkla, nii quija arreglisjapaqui. ³⁹ Tsjii yekja puntu parliz pecčhaj niiqui, zumpachaž ajczcuž parla. ⁴⁰ Tii aptjapzi puntuquiztan učhum chiiz razunanacaqui ana žejlča. Jaziqui učhum gobiernuqui učhumnac quintra uj tjojt-nasača, tii nooj aptjapztiquiztan. ⁴¹ Tii parlaqui žeržta cjila, —nuž cjichiča nii secretariuqui.

Nekztanaqui žoñinaca liwj cuchanchiča, persun kjuya okajo.

20

PABLUŽ OJKTA MACEDONIA NIŽAZA GRECIA

¹ Jalla nekztanaqui nii aptjapzta žoñinacaž ojktan, Pabluqui criichi žoñinaca kjawziča, ninacžquiz tjaajinzjapa. Nekztanaqui Pabluqui “Okaž” cjichiča, Macedonia yoka ojkzjapa. ² Jalla nii yokquin ojklaycan, criichi jilanacžquin zuma tawkžtan ancha p'ekinchaychiča, tjurt'iñi kuzziz cjeyajo. Nekztanaqui Grecia yoka irantichiča. ³ Jalla nicju čhjep jiiz žejlchiča. Nekztan warcu zalz pecatča, Siria yoka ojkzjapa. Warcu tanawc cjen, Pabluqui quintu zizziča, judionacaqui niž quintra parlassitaquiča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niž warcuquiz ojcz cjitaqui nužquiz tijsiča. Yokaranpacha ojkičiča. Nekztan Macedonia yoka irantichiča. ⁴ Nižaza Pablužtan chica ojkičiqui tinacatača: Sopatertača (niiqui Berea wajtchiztača), nižaza Aristarcutača, nižaza Segundutača (niiqui Tesalónica wajtchiztača), nižaza Gayutača (niiqui Derbe wajtchiztača), nižaza Timoteotača, nižaza Tiquicutača, nižaza Trofimutača. (Jalla Tiquicužtan

Trofimužtan Asia provinciquiztantača). ⁵ Jalla nii jilanacaqui wejtnaca tuqui okjaychiča. Jalla nuž okjayčcu Troas cjita wajtquin wejrnac tjewziča. ⁶ Wejrnacqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsa paztan, Filipo cjita wajtquiztan zarakchinča tsjii warcuquiz. Tsjii pjijska tjuñquiztan Troas watja irantichinča. Jalla nicju kamchinča tsjii simana.

PABLUŽ KAMTA TROAS WAJTQUIN

⁷ Domingui wejrnacqui ajczinča, Santa Cena paazjapa. Jalla nuž ajčcu Pabluqui tjaajinchiča criichi jilanacžquiz. Jaka tažu zarakz cjen, chica aramacama tjaajinchiča. ⁸ Wejrnacqui tsewcta pisuquin ajczintača tsjii kjuyquiz. Kjanzjapa wacchi michanaca tjeestat- ača. ⁹ Nižaza Eutico cjita tjowa ventanquiz julzi želatča. Pabluž ažkapacha chiyan, nii tjowaqui ancha tjaji tjonkatchiča. Nekztan nii ventanquiztan kossuc tjojsiča, čhjep pisu kjuyquiztan. Ticzi waytitatača nii tjowaqui. ¹⁰ Nekztanaqui Pabluqui chjijwžquichiča. Nii tjowž juntuñ chutjatžcu žcojrziča. Nekztanaqui parti jilanacžquin cjichiča:

—Anača tsucaquiča. Žejtča tiiqi.

¹¹ Jalla nekztanaqui Pabluqui wilta yawchiča tsewcta pisuquin. Nekztan Santa Cena paachiča. Jalla nuž paažcu, Pabluqui tirapan parličiča kjantatscama. Nekztan ojkchiča. ¹² Partinacazti zuma kuzta ecličiča. Nii tjowa vivož cjen, cuntintu nii tjowa chjitchiča.

¹³ Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz okjaychinča Asón yokacama. Pabluzti kjojčuñ ojkz pecatča. Asón wajtquiztan Pablo zakaz warcuquiz ojkz tantiichiča. Jalla nuž cjican kaztatača. ¹⁴ Nekztanaqui Asón wajtquin Pablužtan zalzinča. Nekztanaqui Pabluqui wejtnacatan chica warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Mitilene kjutñi

ojkchinča. ¹⁵ Mitilenequiztan ojkcan, jaka tažuqui Quío latuquin watchinča. Kat tažuqui Samos cjita watja irantichinča. Nekztanaqui Trogilio cjita wajtquin jeejsassinča. Niiž jaka tažuqui Mileto cjita watja irantichinča. ¹⁶ Jalla nuž ojkchinča, Asia yokquin ana wacchi tjuñi željzapa. Efeso wajtquin ana ojkz pecatča. Antiz Jerusalén watja apura ojkz pecatča Pabluqui. Jalla nicju irantis pecatča ima Pentecostés tjuñi tjonan. Jaknužquiztanami irantisquizpanž pecatča.

EFESO ICLIZ JILIRINACŽQUIN CHIIŽINTA

¹⁷ Mileto wajtquiz žejlcan, Pabluqui Efeso icliz jilirinaca kjawžquiñi cuchanchičha. ¹⁸ Jalla nii jilirinacaž tjontan, Pabluqui ninacžquiz tuž chiižinchiča:

—Weriž Asia yokquiz tjontan, nii tjuñquiztanpacha jaknužt ančhucatan chica kamtučhaja, jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁹ Jalla nuž ančhucatan kamcan, humilde kuzziz Yooz Jiliržquiz sirwichinča. Nižaza criichi žoñinacžquiztan wejt kuzquiz sint'itiquiztan ancha kaachinča, nižaza ancha pruebanacami sufrichinča. ²⁰ Tsjan zuma kamañchiz cjisjapa ančhucaquiz tjapa zumanaca tjaajinčinča, tjup kuzziz. Plazquinami calquinami tjaajinčinča, nižaza ančhuca persun kjuyquiztan kjuya tjaajinčinča. ²¹ Nižaza judionacžquizimi ana judionacžquizimi paljaychinča wejrqui, tuž cjican: “Ančhucqui persun uj pajžcu, kuznaca campiya. Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criya”. ²² Anziqui wejrqui Jerusalén watjal okača. Espiritu Santuž mantital okača. Jalla nicju čhjulut watačhaja, anal zizuča. ²³ Jalla tii puntukal zizuča. Tjapa watjaran weriž ojklayan Espiritu Santuqui wejtquiz chiichiča, tuž cjican: “Amqui carsilquiz chawctam cjequiča. Nižaza anham sufraquiča”. ²⁴ Pero nii mazintiquiztanaqui wejr anal

turwasnučha. Tii muntuquiz žejtzjapa anaž importičha wejrqui. Wejt wiraqui anaž chekanaqui. Jesucristo Jiliriž tjaata apóstol cargo, jalla nii cumplistančha chekanaqui. Yooziž tjaata kamañ jaru ojklayz pecučha, ticzcama. Li-wriiñi Yooz taku parliz pecučha, Yooz zuma okzñičha cjican.

²⁵ Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ančhucaquiz mazzinčha. Anziqui ančhucqui wejttan anaž iya zalaquičha tekztan nawjccchuc. ²⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucaquiz chiyučha, tuž cjican: Anaž jecmi ančhucaquiztan wejtquin uj tjojtNASAčha, tuž cjican: ²⁷ “Pabluqui anaž tjapa Yooziž tjaata taku tjaajinchičha” cjicanaqui. Wejrqui tjapa Yooziž tjaata takunaca ančhucaquiz mazzinčha. ²⁸ Jalla nižtiquiztanaqui ančhucqui persunpachquiz cwitaza, nižaza parti ančhuca iclizziz jilanaca cwitaquičha ančhucqui. Espiritu Santuqui ančhuc jilirižtakaz utchičha Yoozquin criichinaca cwitajo, nižaza Yooz tawk čhjeri tjaajo. Nii criichi jilanacz laycu Jesucristo Yoozqui niž persun ljoc tawkchičha, cruzquiz ch'awczcu. Jaziqui criichi žoñinacačha Jesucristužtaqui. ²⁹ Tsjii zakal zizučha. Weriž ojktan, yekja žoñinacaqui ančhucaquin tjonaquičha ančhuc wichanzjapa, nižaza ančhuca icliza akskatzjapa. Ninacaqui uuzi tanñi kitižtakaz luzcaquičha. ³⁰ Nižaza ančhucaquiztan toscara chiiñinaca želaquičha tsjii kjutñi criichi jilanaca chjitzjapa toscar tawkžtan. ³¹ Jaziqui ančhucqui zumpacha cwitaza. Wejrqui čhjep wata intiru majiñami weenami zapa mayni ančhucaquiz tjaajinčinčha. Nižaza ančhucaquiz chiichiižincan, ancha kaachinčha.

³² Jaziqui jilanaca, ančhucqui Yoozquin cumpjiyučha. Nižaza Yooz zuma taku zumpachaž catoka. Jalla nuž cjen ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequičha. Nekztan Yoozquiztan irinsa tanznaquičha tjapa Yooziž t'akžta žoñinacžtan.

³³ Wejrpachača paazmi zquitimi anapan pecchintqui jeczquiztanami. ³⁴ Antiz wejrtča persun kjaržtan langziñtqui, čhjulut pecatučhaja, jalla nijjapa, nižaza wejttan chica ojklayñi žoñinacžjapami. Jalla nii puntuquiztanaqui ančhucqui zumpachaž zizza. ³⁵ Jalla nužupan ančhucqui langz waquiziča, t'akjir žoñinacžquiz yanapzjapa. Jalla nuž kjana tjeezinča persuna langzcan. Nižaza Jesús Jilirž chiita taku cjuñzna. Jalla tuž cjiča nii chiitaqui: “Onanñi žoñinacaqui juc'ant cuntintučha tanzñi žoñinacžquiztanaqui”.

³⁶ Jalla nuž chiižcu, Pabluqui quillziča, tjapa nii žejlñi hermanonacžtan, Yoozquin mayizizjapa. ³⁷ Jalla nektanaqui tjapa nii jilanacaqui kaachiča Pabluž ojcz cjen. Pablo žcojrziča, nižaza chjulziča. ³⁸ Pabluqui cjichiča:

—Wejrqui okača, jaziqui anaž iya wejr cheraquiča. —
Jalla nižtiquiztan nii jilanacaqui ancha llaquita cjissiča.

Jalla nektanaqui warcu luzcama chica ojkiča.

21

PABLUQUI JERUSALEN WATJA OJKCHIČHA

¹ Jilanaca eccu, warcuquiz luzzinča. Nektan Cos cjita yok tirichuc ojkinča. Jaka tažuqui Rodas cjita yokquin ojkinča. Jalla niwjctan Pátara cjita watja ojkinča. ² Jalla nii Pátara wajtquiztan tsjii Fenicia kjutñi ojki warcu zalchinča. Nektan nii warcuquiz luzcu ojkinča. ³ Jalla nuž ojkan Chipre cjita yoka ažkquin cherchinča. Chipre yokaqui zkar latuquintača. Tira ojkinča Siria yoka irantizcama. Tiro cjita wajtquiz kuzi ecz želan, nektan Tiro watja luzziča. ⁴ Jalla nicju criichi jilanaca kjurchinča, zalañcama. Nektanaqui ninacžtan kamchinča tsjii simana. Ninacaqui Espiritu Santuž cjen chiikatchiča Pablužquiz, tuž cjan:

—Amqui anatača ojczqui Jerusalén watja.

⁵ Simanaž wattan, Tiro wajtquiztan ulanchinča. Nižaza tjapa nii wajtchiz criichi žoñinacaqui maatakanacžtanami ocjalanacžtanami wejtnacaquiz cumpant'ichiča wajtž tjiya. Jalla nicju tsjii k'ara želatča, kot atquin. Nii k'arquiz quillžcu Yoozquin mayizassinča. ⁶ Nekztanaqui zumpacha kjara tansascu, jaljtassinča “Kjažllami okall” cjican. Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz luzzinča. Ninacazti kjuya quejpchiča.

⁷ Nekztanaqui Tiro wajtquiztan zarakchinča, Tolemaida cjita watja irantiscama. Jalla nicju criichi jilanacžquin tsaani ojkchinča. Jalla nekztanaqui tsjii nooj kamchinča nii jilanacžtan. ⁸ Niiž jaka tažuqui Pablužtan wejtnacatan ulanchinča. Nekztan Cesarea cjita watja irantichinča. Jalla nii wajtquiz irantižcu Felipž kjuya ojkchinča. Jalla niitača liwriiñi Yooz taku parliñiqui jalla nii oficiuchiztača. Niiž tuqui Jerusalequin pakallawk jilanaca illztatača, Yooztajapa langzjapa. Tsjiiqui nii Felipitača. Jalla niiž kjuyquin kamchinča. ⁹ Nii Felipiqui pajkpaltan ana zalzi tjunmatanacchiztača. Nižaza ninacaqui Yoozquiztan zizta taku parliñi profetanacatača. ¹⁰ Jalla ninacž kjuyquin tsjii kjaž maj kamžcu, tsjii Agabo cjita žoñiqui tjonchiča Judea cjita yokquiztan. Nii žoñiqui Yooz taku parliñi profetatača. ¹¹ Jalla nii žoñiqui wejrnac tjonzñi tjonchiča. Nekztanaqui Pabluž jweranta kojch aptichiča. Nii kojchtan persun kojcha kjara jwersiča tuž cjican:

—Espíritu Santuqui tuž cjiča: “Jalla nižtapacha Jerusalén wajtquin judío žoñinacaqui tii kojch tuyñi žoñi jwernaquiča. Jalla nuž jweržcu, yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjaquiča”. —Nuž cjichiča Agabo cjita profetaqui.

¹² Jalla nuž nonžcu, wejrnacmi nižaza nii Cesarea wajtchiz criichinacami tjappacha Pablužquiz rocassinča ana Jerusalén watja okajo. ¹³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc kaajo? ¿Kjažtiquiztan ančhuc wejr llaquizkatjo? Wejrqui Jesucristuž cjen listučha čhelta cjisjapami nižaza Jerusalén wajtquin ticzjapami.

¹⁴ Jaziqui wejtnaca razunžtan Pabluž taku ana atipi atchinča. Jalla nuž cjen ana tira chiichinča. Tiikazza cjichinča:

—Yooz Jilirž munañpaj cjila.

¹⁵ Jalla nektanaqui ojkzjapa tjaczinča. Nektan Jerusalén wajt kjutñi ojkchinča. ¹⁶ Nižaza yekjap Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaquiz cumpant'ichiča. Tsjii ninacžquiztan Mnasón cjita žoñi želatča. Niiqui Chipre cjita wajtchiz žoñitača. Ažk wata Yoozquin criichipantača. Niiž kjuyquin alujazjapatača Jerusalén wajtquin.

PABLUQUI JACOBŽQUIZ TJONZIČHA

¹⁷ Jerusalén watja irantižcu, Yoozquin criichi jilanacaqui wejrnac ancha cuntintu risiwt'ichiča.

¹⁸ Niiž jaka tažu Pabluqui wejtnacatan Jacobžquin tjonžni ojkchiča. Jalla nicju tjapa nii Jerusalén icliz jilirinacaqui želatča. ¹⁹ Pabluqui jilanacžquiz tsaanžcu, tjappacha niiž ojklayta quint'ichiča. Yoozqui Pablužquiz wali pajk obranaca paakatchiča ana judío žoñinacž yokaran ojklayan. Jalla nii quint'ichiča Pabluqui. ²⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Yooz honora chiichiča. Nižaza Pablužquiz cjichiča:

—Jila, walikazza niiqui. Nižaza tekzi tsjii kjaž warank judionacaqui Jesucristužquin criichizakazza. Jalla nii zizamča. Nižaza tjapa ninacaqui cjichipanča, “Moisés lii jaru ojkstanča” jalla nii. ²¹ Nižaza ninacaqui nonziča tii

quintu: Amqui yekja yokquin kamñi judionacžquiz tjaajinñamča, “Moisés mantita lii ana cumplis waquiziča”, jalla nii. Nižaza ninacaqui am puntuquiztan tuž nonziča: Amqui “Lucmajch wawanaca ana chimputa cjis waquiziča”, cjican tjaajinñamča. Nižaza amqui “Učhum judío cuzturumpinac jaru ana paaz waquiziča” cjican tjaajinñamča. Jalla nuž am puntuquiztan nonziča tekz žejlñi hermanonacaqui. ²² Anziqui nii hermanonacaqui am tjonchi zizcu ajcznaquiča. Jaziqui, ¿jaknužum cjeequi? ²³ Amqui jalla tužum paačhaj. Tii Jerusalén wajtquiz pajkpaltan žoñinaca žejlča. Ninacaqui compromitta taku cumplistanča. ²⁴ Amtan chica ninaca chjiča. Nekztan ninacžtan chica am učhum cuzturumpi paa. Nižaza ninacž gasto pacna, ninaca persun ach chara k'ala murta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan tjappacha intintiskataquiča, amqui učumnaca cuzturumpi ana quintrača, jalla nii. Jalla nuž chiichiñinacaqui toscara cjitaz cjequiča. Ampachazakazim učhum lii jaru paača. Jalla nuž intintaquiča tjappachaqui. ²⁵ Nižaza wejrnacqui nacjuñta wajtchiz ana judío criichinacžquiz cjičhinča, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza luctakžtanami maatakžtanami anača adulteriuquiz ojklazqui”. —Jalla nuž Pablužquiz chiichiča nii icliz jilirinacaqui.

PABLUQUI PRESO TANTATAČHA

²⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui nii pajkpaltan žoñinaca chjitchiča. Niiž jaka tažuqui ninacžtan chica cuzturumpi paachiča. Nekztanaqui timpluquin luzziča čhjulatorat nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerznačhaja, jalla nii mazjapa. Nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerztan, Pabluqui persunjapami ninacžtajapami ofrenda tjaastanča. Nii puntu

zakaz timpluquin mazni luzziča.

²⁷ Nii pakallawk cuzturumpi paaz tjuñinaca žeržmay-atača. Jalla nii ora tsjii kjažt judionacaqui želatča Asia provinciquiztan tjonchi. Ninacaqui Pablo cherchiča timpluquiz žejlñi. Jalla nuž cheržcu, ninacaqui tjapa žoñinaca aptjapchiča Pabluž quintra. Nižaza Pablo tanzjapa jirchiča. ²⁸ Nekztan kjawchiča tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca. Yanapt'alla. Tiiča anawal žoñiqui. Tiiqui tjapa kjutni ojklaycan, žoñinacžquiz tjaa-jiñča učum nación quintrami, nižaza Moisés lii quintrami, nižaza tii timplu quintrami. Nižaza anziqiu tii timpluquiz ana judío žoñinaca chjitchiča. Jalla nižtiquiztan tii Yooz timplu quintraž paača. Učum alajakazza tii arajpach Yooz timpluquiz luzpanqui. Ana judío žoñinacaqui ana luztanča. —Jalla nuž kjawchiča Pabluž quintra.

²⁹ Niiž tuquilla Pabluqui Trófimo cjita žoñžtan želatča. Trofimuqui Efeso wajtchiz žoñitača. Niiž pucultan chica cheržcu, nii judío žoñinacaqui tuž pinsatča, Pabluqui timpluquin nii Trófimo chjitchižlani, cjican. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra kjawchiča.

³⁰ Tjapa žoñinacaqui Pabluž quintra žawjchi tjojktichiča. Zati pariju tjonchiča timplu kjutni. Nekztanaqui Pablo tanchiča. Timplu kjuyltan tanžcu zawnccchuc joochiča. Nekztanaqui nii timplu zanami chawjcziča. ³¹ Ninacaqui Pablo conzmayatača. Nekztan žoñinaca walja aptjapzi cjen, zultatž jiliržquin maztat- ača. ³² Jalla nii quintu zizcu, walja apura zultatunaca juntassiča ninacž sargentunacžtan. Nekztan zati pariju jirchiča jakziquin tama žoñinaca želatčhaja, jalla nicju. Nekztanaqui žoñinacaqui nii zultatunaca sargentunacžtanpacha cherchiča. Nuž cheržcu Pablo kijtž cjen nužquiz apatatchiča. ³³ Jalla nekztanaqui nii zultatž jiliriqui macjatžcu Pablo preso tanchiča. Nižaza

mantichiĉha, pizc carinžtan chelajo. Nekztanaqui žoñinacžquiz pewcziĉha:

—¿Ject teejo? ¿Ĉjulu paachita tii žoñejo?

³⁴ Nii žoñinacazti tjapaman puntunaca chiican kjawchiĉha. Ancha altu joržtan arnan, nii zultatž jiliriqui ana intintasi atatĉha. Jalla nižtiquiztan mantichiĉha, cuartilquin ĉjicha, cjican. ³⁵ Zultatž cuartil guardanacžquiz macjatžcan, zultatunacaqui Pablo waytižcu ĉjitchiĉha, ana nii žoñinacžquiz kijĉkatzjapa.

³⁶ Niiž wirquiz tama žoñinacaqui apzquichiĉha, kjaw jawi:

—¡Ticzla tiiqui! ¡Panj ticzla! —cjican.

PABLUQUI PERSUNA TJURT'ICHIĈHA

³⁷ Nekztanaqui Pabluqui cuartilquiz makawc cjen zultatž jiliržquiz paljaychiĉha, tuž cjican:

—Wejrqui tsjii chiiz pecuĉha. ¿Wejr ĉhijasaya?

Nekztanaqui nii zultatž jiliriqui kjaaziĉha tuž cjican:

—¿Amqui griego taku ĉhiñam jaa? ³⁸ Jaziqui amqui anaž nii anawal egipt wajtĉhiz žoñimĉha. Niiqui ažk tjuñinaca gobiernuž quintra žoñinaca tjojtiskatĉhiĉha. Ĉ'eĉkti yokquin tsjii pajkpic warank guerrillero jun-tiĉhiĉha gobierno niiž puestuquiztan ĉjatkatžjapa. ¿Ana nii egipto žoñimya?

³⁹ Nekztanaqui Pabluqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejrqui judío žoñtĉha. Cilicia ĉjita yokquin Tarso ĉjita wajtquin nassinĉha wejrqui. Nii pajk wajtĉhiz žoñtĉha wejrqui. Jalla nižtiquiztan tii žoñinacžquiz pal-jayskatalla. —Nuž permiso mayĉhiĉha.

⁴⁰ Nekztanaqui zultatž jiliriqui permiso tjaachiĉha, žoñinacžquiz paljayajo. Nekztanaqui Pabluqui tsijtsiĉha nii gradanac juntuñ. Nižaza kjara waytižcu žoñinaca ĉh'ujquizkatĉhiĉha. Jalla nuž žoñinaca ĉh'ujquizkatžcu, Pabluqui hebreo tawkquiztan paljayĉhiĉha, tuž cjican:

22

¹ —Jilanaca, ejpnaca, wejrqui persunal tjurt'ača. Wejt takuž nonžna.

² Jalla nuž hebreo tawkžtan paljayan, walja ch'uj željchiča nii žoñinacaqui. Nekztanaqui Pabluqui paljaychiča, tuž cjican:

³ —Wejrqui judío žoñtča. Nawjc Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča. Pero tekzi tii Jerusalén wajtquiz pajkchinča. Gamaliel cjita maestruqui wejr tjaajinchiča, učum atchi ejpnacž tuquita lii jarupanča tjaajinchiqi. Nižaza wejrqui tjapa kuztan Yoozquin sirwiñpanča, jaknužt ančhucqui tjapa kuztan učum cuzturumpi jaru paačhaja, jalla nuž. ⁴ Tuquiqui wejrqui Yooz jiczquiz ojklayñi žoñinaca taniñtača, conañcama. Nižaza Yoozquin criichi luctaka cjiñimi maataka cjiñimi preso tanžcu, cheliñtača carsilquiz chawjckatzjapa. ⁵ Nižaza timplu jilirinacami tjapa wajt jilirinacami zizza, weraral chiyučha, nii. Ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, Damasco wajtquin učum judío jilanacžquiz tjeezjapa. Nekztan nicju ojkinča, Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa. Tekzi Jerusalén wajtquiz zjijcžcu, castic pecchinča. Jalla tii weriž ojklayta puntuquiztanaqui tii Jerusalén jilirinacaqui kjanacama declarasača.

PABLUQUI JESUCRISTUŽTAN ZALCHIČHA

⁶ 'Carta credencial tanžcu, wejrqui Damasco watjal ojkinča. Nižaza taypur ora irantiz cjen, tiripintit arapachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča wejt muytata. ⁷ Wejrqui yokquin tjojtzinča. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, žkjažtquiztan am wejt quintramjo?” ⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, žject amya?” Jalla nekztanaqui wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: “Wejrtča Jesusitqui. Nazaret wajtchiz žoñtča. Amqui

wejt quintram paača”. ⁹ Wejttan chica cumpant'iñi žoñinacaqui walja tsucchiča. Nižaza nii kjanžquiñi cherchizakazza. Pero nii wejtquiz chiizquiñi jora ana nonziča. ¹⁰ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ħčhjulu wejr paajum cjii amya?” Nekztanaqui wejt Yooz Jiliri qui kjaaziča, tuž cjican: “Žaažna. Tiraka amqui Damasco watja oka. Jalla neks amquiz mazinta cjequiča ħjulut paasalaj, jalla nii”. ¹¹ Jalla nii kjanaž cjen zuranzinča. Jalla nekztanaqui wejt cumpant'iñi žoñinacaqui wejt kjarcu tanžcu Damasco watja irantizcama ħjitchiča.

¹² Jalla nii wajtquin tsjii Ananías cjita žoñi želatča. Jalla niiqui Moisés lii jaru walja cumpliñitača. Nižaza tjapa nii Damasco wajtquin kamñi judionacami nii žoñž puntuquiztan “Zumapanča nii žoñiqui” cjiñitača. ¹³ Nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz tjonžni tjonchiča. Jalla nuž tjonžcu wejt latuquiz tsijtsiča. Nekztan wejtquiz cjichiča: “Saulo jila, wilta cherñim cjequiča”. Jalla nii orapacha wejrqui cherñi cjissinča. Nekztan Ananías kjutñi cherzinča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz cjichiča: “Tuquitanpacha učhum ejpnacž Yoozqui am illziča, niž pinsita zizajo, nižaza niž ancha zuma Majch cherajo, nižaza niž jora nonžnajo. ¹⁵ Nižaza amqui niž puntuquiztan paljayaquiča tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz. Nižaza ninacžquiz amiž chertanaca, nižaza amiž nonztanaca declaraquiča. ¹⁶ Jaziqui apura žaažna, Yooz Jiliržquin tjapa kuztan cjee, am ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza bautista cjee”.

¹⁷ Wiruñaquei Jerusalén watja quejpcinča. Jalla nuž quejpcu, timpluquin ojkchinča Yoozquin mayizizjapa. Jalla nuž mayizican Yoozqui tsjii ħjuužtažokaz wejt kuzquiz tjonskatchiča. ¹⁸ Nekztan Yooz Jiliri cherchinča. Nižaza Yooz Jiliri qui wejtquiz cjichiča: “Tii

Jerusalén wajtquiztan apura ulna. Amiž wejt puntuquiztan chiita takunaca anaž nonz pecča”. ¹⁹ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ninacaqui zizza weriž ojklaitanacaqui. Tjapa ajcz kjuyaran ojklayiñtača, amquin criichinaca kjurcan. Jalla nii criichinaca wachtiquiztan, wejrqui ninaca wjajtkatchinča. ²⁰ Nižaza am puntu declarñi Esteban conan, wejrqui nicju tsijsi želatuča. Nižaza wejt kuzmi tjapa kuztača nii conan. Nižaza nii conñi žoñinacž zquitinaca cwitichinča”. ²¹ Pero Yooz Jiliriqui wejtquiz chiižinčiča, tuž cjican: “Oka amqui. Ažkquin nacjuñta wajtchiz žoñinacžquin am cuchnača”.

PABLUŽTAN COMANDANTI JILIRŽTAN

²² Jalla niicama žoñinacaqui Pabluž paljayta taku nonziča. Nekztanaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Ticzla tii žoñiqui! ¡Ana žejtz waquiziča!

²³ Jalla nuž tirapan kjawcan, persun zquitinaca wewcwewczinčiča, polvo žketinchizakazza. ²⁴ Jalla nižtiquiztan zultatž jiliriqui mantichiča, Pablo cuartelquin majkžnajo. Nižaza mantichiča, Pablo wjajtžcu mazkatzjapa, “¿Kjažtiquiztan nii žoñinacaqui niž quintra nižta kjaw?” jalla nii puntuquiztan zizjapa. ²⁵ Pablo wjajtžjapa čhejlžtaž cjen, Pabluqui neksz žejlñi tenientižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ima zumpacha zizcan, ¿tsjii roman žoñi wjajtž waquiziya? Anapaž waquiziča.

²⁶ Jalla nii taku nonžcu, nii tenientiqui niž comandantižquiz ojkičiča, nii puntu mazjapa. Jalla nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii žoñiqui roman žoñipanžača. Anaž čhjulumi nižtaqui kjaž cjila.

²⁷ Nekztanaqui nii comandante jiliriqui Pablužquin macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Roman žoňim panj amya?
Pabluqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jesalla.

²⁸ Nekztan nii comandantiqui cjichičha:

—Wacchi paaz wejrqui pacchinpančha roman wajtchiz žoňi cjisjapaqui.

Nekztan Pabluqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrqui nastiquiztanpacha roman wajtchiz žoňtčha.

²⁹ Jalla nuž Pabluž taku nonžcu, nii Pablo wjajtajo mantita zultatunacaqui nužquiz wir kjutňi atzičha. Nižaza Pablo roman žoňi zizcu, nii comandantiqui nii wjajtzjapa čhejlchiž cjen, tsucchi quirchičha.

PABLUQUI JUDIO JILIRINACŽQUIZ PRISINTISKATCHIČHA

³⁰ Niiž jaka tažuqui nii comandantiqui ancha ziz pecatčha Pabluž puntuquiztan. Ultimu, ¿kjažtiquiztan nii judío žoňinacaqui Pablo conkatz pecatjo? Jalla nekztan Pablo čhejlta carina apakžinchičha. Nižaza timplu chawc jilirinacami wajt jilirinacami juntjapznajo mantichičha. Jalla nuž juntjapztiquiztan nii comandantiqui Pablo ni-nacž yujcquin prisintisjapa chjitchičha.

23

¹ Nekztanaqui Pabluqui nii ajczi jilirinacž kjutňi cherzičha. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichičha:

—Jilanaca, wejt kuzquiz zizučha, tii noojcama wejrqui Yooz yujcquiziqui walika kamchinčha, nii.

² Nuž chiitiquiztan, Ananías cjita chawc jiliriqiu Pabluž žcati žejlňi žoňžquiz mantichičha Pabluž atquiz kijchnajo.

³ Pabluzti kjaazičha, tuž cjican:

—Pizc kuzziz žoňi, Yoozqui am casticaquičha. Amqui tekz julzamčha, učhum lii jaru wejr jusjizjapa. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan amqui učhum lii quintra wejr kijchnajo mantichamtajo?

⁴ Jalla nii žejlñi žoñinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—¿Jalla nuž Yooz chawc jiliriqui chayskazkaya?

⁵ Nekztan Pabluqui cjichičha:

—Jilanaca, anal wejrqui zizatučha tiiqui Yooz chawc jilirižlaja, jalla nii. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Tsjii wajt jilirž quintraqui anačha chiizqui”.

⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui naazičha, parti ajczñi žoñinacaqui saduceo partiquiztantačha, nižaza parti ajczñi žoñinacazti fariseo partiquiztantačha. Jalla nižtiquiztan altu joržtan nii žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Jilanaca, fariseo parti žoñtčha wejrqui. Wejt famili-aqui fariseo partizakazza. Tsjii noojiqui ticzi žoñinacaqui jacatataquičha. Jalla nii tjuñi wejrzakal tjewznučha. Jalla nii puntuquiztan ančhucqui wejr jusjičha.

⁷ Jalla nuž chiitiquiztan fariseo partinacžtan saduceo partinacžtan porapat aptjapzičha. Nekztanaqui nii ajczñi žoñinacaqui t'akzičha. ⁸ Nii saduceo žoñinacazti cjiñitačha, “Ticziquiztanaqui anaž wira jacatatasachha. Nižaza anaž anjilanacami zajranacami želasačha”, nuž cjiñitačha. Nii fariseo žoñinacazti jacatatz puntumi anjilanacž puntumi, zajranacž puntumi, tjapa nii puntunaca criiñitačha.

⁹ Jalla nižtiquiztan altu joržtan ch'aasi kallantichičha. Nekztan tsjii kjaž lii tjaajiñi maestronacaqui tsijtsičha. Ninacaqui fariseo partiquiztantačha. Ninacaqui paljaychičha tuž cjican:

—Tii žoñžquiz ana čhjul ujmi wachučha wejrnacqui. Cunamit tsjii anjilačha Pablužquiz chiižinchini, už ispiritužlaj tiizquiz chiižinchi.

¹⁰ Juc'ant juc'ant ch'aascan aptjapsičha. Jalla nuž cjen comandante jiliriqui eksnatčha Pablo chjojritžta cječhaj, jalla nii. Nekztan nii comandantiqui zultatunacžquiz mantichičha nii judionacž taypiquiztan Pablo jwescu wilta cuartilquin chjichajo.

¹¹ Niiž jaka zeztažu nii arama Yooz Jiliriqui Pablužquiz jecžquichiča, tuž cjican:

—Pablo, tjup kuzziz cjee. Jaknuž tii Jerusalén wajtquiz wejt puntuquiztan paljayčhamžlaja, nižaza Rom wajtquin wejt puntuquiztan paljajstanča.

PABLO CONZ KAZTA

¹² Jalla niiž jaka tažuqui tsjii kjaž judío žoñinacaqui Pablo conzjapa juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča. “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nuž cjican asiptassiča. Nižaza ninacaqui palt'assiča ninacpora, tuž cjican:

—Anaž čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama, —jalla nii.

¹³ Jalla nii parla asiptiñi žoñinacaqui pusi tunc jilatača. ¹⁴ Nižaza ninacaqui mazñi ojkchiča timplu chawc jilirinacžquinami nižaza wajt jilirinacžquinami. Ninacžquiz mazziča tuž cjican:

—Tsjii acuerduquiz asiptassinča tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza palt'assinča wejrnacpora, tuž cjican: “Anaž jecmi čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama”, jalla nii. ¹⁵ Jaziqui ančhucqui parti jilirinacžtanami nii comandante jiliržquiztan nii Pablo mayaquiča, tuž cjican: “Wilta Pablo cuchanžcalla wejtnacaquin. Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican Pablo mayaquiča. Wejrnacqui listuž cjeeča Pablo conzjapa. Ima ančucaquiz irantižcan, wejrnacqui nii Pablo conača. —Jalla nuž cjichiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Pabluž cullaca majchqui Pablo conz puntuquiztan nonziča. Jalla nii nonžcuqui cuartilquin ojkchiča Pablužquiz mazñi. ¹⁷ Nekztanaqui Pabluqui tsjii zultatž teniente kjawziča, tuž cjican:

—Tii tjowa chjicha comandantižquin. Tiiqui quintuchizza.

¹⁸ Nekztanaqui nii teniente nii tjowa chjitchičha tuž cjican:

—Nii Pablo prisita žoñiqui wejr kjawzičha. Nekztan wejtquiz chiichičha tii tjowa amquin chjichajo. Tiiqui amquiz quint'iz pecčha.

¹⁹ Nekztan nii comandantiqui kjarcu tanžcu nii tjowa tsjii latu chjitchičha. Jalla nekztan pewczičha, tuž cjican:

—¿Chjulum amqui wejtquiz chiiz pecya?

²⁰ Jalla nekztanaqui tjowaqui kjaazičha tuž cjican:

—Judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptasičha. Jaka wenz amquiztan mayaquičha Pablo chjitzjapa judío jilirinacž yujcquin. Jalla tuž mañžtan mayaquičha, “Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasučha”. Jalla nuž cjican mayaquičha. ²¹ Amzti ana ninacžquiz juyzu paaz waquizičha. Tsjii pusi tunc jil žoñinacaqui juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptasičha, tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeečha”. Nižaza ninacpora palt'assičha, tuž cjican: “Anačha čhjeri lujls Pablo conañcama”. Nii žoñinacaqui čhjojziž tjewža Pablo irantisquizcama. Anzpacha listučha, amiž asiptita takukaz tjewža.

²² Jalla nii quintu nonžcu nii comandantiqui nii tjowa cuchanchičha. Nižaza mantichičha:

—Anaž jecžquizimi amiž quint'itaqui chiichiyaquičha,
—jalla nuž cjican cuchanchičha.

PABLUQUI FELIX CJITA JILIRŽQUIN CUCHANTA

²³ Jalla nekztanaqui nii comandantiqui pucultan teniente kjawzičha. Jalla nuž kjawžcu tsjii ortina mantichičha, tuž cjican:

—Zultatunaca tuž tjaczna, paa patac zultatu kojochiñ ojkñijapa, nižaza pakallawk tunca zultatu cawallquiz

yawchi ojkñijapa, nižaza paa patac zultatu lanzižtan ojkñijapa. Ispir ora listu tjacžta cjequičha Cesarea watja ojkzjapa. ²⁴ Nižaza tsjii cawallu tjaczinaquičha Pablo yawchi chjitzjapa. Nižaza Pablo chjichaquičha ana čhjulu kjaž cjižcu. Nekztanaqui Félix cjita chawc jiliržquiz intirjaquičha. —Jalla nuž mantichičha nii comandantiqui.

²⁵ Nižaza nii Pablo chjichñi zultatunacžtan tsjii carta apaychičha, tuž cjican:

²⁶ “Al señor excelentísimo chawc jiliri Félix: Wejrqui amquin tsaanučha; Claudio Lisias wejrtčha. ²⁷ Judío žoñinacaqui tii žoñi preso tanchičha. Nižaza konz cji-chitakalčha. Jalla tiiqui roman žoñičha. Jalla nii zizcu, wejrqui zultatunacžtan ojkchinčha, tii liwrii. Wejr irantan, judío žoñinacaqui tii konzmayatačha. ²⁸ Wejrqui ziz pecatučha, ultimu kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui tii conkatz pecatjo, jalla nii. Nižtiquiztan judío jilirinacž yujcquin chjitchinčha. ²⁹ Nekztanaqui zizzinčha nii judionacž lii puntuquiztankaz tii quintra uj tjojtunchičha. Anaž konz razunami nižaza ana carsilquiz chawjcz razunami želatčha tii judionacžquiztanaqui. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassitakalčha tii Pablo konzjapa. Jalla nii zizcu, nekztan wejrqui amquin apura cuchanžcučha. Nižaza niižta quintra žoñinacžquiz mantichinčha, am yujcquiz parlajo, čhjul puntuquiztan quintra aptazaja, jalla nii. Jalla nužukazza”.

³¹ Jalla nekztanaqui ortin jaru zultatunacaqui ween Pablo chjitchičha, Antípatris cjita watjacama. ³² Niiž jaka tažucui kjojchiñ ojkñi zultatunacaqui cuartilquin quejpžquichičha. Cawallquiz ojkñi zultatunacakaz tira Pablužtan ojkchičha. ³³ Cesarea watja irantižcu, carta tjaachičha chawc jiliržquiz. Nižaza nii jiliržquiz Pablo intirjichičha. ³⁴ Carta liižcu, nii chawc jiliriqui Pablo

pewcziča, jakzi wajtchiz žoñitažlaja, jalla nii. Cilicia wajtchiz žoñi, nii zizcu, ³⁵ tuž cjichiča:

—Am quintra aptazñi žoñinacaž tjonchiž cjen, am pun-tuquiztanaqui wejrqui atintača.

Nekztanaqui nii jiliriqui mantichiča Herodes pajk kjuyquiz Pablo zuma wijilta želajo.

24

PABLUQUI FELIX YUJCQUIZ PRISINTIČIČA

¹ Nekztan pjijska tjuñquiztan, Ananías cjita timplu chawc jiliriqui Cesarea watja irantichiča Jerusalén wajt jilirinacžtanami nižaza tsjii Tértulo cjita tjurt'iziñi awjatžtan. Jalla ninacaqui chawc jilirž yujcquin prisintichiča Pabluž quintra chawc uj tjojtunzjapa. ² Tsjii audiencia cjetžtanaqui jilirž yujcquiz Pablo chjichtatača. Nekztan nii Tértulo tjurt'iziñi awjatuqui Pabluž quintra chii kallantichiča tuž cjican:

—Wejt excelentísimo chawc jiliri: Walikazza wejt watjaqui, nižaza cuntintu kamasuča. Sparaquiča amquin. Am walja zizñiž cjen zuma irpiñamča wejt-nacaquiz. Čhjul necesidad žejlčhaja, jalla nii atintichamča. ³ Tjapa watjanacquin amiž uchta obranacquiztan ancha sparaquiž cjiwča, zuma excelentísimo Félix. Nižaza tjapa žoñinacaqui nuž amquiz sparaquiča cjiñipanča. ⁴ Wejrqui am ana ancha molistis pecuča, tii puntuquiz-tankaz am atintalla. Nižaza tsjii ratu wejt taku nonžnalla. ⁵ Nuc ažka kamcan, wejrnacqui zizzinča, tii žoñiqui wira anawalipanča. Nižaza tjapa kjutñi judío žoñinacaž apt-japča, t'aka t'aka. Nižaza tiiqui walja achača nii nazaren cjita t'akquiztan. ⁶ Nižaza wejtnaca timpluquin yekja wajtchiz žoñi luskatz yanchiča. Jalla nižta anawalipanča. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui tii preso tanchinča. Nižaza wejtnac lii jaru tii žoñi casticskatz pecatuča. ⁷ Nii Lisias

cjita comandantizti fuerziižcu wejtnacaquiz mitissiča. Tama zultatunacžtan tii kjañchiča. ⁸ Nekztanaqui nii comandantiqui wejrnacqui tii žoñž uj tjeezjapa tekzi am yujcquiz tjonkatča. Jazic amza tii pewczna. Jalla nekztanaqui tiižquiztanpacha zizaquiča wejrnaca ultim werara chiichinča, wejtnacaž tjojunta uj puntuquiztan zumpacha zizaquiča. Tii žoñiqui walja ujchizza.

⁹ Nii žejlñi judío žoñinacaqui cjichizakazza:

—Tiiž chiita takunaca werarača.

¹⁰ Nekztanaqui nii chawc jiliriqui kjara waytižcu Pablo chiikatchiča. Jalla nuž cjen Pablo paljaychiča, tuž cjican:

—Nuc ažk wata tekz tii nacionquiz amqui jiliri tsijtsamča. Jaziquiz wejrqui ancha cuntintuča am yujcquiz tjurt'izjapaqui wejt puntuquiztan. ¹¹ Ampacham wejt puntuquiztan averiguasača. Tuncapan tjuñikaz weriž irantisquitaqui, nii Jerusalén wajtquin Yoozquin sirwizjapa tjonchintača. ¹² Anaž jec žoñimi wejr žoñžtan ch'assñi cherchiqui, nižaza wejrqui ana žoñinaca aptjapchinča, Jerusalén wajtquizimi. ¹³ Tii wejt quintra žoñinacaqui anaž čhjul ujmi amquiz tjeežni atča. ¹⁴ Jalla tiiča ultim weraraqui. Wejrqui wejtnac ejpnacž Yooz-pacha sirwuča Yooziž tjeežta kamaña jaru. Jalla nii Yooz kamañaqui yekjaž t'aka cjiča tinacaqui. Nižaza wejrqui criyuča tjapa Moisés cijjrta liimi, nižaza tjapa profetž cijjrta Yooz takunacami. ¹⁵ Nižaza criyuča Yoozqui ticziquiztan jacatatskataquiča zuma kamñi žoñimi ana zuma kamñi žoñimi. Jalla nii jacatatz tjuñi tjewznuča, tinacami nižazakaž tjewža. ¹⁶ Jalla nuž tjewžcan, Yooz yujcquizimi žoñž yujcquizimi wejt kuz zuma iwjt'ican persunpacha cwitasuča, ana ujchiz cjisjapa.

¹⁷ 'Tsjii kjaž watanaca yekja nacionaran wejr cjklayžquichinča. Jalla nuž ojklayžcu wejrqui wejt per-

sun yoka quejpchinča, limosnami ofrendanacami timpluquin uchjapa. ¹⁸ Jalla nuž paan, tsjii kjaž Asia provinciaquiztan tjonchi judionacaqui wejtta zalchiča. Timpluquin žejlchinča judíož cuzturumpi jaru paacan. Timpluquin žoñinacaqui anatača wacchi, nižaza anatača čhjulumi aptazzi. ¹⁹ Jalla nii Asiaquiztan tjonchi judionacaqui jalla ninacžla tekziqi am yujcquiz prisintisquizlani wejt quintraqui, čhjul uj paatučhaja, jalla nii. Ninacaqui tsjii uj tjeeznačhaj niiqui, tekz am yujcquiz tjeežla. ²⁰ Jalla nii ana atchucažlaj niiqui, tii žejlñi žoñinacaj weriž paata uj kjanacama chiilalla. Wejr judío jilirinacž yujcquiz želan, uj paachinžlaj niiqui kjanaj chiilalla. ²¹ Judío jilirinacž yujcquiz žejlcan, tiikaz altu joržtan chichinča: “Ticziquiztan jacatatz tjuñi tjewznuča. Jalla nižtiquiztan tonj ančhucqui wejr jusjiča”. Jalla niikazza weriž chiitaqui. —Nuž cjican Pabluqui chiichiča.

²² Jalla nuž nonžcu, Félix chawc jiliriqui nii cjetžta audiencia nužquiz suspintiskatchiča. Nii jiliriqui Yooz jicz puntuquiztan zuma zizziča. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra žoñinacžquiziqui ana juyzu paachiča. Nekztan cjichiča:

—Čhjulatorat Lisias comandante tjonachaja, jalla nekztanž tii ančhuc quijaqui wilta atintita cjequiča. Nii nooj azquitžta cjequiča.

²³ Nekztanaqui Félix chawc jiliriqui teniente capitanzquin mantichiča Pablo tira kjuyquiz chawjta cwitajo. Pero Pabluž amigonacžquiz permiso tjaachiča, Pablo atintizjapa.

²⁴ Tsjii kjaž majquiztan Félix chawc jiliriqui Drusila cjiti tjunatan tjonžquichiča Pabluž taku nonzjapa. Jalla naaqui judioquiztan žontača. Nekztanaqui Pablo kjawzñi mantichiča. Niiž yujcquiz prisintižcu, Pabluqui Jesucristužquin kuzziz puntuquiztan paljaychiča.

²⁵ Nii jiliriž nonznan, Pabluqui parličičha tii čhjep puntuquiztan: Yooz zuma kamaña puntuquiztan, nižaza persun kuz zuma irpiz puntuquiztan, nižaza Yooz castic tjuñi puntuquiztan. Jalla nii parlita nonžcu Félix chawc jiliriqi muzpa tsucchiča. Nekztanaqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejttaž timpu želan, wilta am kjawznača.

²⁶ Félix chawc jiliriqi “paaz pac jaa” cjican jalla nuž Pablužquiztan pecatča. Paaz pactiquiztan Pabluqui cuchtaž cjitasatča. Jalla nižtiquiztan nii jiliriqi kjaž wilta Pablo kjaw kjawatča, “Cunamiž paaz pacasa jaa” cjican. Pablo kjawžcu, niižtan parličičha. ²⁷ Félix jiliriqi judionacž kuz wali cjiskats pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablo preso ecchiča. Pizc wata nuž watchičha. Jalla nekztanaqui Félix chawc jiliriqi niž puestuquiztan ulanchičha. Nii puestuquiz tsjiizuñ luzziča, Porcio Festo cjita tjuuchiztača.

25

PABLUQUI FESTUŽ YUJCQUIZ PRISINTIČIČHA

¹ Festuqi chawc jilirž puestuquiz luzcu, niž čhjep majquiztan Cesarea wajtquiztan Jerusalén watja ojkiča.

² Jalla nicju timplu chawc jilirinacami walja acha wajt jilirinacami, jalla ninacaqui Pabluž quintra quijchiča.

³ Nižaza rocchiča:

—Tsjii favora paalla —cjican. —Tii Jerusalén watja Pablo cuchanžcalla.

Nii oraqui ninacž kuzquiz pinsičičha, Pablo jicquiz tjonan conzjapa. ⁴ Nekztanaqui Festo chawc jiliriqi kjaaziča, tuž cjican:

—Pabluqui Cesarea wajtquin preso žejlča. Tsjii kjaž majquiztan wejrpachal quepača nicju. ⁵ Jaziqui ančuca jilirinacaqui wejtta chica Cesarea ojkla. Jalla nicju nii

žoñiqui ujchizpanžlaj niiqui, jalla niiž uj tjeezpanikazza ančhucalaqui.

⁶Nii Festo jiliriqiu quinsakal tjuñižlaj uż tunca tjuñižlaj, jalla nuž žejlchiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nekztanaqui Cesarea watja quejpcchiča. Niiž jaka tažuqui niiž jusjiz oficinquiz luzziča. Jalla nekztan Pablo zjijcajo mantichiča. ⁷Pablo zjijctiquiztan Jerusalén wajtquiztan tjonchi judionacaqui jusjiz oficinquiz luzzizakazza. Pabluž muytata tsijtsu, wali chawc ujnaca tjojtunchiča. Pero ana čhjul uj tjeezñi atchiča. ⁸Jalla nekztanaqui Pabluqui persuna tjurt'ican takunaca chiichiča, tuž cjican:

—Wejrqui ana čhjul ujmi paachinpanča, ana judionacž lii quintrami, nižaza ana timplu quintrami, nižaza ana roman chawc jilirž quintrami. Anapan uj paachinča.

⁹Nekztanaqui Festo jiliriqiu judionacž kuz wali cjiskatzjapa tsjii favora paaz pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jerusalén watjam okasaya? Jalla nicju am quintra quijta puntuquiztan atintasača.

¹⁰Jalla nižtiquiztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Roman chawc jilirž jusjiz oficinquiz želuča. Tekz-pacha wejrqui jusjita cjistanča. Amqui zumpacham zizza wejt puntuquiztan. Wejrqui ana čhjul ujmi paachinča tii judionacž quintrami. ¹¹Jaziqui wejrqui ujchizpančhalaj niiqui, casticta cjis anal jiwjatuča. Nižaza uj paachiž cjen ticz waquizičhaj niiqui, ticzmi anal jiwjatuča. Pero wejt quintra tjojtunta ujnacami ultimu ana tjeezkattača. Nižtiquiztan anaž nii judionacž kjarquiz wejr intirjita cjesača. Jaziqui roman chawc jiliržquinpan watz mayuča wejt puntuquiztan zumpacha arreglita cjisjapa.

¹² Jalla nekztanaqui Festo jiliriQUI niiz tantiiñinacžtan palt'ichiča. Jalla nuž palt'ižcu, Pablužquiz chiichiča, tuž cjican:

—Amqui roman chawc jilirizquin watz maychamča. Jaziqui jalla nii jiliržquinpanikam watačhani.

PABLUQUI AGRIPŽ YUJCQUIZ PRISINTIČIČHA

¹³ Jalla tsjii kjaž majquiztan tsjii Agripa cjita chawc jiliriQUI Cesarea watja tjonchiča Berenice cjiti tjunatan. Jalla ninacaqui tjonchiča Festo tsaanzjapa. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž maj kaman Festo jiliriQUI ninacžquiz quint'ichiča Pabluž puntuquiztan, tuž cjican:

—Tekz tsjii pres žoñi žejlča, Félix jiliržquiztanpacha. ¹⁵ Wejrqui Jerusalén wajtquiz želan, timplu jilirinacami wajt jilirinacami jalla ninacaqui tii žoñž quintra qui-jchiča. Ninacaqui wejtquiz tii žoñi conkatz pecatča. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui kjaazinča tuž cjican: “Romanž liiqui tuž cjiča: Quijta žoñžtan quijni žoñžtan pucultan declarskatzpanikazza, čhjulut watčhaja, jalla nii. Nekztan nii quijta žoñiqui persun takunacžtan tjurt'asača werarquiztanaqui. Nekztan chawc ujchizlaj niiqui, contaž cjesača”. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan ninacaž tiwc tjonchiž cjen, ana timpu pertižcu, niiz jaka tažuqui quija atintichinča wejt jusjiz oficinquiz. Nii quijta žoñi zjjcajo mantižcu zuma atintichinča. ¹⁸ Nii quijni žoñinacaqui prisintichizakazza. Wejrqui pinsichintača, ninacac chawc ujpjan nii žoñžquiz tjeeznaa, cjican. Ultimu ninacazti ana čhjul chawc ujmi tjeezkati atchiča. ¹⁹ Nii žoñž quintra chiichiča religiön puntuquiztankaz. Tsjii Jesusa cjita žoñiqui ticziča. Pabluzti “Žejtča niiqui” cjiñitakalča. ²⁰ Wejrqui nižta quija atintizjapa anal zuma zizatuča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczinča, tuž cjican: “¿Jerusalén watja okasay? Jalla nicju tii am quintra

quij puntuquiztan atintasača”. Jalla nuž chiichinča wejrqui. ²¹ Jalla nektanaqui niiqui maychiča roman chawc jiliržquin watzjapa. Jalla nižtiquiztan Augusto cjita chawc jiliržquin watajo mantichinča. Nižaza tirapan preso želajo mantichinča, čhjulatorat chawc jiliržquin mantichuca cječhaja, jalla niicama.

²² Jalla nektanaqui Agripa jiliriqui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Wejrzakal nii žoňž razuna nonz pecučha.

Festo jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakapacham nonznaquiča.

²³ Niiž jaka tažuqui Agripa cjita jiliriqui Berenice cjiti tjunatan pajk audiencia kjuyquin luzquichiča, ancha zuma honorchiz. Zultatž jilirinacžtanami wajt jilirinacžtanami luzzizakazza. Nektanaqui Festo jiliriqui Pablo zjijcajo mantichiča. ²⁴ Pablo zjijctiquiztan Festo jiliriqui tuž paljaychiča:

—Agripa chawc jiliri, nižaza tekz ajczi zuma žoñinaca. Tekziča tii žoñiqui. Walja judionacaqui tii žoňž quintra chiichiča Jerusalén wajtquinami tii Cesarea wajtquizimi. Jalla ninacaqui wejr rocrocchiča tii žoñi conzjapa, “Tii žoñiqui ana žejt waquiziča” cjican. ²⁵ Wejrpacha tii zuma pewcpewcžcu, anapan čhjul uj wači atchinča, ticzkatajo. Nižaza tiiqui roman chawc jiliržquin watz maychiča jusjita cjeyajo. Jalla nuž maytiquiztan tantiižcu, watajo mantichinča. ²⁶ Wejrqui roman chawc jiliržquin čhjul puntut tii žoňž puntuquiztanaqui cijras? Anal zizuča. Jalla nižtiquiztan am yujcquiz prisintiskatuča, señor Agripa, wejt chawc jiliri. Nižaza tjapa ančhucaquiz prisintiskatuča. Jaziqui ančhucqui tii žoñi zumpachaž pewczina. Nektan wejrqui aptačhane čhjul puntut cijras, nii. ²⁷ Tii pres žoňž quintra puntuquiztan kjanapacha cijrz waquiziča. Ana nižta cijraquiz niiqui,

anapal cuchñi atasach̄a. —Jalla nuž paljaychičha Festo jiliriq̄ui.

26

PABLUQUI TJURT'IÑI TAKUNACA WILTA CHIICHIČHA

¹ Jalla nekztanaqui Agripa jiliriq̄ui Pablužquiz tuž cjichičha:

—Amqui am persunquiztan zuma tjurt'iz taku chiya.

Jalla nekztanaqui Pabluqui kjara chjinžcu paljayi kallantichičha, tuž cjican:

² —Excelentísimo Agripa, chawc jiliri, ancha cuntintučha wejrqui, am yujcquiz wejt puntunaca werera chizjapa. Judío žoñinacaqui wejt quintra ujnaca tjoj-tunchičha. Jaknižlaj nii werera chiyasačha. ³ Amqui tjappacha učhum judionacž cuzturumpinaca zumam zizza. Nižaza učhumpora čhjul puntu ch'aasaj, nii ch'aastanacami zizza amqui. Jalla nižtiquiztanaqui wejrqui ancha cuntintučha, am yujcquiz tjurt'izjapaqui. Zuma pasinsistanž nonžnalla.

⁴ 'Tjapa judionacaqui weriž kamta zizza. Wejt yokquiz ojklajtami nižaza Jerusalén wajtquiz ojklajtami jaknuž ocjalquiztanpacha kamiñtažlaja, nii zizza tjapa judionacaqui. Ninacžtan kamiñtačha.

⁵ Tjowanstiquiztanpacha fariseo t'akquiz žejlchinčha. Nii fariseo t'akaqui učhum judionacž lii jarupan walja estricto kamñičha yekja judionacž t'akanacquiztan cjenami. Jalla nii ažktan zizza nii wejt quintra judionacaqui. Jaziqui ninacakaj declarla, declarz pecchaj niiqui. ⁶ Tuquiqui Yoozqui učhum tuquita ejpnacžquiz taku ecchičha, ticziquiztan jacatatz puntu, jalla nii. Jalla nii jacatatzpan tjewznučha. Jalla nuž weriž tjewztiquiztan, judionacaqui wejt quintra quijchičha. ⁷ Pero Israel wajtquiziqui wejtnac tuncapan t'akanacaqui Yooziž ecta taku cumplis zakaz

tjewža. Jalla nižtiquiztan Yoozquin rispitiñiča, nižaza majiñami weenami nižžquin sirwiča. Wejt chawc jiliri, jalla niipan tjewžñiž cjen judionacaqui wejt quintra tjojtichiča. ⁸ Ančhucmi zakaz criičhani, Yoozqui ticziquiztan žoñinaca jacatatzquiča, nii.

⁹ Tuquiqui wejrqui pinsiñtača, nii Nazaret wajtchiz Jesusižquin criichi žoñinacž quintra čhjul anawalinacami paaz waquiziča. ¹⁰ Jalla nuž wejrqui criichinacž quintra anawalinaca paachinča Jerusalén wajtquin. Učhum timplu jilirinacž mantita jaru walja criichinaca carsilquiz chawjcskatchinča. Nižaza criichinaca conajo, wejr zakal taku utchinča. ¹¹ Nižaza kjaž wilta criichi žoñinaca sufriskatchinča, Jesucristuž quintra chiikatzjapa, nižaza Jesucristužquiztan quejpskatzjapa. Wejrqui nižtapacha paachinča judionacž ajcz kjuyquizimi. Nižaza walja žawjwiñtača nii criichinacž kjutñi. Jalla nuž žawjžcu wejrqui criichinaca tani ojklayiñtača yekja watjaranami.

¹² Jalla nijapa Damasco watja ojkinča, timplu chawc jilirinacž mantita jaru. Nižaza ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, nii criichi žoñinaca tanzjapa. ¹³ Jiczquiz okan, taypur ora tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča, tjuñ siiquiztan juc'anti. Wejt muytatami wejt cumpant'iñi žoñinacž muytatami kjančiča. ¹⁴ Niiž cjen, wejrnacqui yokquiz tsucaña tjojtsinča. Nekztanaqui wejrqui tsjii jora nonzinča. Hebreo tawkquiztan wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo? Ampacha persun quintra paača. Tsjii wa-caqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintra paača, jalla nižta irata am persun quintra paača”. Jalla nuž paljayžquichiča nii tsewctan chiiñi joraqui. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject amya?” Nekztan Yooz Jiliri qui wejtquiz

cjichiča: “Wejrtča Jesusitqui. Amqui wejt quintram paača. Wejrtča niitqui. ¹⁶Žaažna. Tsijtsna. Amqui wejr sirwaquiča. Nižaza tii amiž chertanacami declaraquiča muzpa žoñinacžquiziqui. Wiruñaqi iyam cheraquiča wejt puntuquiztan. Jalla nekztan tjapa wejt puntuquiztan parlaquiča. Jalla nižtajapa am illzinča. Jalla nuž cjen amquiz pariscuča. ¹⁷Jaziqui am cuchnača ana judío žoñinacžquin wejt puntuquiztan parližcajo. Nekztanaqui amiž parlan, wejrqui am cwitača, judionacžquiztanami, nižaza nacjuñta žoñinacžquiztanami. ¹⁸Nacjuñta žoñinacžquiz am cuchnača, wejt puntuquiztan parlajo. Jalla nuž amiž parlitiquiztan nii žoñinacž kuzqui cjetžintaž cjequiča wejt puntu intintazajo, nižaza ana zumchiquiz kamajo, antiz zuma kamañquiz kamzjapa. Nižaza amiž parlitiquiztan ninacaqui liwriita cjequiča, Satanás cjita diabluz mantita jaru ana ojklajajo, antiz Yooz mantita jaru ojklajajo. Nižaza wejtquin criyaquiča, ninacž ujnaca pertunta cjisjapa, nižaza Yooz kamaña tanzjapa parti Yooz illzta žoñinacžtan”.

¹⁹ Nekztanaqui, Agripa chawc jiliri, nii arajpachquiztan paljayta takunaca catokchinča, nii jaru kamzjapa. ²⁰ Primiraqui Damasco wajtquin žejlñi žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku parli kallantichinča. Nekztanaqui Jerusalén wajtquin nii Yooz taku parlichinzakazza. Niiž jaru Judea yokaran parlichinča. Niiž jaru nacjuñta žoñinacžquin Yooz taku parlichinča. Judío žoñinacžquizimi ana judío žoñinacžquizimi tjappachquiz parlichinča, ninacž kuznaca campiyajo, Yooz sirwiz quejpnajajo, nižaza Yoozquin quejptiquiztan zuma kamaña tjeežnajo. ²¹ Jalla nižta Yooz takunaca parlitiquiztan judío žoñinacaqui wejr preso tanchiča timpluquiz, wejr conajo. ²² Anzcama Yoozqui wejr yanapča. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjurt'iñi kuzziz tii zuma Yooz taku parluča humilde žoñi-

nacžquizimi pajk jilirinacžquizimi. Tuquitan Yooz taku parliñi profetž chiita tawk jaru nižaza Moisés chiita tawk jaru, jalla niicama parluča. Jalla ninacaqui mazinchiča, tuž cjican: ²³ “Cristuqui sufristanča ticzcama. Nekztan ticziquiztan jacatatstanča. Jalla niiqui primer ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Jalla nii Jesucristuž cjen tii zuma liwriiñi Yooz takuqui parlitapantača učhum wajtchiz žoñinacžquizimi yekja wajtchiz žoñinacžquizimi”. Jalla nii liwriiñi taku zaka wejr parluča.

PABLUQUI AGRIPŽQUIZ CHIIŽINCHIČHA

²⁴ Pablo jalla nuž tjurt'iñi taku paljayan, Festo jiliri qui altu tawkžtan cjichiča:

—Pablo, ¡lucuratažtakazza amqui! Zmali istutiižcu, jalla nižtiquiztan lucurata cjissamčhalani amqui.

²⁵ Pabluqui kjaaziča, tuz cjican:

—Festo, zuma chawc jiliri. ¡Wejrqui anača lucuratqui! Antiz weriž paljayta takunacača razunaqui, nižaza weraracha. ²⁶ Tekzimi Agripa chawc jilirimi žejlča. Niimi zumaž tii puntuquiztan zizza. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuztan tiiž yujcquiz chiižinuča. Tii Agripa chawc jiliri qui tjapa weriž paljayta puntunacaqui zizzipanča. Nižaza tii puntunacaqui watchiča tjapa žoñinacaž zizan, anača tsjii chjojzak watchi quintu. ²⁷ Señor Agripa, chawc jiliri, ¿profetaž parlita takum criya? Amqui criiž caa kal cjiwchiya.

²⁸ Agripa chawc jiliri qui Pablužquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Tsjii koluc takunacžtankam wejr cristiano cjiskatz pecya?

²⁹ Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:

—Tsjii kjaž takunacžtan už wacchi takunacžtan wejrqui ančhuc tuž cristiano cjiskatz pecučha. Ammi nižaza tjapa tonj nonzñi žoñinacami wejr irataj cjisla. Jalla nuž Yooz

munañpaj cjeequi. Wejr irata Yoozquin criichej cjisla, pero ana tižta carinžtan mokta.

³⁰ Jalla nuž Pabluž chiitan, tjappacha nii julzi žejlñi jilirinacaqui tsijtsičha, Agripa chawc jilirimi, nižaza Festo jilirimi, nižaza Berenice cjiti tjunmi. ³¹ Nekztanaqui ninacaqui Pabluž puntuquiztan parlizjapa tsjii latu ojkchiča ninaccama palt'i. Jalla nekztanaqui ninaccama kazziča:

—Tii žoñiqui ana čhjul ujmi paachiča, konkatajo. Anaž conta cjesača. Nižaza anaž carsilquizimi chawjcta cjesača.

³² Nižaza Agripa chawc jiliriQUI Festo jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui ana roman jiliržquin watz maytasaz ni-iqui, cutztaž cjitasača.

27

PABLUŽ QUIJAQUI ROMA TJATŽTAČHA

¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui tantiichiča, Pabluž quija roman chawc jiliržquin tjatzjapa. Jalla nižtiquiztan Pablumi parti presonacami intirjitatača tsjii Julio cjita capitanžquiz, Italia watja chjitzjapa. Nii capitanaqui Augusto cjita batalionquiztan jiliritača. Wejrqui Pablužquiz cumpant'ichinča. ² Adramitio cjita wajtquiz tsjii warcu želatča. Nii oraqui nii warcuqui ojkzpachatača Asia kjutñi. Jalla nuž cjen nii warcuquiz luzzinča. Nižaza wejtnacatan Aristarco cjita žoñitača. Niiqui Tesalónica wajtchiz žoñitača. Tesalónica watjaqui Macedonia yokquintača. ³ Jaka tažuqui Sidón cjita wajtquin irantichinča. Jalla nicju Julio capitanaqui Pablužquiz tsjii favora paachiča, Pablužquiz permiso tjaachiča niž mazinacžquin tjonznajo atintita cjisjapa. ⁴ Nekztanaqui

Sidón wajtquiztan ulanžcu Chipre cjita zkolta yoka watchinča. Zkar latu watchinča tjamiž cjen. ⁵ Jalla nekztanaqui Cilicia nižaza Panfiliaž niiz waruñ chawc kota kajkchinča Mira cjita watjacama. Mira watjaqui Licia cjita yokqintača.

⁶ Jalla nicju zultatž capitanaqui tsjii Italia ojkni warcu zalchiča. Nii warcuqui Alejandría wajtquiztan ulnatča. Jalla nii warcuquiz capitanaqui wejrnac luzkatchičha tira ojkzjapa. ⁷ Nekztanaqui tsjii kjaž maj ojkchinča zumat. Ancha tjamiž cjen ch'aman irantichinča Gnido cjita yokž wartuñtan žcati. Nižaza nii ancha tjamiž cjen Salmón cjita yok žcati watchinča. Nekztanaqui Creta yok žcati irantican tajachuc muytižcu ojkchinča. ⁸ Tjamiž cjen, ch'aman ojkcan Creta cjita yok žcati ojkchinča. Nižtami wejrnacqui irantichinča Buenos Puertos cjita watja, Lasea wajtž žcati.

⁹ Jalla nicju irantizjapaqui walja timpuqui pertitača. Auti timpu irantisquiz cjen, tjamiqui tirapan tjamchiča. Jalla nižtiquiztan anawalitača chawc kotquiz ojkzqui. Jalla nižtiquiztan Pabluqui chiižinchiča, ¹⁰ tuž cjican:

—Jilanaca, wilta ojkzqui anawaliž cjequiča. Warcumi cargami pertisnačhani nižaza učhummiž ticznasača.

¹¹ Nii zultatž capitanazti Pabluž chiita ana cazziča. Warcuchiz tuyñumi, nižaza warcuž capitanami, jalla ninačž takukaz nonziča. ¹² Nii wajtquiz auti timpu watzjapa, warcužtaqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan jos tjappacha ninacaqui pinsatča nawjctan ojkz tsjan cusa, nii. Fenice cjita wajtquin irantis pecatča jaknužumi. Fenice watjaqui Creta yokquinzakaztača. Nii wajtquiztan cheržtaqui pajk kota tjenča warutuñtan, užatuñtan. Jalla nicjuñtača waliqui auti timpu watzqui.

PAJK KOTQUIZ ANAWALI WATCHIČHA

¹³ Jalla nekztanaqui warutan zuma queržcan ninacaqui pinsichiča, tira ojkzjapa. Jalla nekztan ninacaqui zarakchiča. Creta yok tjiyaranpan ojkchiča. ¹⁴ Tsjii kjaž majquiztan tsjii walja pjursanti tjamiqi tjonchiča užatan tuwantan cheechi. ¹⁵ Nekztanaqui tjamiqi warcu chjitchiča chawc kot mor kjutñi. Tjamž kjutñiqui anataž wira ojkchuca. Jalla nižtiquiztan jakzichuckat tjamiqi učhum chjichačhani, jalla nicjupankaz okačhani. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Clauda cjita kolta yokž waruñ watchinča. Jalla nicjuñ watan tjamiqi anatača ancha pjursanti. Tsjii kolta warcuqi pajk warcuž wirquiz mojkžtatača. Ana ancha tjamiž cjen nii kolta warcuqi pajk warcuquiz tewziča ch'aman. ¹⁷ Jalla nuž tewžcu, nii pajk warcu kojchnacžtan zumpacha t'ejžtatača, ana cjacsnajo. Jalla niiran yok pjila želatča Sirte cjita. Tjamiž cjen nii yok pjilquiz julz eksnatča. Jalla nižtiquižtan nii pajk pañuz cherchi pajk tultu apakchiča warcu tsewctan. Nekztanaqui tjamžquiz warcu chjitskatchiča. ¹⁸ Niiž jaka tažuqi nii tjam queraqui tira walja pjursantitača. Jalla nižtiquiztan nii warcuquiz žejlñi kuzinacaqui pajk kotquiz tjojtatača. ¹⁹ Jalla niipa tažuqi warcuž cusasanaca kot kjazquiz tjojtchinča wejtnaca kjaržtan. ²⁰ Tsjii kjaž majquiztan ancha ch'orawitača. Jalla nuž ch'orawiž cjen anaž tjuñimi warawarami tjenatča. Nižaza nuž ch'orawiž cjen wejrnacqui “Ticznačhani. Anaž jaknužumi liwriyasača”, nuž cjican chiichinča.

²¹ Tsjii kjaž maj ana čhjeri lujlchi cjen Pabluqi ninacž taypiquiz tsijtsičha, tuž cjican:

—Jilanaca, anatača učhumqui Cretquiztan ulansquiz, wejt taku cazpantača ančhucalaqui. Nižaza anaž carganacami pertitasača, nižaza učhumqui anaž tižta sufritasača. ²² Anziqi ančhucqui tjup kuzziz cjisna, anača llaquiza. Tii warcuž katanami, anaž jakzil-

tami ticznaquiča. ²³ Wejrqui Yooz sirwuča, nižaza Yooz partitča. Zez ween Yoozqui tsjii anjila wejtquiz cuchanžquichiča. Nii anjilaqui wejtquiz jeczquichiča, ²⁴ tuž cjican: “Pablo, ana eksna amqui. Roman chawc jilirž yujcquiz prisintistanča amqui. Jaziqui amiž cjen tjapa amtan chica ojkni žoñinaca žetaquiča”. ²⁵ Jilanaca, anača llaquiza. Wejrqui Yoozquin tjapa kuztanča. Jaknuž nii anjilaqui chiitčaja, jalla niicamaž cumplisnaquiča. ²⁶ Kot taypiquiz tsjii kolta yoka žejlča. Jalla nii yoka irantiž cjen warcuqui yokquiz čhjakžcu, tsijtsnaquiča kjazquizpacha. —Jalla nuž paljaychiča Pabluqui.

²⁷ Jalla nekztanaqui pizc simana ojktiquiztan, Adria cjita kot kjazquiz želan, tjamiqui warcu chjichatča. Jalla nii ween chica arama warcu joojooñinacaqui pinsichiča, yokquin irantičhani, cjican. ²⁸ Jalla nižtiquiztan kjazquiztan kozzuc yokquin tupžcu, zizziča quinsa tunc sojtan metro. Nižaza tsjii kjažtapacha ojkžcu wilta tupzizakazza. Jalla nuž tupžcu, zizziča paatunc pakallakun metro. ²⁹ Kjaz kostan maz akji želačhani cjican pinsichiča. Nekztan warcu wirquiztan tsjii pajkpic pajk jirunaca quijsiča ana nii maz ajkquin čhjakajo. Ekscan tjuñi tjewks tjewznatča. ³⁰ Jalla nuž tjewžcan, nii warcu joojooñinacaqui pinsichiča, warcuquiztan atipasjapa. Jalla nuž pinsižcu, nii tewžta kolta warcu kjazquiz chjijwnatča. Jalla nuž chjijuncan nii pajk jirunaca quijtžtažokaž cjetča nii warcuž yujcquiztan. ³¹ Jalla nuž cheržcu, Pabluqui zultatž capitanžquiz paljaychiča nižaza zultatunaczquizimi, tuž cjican:

—Nii warcu joojooñinacaqui ana tii warcuquiz eclaquiž niiqui, ančhucqui ticznasača.

³² Nuž nonžcuqui zultatunacaqui nii kolta warcu mojhta kojchnaca pootžinchiča kolta warcu kjazquin tjojtsnajo.

³³ Jalla nii kjantati Pabluqui taku tjaachiča čhjeri lulajo, tuž cjican:

—Pizc simana tjontača ančhucmi kuz turwayzi ana tjajchi nižaza ana lujlchi. ³⁴ Nižtiquiztan ančhucqui čhjulullamekaz lujlznalla, azi tanzjapa. Anaž jecmi wira apt'isnasača. Nižaza ana zinta čhjojricta cjequiča.

³⁵ Jalla nuž chiižcu Pabluqui tsjii t'anta tanziča. Nižaza Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča tjapa nii žejlñi žoñinacž yujcquiz. Jalla nektzanaqui nii t'anta kjolžcu lujlchiča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan tjapa nii žoñinacaqui lujlsquin kuzziz cjissiča. Nektzan lujlchizakazza. ³⁷ Nii warcuquiz paa patac pakallawk tunca sojtan žoñinacatača. ³⁸ Jaknužt zapa mayni pecčhaja jalla nuž lujlchiča. Jalla nuž lujlžcu nii parti trig kuzinaca kjaz kotquin tjojtchiča nii warcu cježu cjejajo.

WARCU KJAZQUIZ KATCHIČHA

³⁹ Tjuñi tjewktanalla, warcu joojooñinacaqui nii yoka cheržcu ana pajatča. Pero tsjii puj atquin pjila iñžta k'ar yoka želatča. Nii yokquin warcu tsijtskatz pecatča. ⁴⁰ Jalla nektzanaqui nii pajk quijtžta jirunacžquiz mojkta kojchmi pootchiča. Kjazquizpacha cutziča. Nižaza kochnaca jweržcu, warcu irpiñi maderanaca cutsiča. Nektzan pajk tultu, warcu juntuñ tucquin tsjijsiča tjami tanzjapa. Jalla nižtiquiztan warcuqui puju iñžta yoka žcatžinchiča. ⁴¹ Jalla nuž žcatžincan, pizc curinti ojkñi kjaz jalla nektzan cjissiča. Jalla nižtiquiztan nii warcuqui kjaz koztan yokquiz quijsiča. Warcu tucquiztanaqui pjilquiz luzzitača. Ana jaknužquin kissiča. Nižaza warcu wirquiztanaqui kjaz ljojkikaž warcu kjo-latča. ⁴² Jalla nuž cjen preso itžni zultatunacaqui preso žoñinaca konz pecatča, ana atipskatzjapa kjazquiz nancan. ⁴³ Zultatž capitanazti Pablo liwriiz pecatča. Jalla

nižtiqiztan presonaca conawc cjen atajichiča. Nekztan mantichiča, tuž cjican:

—Kjazquiz narñi zizñi žoñinaca, ančhucqui primiraqui kjazquiz luzna, yokquin irantizjapa. ⁴⁴ Parti žoñinaca, ančhucqui tabla tanžcu kjazquiz zakaz luzna. —Jalla nuž mantichiča nii capitanaqui.

Jalla nuž tjappacha yokquin irantichiča. Ana zinta ticziča.

28

PABLUŽ MALTA YOKQUIN KAMTA

¹Jalla nuž yokquin ulanžcu, nii kolta yokž tjuu zizzinča Malta cjitatakalča. ²Jalla nii yokquin žejlñi žoñinacaqui wejrnaca ancha wali atintichiča. Nižaza tsjii pajk uj taazinchiča wejrnac kutnajo. Chijniž cjen zaquič cjen wejtnacaltajapa uj taazinchiča. ³Nekztanaqui Pabluqui kjoñ žup aptichiča. Nii žup ujquin tjojtan, tsjii zko-raqui uj kjakiž cjen ulanžquichiča Pabluž kjarquin ch'atzi chejchipacha. ⁴Jalla nuž cheržcu nii yokchiz žoñinacaqui tuž cjejassiča:

—Tii žoñiqui žoñi conñižlani. Kot kjazquiztan liwriitaž cjenami Yoozqui anat munčhani, tiiž žejtzmi.

⁵Pabluqui kjarquiztan zkora tsajttsajtsičha ujquiz. Zko-raž ch'attaž cjenami anapan kjaž cjissiča Pabluqui.

⁶Tjapa nii žoñinacaqui Pabluž kjarat tjuwačhani cjican chekznatča. Nižaza tsjii ratuquiztan ticzit cjee tiiqui, jalla nuž pinsatča nii žoñinacaqui. Jalla nuž ažk tjewžcu, Pablo ana kjaž cjissi cherziča. Jalla nižtiqiztan pinsita campiižcu, nii žoñinacaqui cjichiča:

—Tii Pabluqui cheka Yoozzalani —cjican.

⁷Ulanta yok žcati nii yokchiz jilirž yokanaca želatča. Nii jiliriqi Publio cjitatača. Jalla niiqui wejrnaca zuma risiwchiča. Čhjep maj wejrnac zuma atintichiča.

⁸ Publiož ejpqui laa želatča, tsjii ch'ujlři conžtan, nižaza jawžtan. Pabluqui nižquin tjonžni ojkchiča. Nekztanaqui Pabluqui nii laa žoňža Yoozquin mayizichiča, čhjetinzjapa. Nekztanaqui niž juntuň kjaržtan lanžcu, čhjetinchiča. ⁹ Jalla nižtiquiztan parti nii yokquiz željři laanacaqui tjonchizakazza, jalla ninacami čhjetintat- ača. ¹⁰ Nuž čhjetintiquiztan nii žoňinacaqui wejtnacquiz walja rispitchiča. Čhjep jizquiztan wilta tsjii warcuquiz luzzinča. Ima nii warcu luzan, nii žoňinacaqui walja zuma žaka cjižinchiča, wejrnaca ojkzjapa.

PABLUQUI ROMA WAJTQUIN IRANTICHIČHA

¹¹ Warcuqui nii yokquiz auti timpu watchiča. Alejandría wajtquiztan tjonchitača. Nii warcuž tucquin pizc yooznacchiztača. Cástor y Pólux cjitatača nii pizc yooznacaqui. ¹² Nekztanaqui warcuquiz ojkcan, Siracusa wajtquin irantichinča. Jalla nicju čhjep maj kamchinča. ¹³ Jalla nekztan warcuquiztan tira ojkchinča. Nekztan yok žcatiran ojkcan, Regio cjita wajtquin irantichinča. Niiž jaka tažuqui wartan queržquichiča. Jalla nuž queržcan pucmajquiz irantichinča Puteoli wajtquin. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjažultan Yoozquin criichi jilanacžtan zalchinča. Jalla ninacaqui wejtnacaquiz invitchiča ninacžtan tsjii simana kamajo. Jalla nekztanaqui Roma wajt kjutři zarakchinča. ¹⁵ Roma wajtchiz Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaž tjonz quintu zizzitakalča. Jalla nekztan wejtnacatan zali ulanžquichiča. Jalla ninacaž nuž zalzquichiquiztan, Pabluqui Yoozquin sparaquiž cjichiča. Nižaza juc'ant tjup kuzziz cjis- siča. Wejrnacqui ninacžtan zalchinča Foro de Apio cjita yokquin, nižaza Tres Tabernas cjitazakaztača. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Rom watja irantitanaqui nii capitanaqui preso žoňinaca intirjichiča roman zultatž jiliržquiz.

Pero nii capitanaqui Pablo kamkatchičha yejkquin tsjii guardiñi zultatžtan.

PABLUŽ KAMTA ROMA WAJTQUIN

¹⁷ Čhjep majquiztan nuž irantižcu, Pabluqui kjawzkatchičha Roma žejlñi judío jilirinaca. Jalla nuž Pablužquin tjontan, Pabluqui ninacžquin paljaychiča, tuž cjian:

—Jilanaca, wejrqui roman zultatžquiz preso intirjitat-ača Jerusalén wajtquin, ana čhjulumi judionacž quintra paachi cjenami. Nižaza ana čhjulumi učhum tuquita ejpnacž cuzturumpi quintra paachi cjenami. ¹⁸ Wejr zumpacha pecunžcu, ninacaqui wejr cuts pecatča. Wejt quintra ana čhjul ujmi watchičha, wejr conzjapaqui. ¹⁹ Judío partinacazti ana munchičha. Jalla niztiquiztan roman chawc jiliržquin wejt quija tjaznajo maychinča. Jalla nuž cjenami, wejrqui wejt wajtchiz žoñinacž quintra ana čhjul uj tjeeskatz pecučha. ²⁰ Jalla niztiquiztan ančhuc kjawzkatuča ančuca chertzjapa, nižaza ančhucatan parlizjapa. Učhumqui Israel wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla učhumqui Yooziž cuchanžquita žoñi tjewža. Jalla nii tjewžta žoñi sirwiñiž cjen wejrqui tii carinžtan čhejlta želuča.

²¹ Jalla nektanaqui nii judionacaqui cjichiča:

—Wejrnacqui am puntuquiztan ana čhjul cartami risiwchinča Judea wajtquiztan. Nižaza nii nawjctan tjonchi judío jilanacami anaž am quintra chiiča. ²² Wejrnacqui amiž pinsita takunaca nonz pecučha. Tjapa wajtquizimi tii ew yekja t'akž quintra chiiča. Jalla nuž zizuča.

²³ Jalla nektanaqui tsjii tjuñi citchiča. Jalla nii citta tjuñquiziqui walja žoñinacaqui tjonchiča jakziquin Pablo alujassi želatčhaja, jalla nicju. Jalla nuž žoñinacaž tjonžcu Pabluqui ninacžquiz paljaychiča wensanpacha zezicama Yooz mantita kamañ puntuquiztan.

Pabluqui ninaca zumpacha intintiskatz pecatĉha Jesucristuž puntuquiztan. Moisés liiquiztanami nižaza profetanacaž cjirta liwrunacžquiztanami punta punta chižinchiĉha, ninaca zuma intintazajo Jesusiž puntuquiztan. ²⁴ Yekjapanacaqui Pabluž nuž chiita takunaca catokchiĉha. Yekjapanacazti niiž takunaca ana nonziĉha. ²⁵ Jalla ninacpora Jesucristuž puntuquiztan ch'aascan, nužquiz ninacaqui wichanzi kallantichiĉha. Ima okan, Pabluqui cjichiĉha:

—Espíritu Santuqui Isaías cjita profetžquiz paljaychiĉha učhum tuquita ejpnacžjapa. Anĉuca puntuquiztan werarapan chiichiĉha, tuž cjican:

²⁶ “Oka, tii žoñinacžquiz paljayžca, tuž cjican: Anĉucqui nonzñeeka nonznaquiĉha, pero ana intintazasaĉha. Nižaza chekzñeeka chekznaquiĉha, pero ana cumprintasasaĉha. ²⁷ Jalla nuž cjequiĉha. Tii žoñinacž kuznacaqui walja tjupiĉha, ana Yooz taku intintizjapa. Nižaza oñižtakazza ninacaqui, Yooz taku ana nonzjapa. Nižaza zuražtakazza Yooz paatanaca ana cherzjapaqui. Jalla nižtakaz žejlĉha ana intintiñi kuzziz cjisjapa. Nižaza ana wejtquin cut'iscaquiĉha, liwriita cjisjapa”.

²⁸ Jalla tekztan nawjcchuc tii liwriiñi Yooz takuqui parlitaž cjequiĉha ana judfo žoñinacžquin. Jalla nii ziza anĉucqui. Nii yekja wajtchiz žoñinacaqui tii liwriiñi Yooz taku nonznaquiĉha.

²⁹ Jalla nuž Pabluž chiitiquiztan, judionacaqui ojkchiĉha, ninacpora ancha ch'aascan.

³⁰ Pabluqui pizc wata intiru nii aquilta kjuyquiz kamchiĉha. Jakzilta niižquin tjonzñi žoñimi zuma risiwñipanicaztaĉha. ³¹ Jalla ninacžquin parlichiĉha Yooz mantita kamañ puntuquiztan, nižaza Jesucristo Jilirž pun-

tuquiztan. Tjapa kuztan kjana tjaajnatĉha. Nižaza anaž jecmi Pablo atajchiĉha, Yooz taku ana paljayajo.

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184